

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ**

Στο σχέδιο νόμου «Ποινική προστασία του περιβάλλοντος –Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/99/ΕΚ – Πλαίσιο παραγωγής και διαχείρισης για τη διαχείριση των αποβλήτων – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2008/98/ΕΚ-Ρύθμιση θεμάτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

I. Γενικό Μέρος

Το προτεινόμενο σχέδιο νόμου που προτείνεται για ψήφιση στην Εθνική Αντιπροσωπεία ανταποκρίνεται καταρχήν στην άμεση και επιτακτική ανάγκη ενσωμάτωσης στην ελληνική έννομη τάξη δύο Οδηγιών της ευρωπαϊκής νομοθεσίας που αφορούν α) στην ποινική προστασία του περιβάλλοντος (Οδηγία 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Νοεμβρίου 2008 «σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω ποινικού δικαίου») και β) στη θέσπιση και διαμόρφωση ενός αποτελεσματικού πλαισίου διαχείρισης αποβλήτων (Οδηγία 2008/98/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19^{ης} Νοεμβρίου 2008 «για τα απόβλητα και την κατάργηση ορισμένων οδηγιών»). Εκτός των σχεδίων διατάξεων ενσωμάτωσης των προαναφερόμενων Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το παρόν σχέδιο νόμου περιλαμβάνει και μία σειρά από άλλες εξίσου σημαντικές ρυθμίσεις της αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Λόγω της ιδιαιτερότητας των προτεινόμενων ρυθμίσεων που εντάσσονται σε ένα νομοσχέδιο με ευρύτερο αντικείμενο, το προτεινόμενο σχέδιο διακρίνεται από μία ενιαία εσωτερική δομή και, ως εκ τούτου, χωρίζεται σε τέσσερις Ενότητες, η καθεμία από τις οποίες αποτελείται από ξεχωριστά Μέρη. Στα Μέρη της Ενότητας Α΄ και Β΄ του νομοσχεδίου υπάρχουν και διακεκριμένα Κεφάλαια.

Στην Ενότητα Α΄ του προτεινόμενου σχεδίου εμπερικλείονται οι διατάξεις μεταφοράς στην ελληνική έννομη τάξη της Οδηγίας 2008/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17^{ης} Νοεμβρίου 2008 «σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος μέσω ποινικού δικαίου». Αποτελεί κοινή διαπίστωση ότι οι σύγχρονες τάσεις σχεδιασμού και διαμόρφωσης της πολιτικής περιβάλλοντος και των άλλων πολιτικών, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, καθώς και η ανάγκη αποτελεσματικής άσκησης των πολιτικών αυτών στο πλαίσιο της αιεφόρου ανάπτυξης, δημιουργούν νέους προσανατολισμούς και επιβάλλουν την προαγωγή μιας υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής

προστασίας. Στο πλαίσιο αυτό καθίσταται επιτακτική η ανάγκη να αντιμετωπισθεί αποτελεσματικά το πρόβλημα του περιβαλλοντικού εγκλήματος που συνεχώς επιδεινώνεται, με ιδιαίτερα δυσμενείς επιπτώσεις στην ποιότητα της ζωής και στην οικονομία.

Λόγω της σημασίας του εννόμου αγαθού του περιβάλλοντος στην κοινωνική ζωή, είναι εμφανές ότι αυτός που καταστρέφει το περιβάλλον αναιρεί τις θεμελιώδεις προϋποθέσεις επιβίωσης του ανθρώπου. Ως εκ τούτου η προσφυγή στο ποινικό δίκαιο έχει κριθεί αναγκαία και σκόπιμη στις περισσότερες σύγχρονες νομοθεσίες. Είναι, επίσης, διαπιστωμένο ότι οι ποινικές κυρώσεις για τα περιβαλλοντικά αδικήματα έχουν επαρκώς αποτρεπτικό αποτέλεσμα κυρίως για τους ακόλουθους λόγους:

- η επιβολή ποινικών κυρώσεων είναι ενδεικτική της κοινωνικής αποδοκιμασίας που διαφέρει ποιοτικά από τις διοικητικές κυρώσεις ή τους μηχανισμούς αποζημίωσης που προβλέπει το αστικό δίκαιο.

- οι διοικητικές ή άλλες οικονομικές κυρώσεις μπορεί να μην είναι αποτρεπτικές όταν οι δράστες δεν είναι φερέγγυοι ή, αντιθέτως, όταν είναι οικονομικά ισχυροί

- τα μέσα για ποινικές έρευνες και διώξεις στο πλαίσιο και της αμοιβαίας δικαστικής αρωγής μεταξύ των κρατών μελών, είναι ισχυρότερα από τα προβλεπόμενα από το αστικό και το διοικητικό δίκαιο και ως εκ τούτου μπορούν να βελτιώσουν και να καταστήσουν πιο αποτελεσματικές τις εν λόγω διαδικασίες.

- τέλος, παρέχεται επιπλέον εγγύηση αμεροληψίας, επειδή οι αρμόδιες για τις έρευνες αρχές που προβλέπεται να συμμετάσχουν στις ποινικού χαρακτήρα έρευνες, είναι άλλες από τις διοικητικές αρχές που έχουν χορηγήσει τις άδειες εκμετάλλευσης των ρυπογόνων δραστηριοτήτων.

Η χώρα μας έχει «νομοθετική ιστορία» στην ποινική θωράκιση της προστασίας του περιβάλλοντος με το άρθρο 28 του ν.1650/1986 «για την προστασία του περιβάλλοντος» (Α'160), νόμου-πλασίου που εκδόθηκε κατ' επιταγή του άρθρου 24 του Συντάγματος του 1975. Με το νόμο αυτό εκφράστηκε η ανάγκη για σύγχρονους και αποτελεσματικούς θεσμούς στον κρίσιμο τομέα της περιβαλλοντικής προστασίας. Στο πλαίσιο αυτό είχε από τότε διαπιστωθεί από την Πολιτεία ότι οι κλασικοί κανόνες επιβολής ποινικών κυρώσεων παρουσίαζαν ανεπάρκειες για την αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος και ως εκ τούτου καθιερώθηκαν νέες μορφές ποινικών ρυθμίσεων στον τομέα αυτόν. Χαρακτηριστική ήταν η καθιέρωση αυτοτελούς ποινικής ευθύνης των νομικών προσώπων στις περιπτώσεις που η υποβάθμιση του περιβάλλοντος προερχόταν από τις δραστηριότητές τους.

Οι ρυθμίσεις του ν.1650/1986 θεωρήθηκαν πρωτοποριακές σε σχέση με το αντίστοιχο θεσμικό πλαίσιο περιβαλλοντικής προστασίας που ίσχυε σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα το άρθρο 28 με την ποινικοποίηση των περιβαλλοντικών αδικημάτων. Σήμερα οι περισσότερες σύγχρονες νομοθεσίες των κρατών μελών έχουν υιοθετήσει ποινικές διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος. Ωστόσο, οι προβλεπόμενες κυρώσεις διαφέρουν ανάλογα με το κράτος μέλος, με αποτέλεσμα να παρατηρούνται σοβαρές διαφορές σε ό,τι αφορά το επίπεδο των επιβαλλόμενων κυρώσεων για παρεμφερή ή ταυτόσημα αδικήματα. Το περιβαλλοντικό έγκλημα συχνά έχει διασυνοριακό χαρακτήρα ή επιπτώσεις. Κατά συνέπεια, διαπιστώθηκε ότι οι δράστες μπορούσαν να εκμεταλλεύονται προς όφελός τους τις υφιστάμενες διαφορές μεταξύ των νομοθεσιών των επιμέρους κρατών μελών.

Το πρόβλημα αυτό αντιμετωπίστηκε σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης με την ανάληψη της δέουσας νομοθετικής δράσης και την υιοθέτηση της οδηγίας 2008/99/ΕΚ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση μεριμνά, σύμφωνα με το άρθρο 174 (παράγραφος 2) της Συνθήκης ΕΚ,

για την εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας του περιβάλλοντος και λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα που διασφαλίζουν την πλήρη εφαρμογή των κανόνων που θεσπίζει σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη έχουν εκδώσει πολυάριθμες νομοθετικές πράξεις με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος. Ωστόσο, η Ε.Ε. διαπίστωσε ότι οι κυρώσεις που έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη δεν αρκούν πάντοτε για την αποτελεσματική εφαρμογή της κοινοτικής πολιτικής σχετικά με την προστασία του περιβάλλοντος. Παράλληλα, αν και η κοινοτική περιβαλλοντική νομοθεσία υποχρεώνει σε διάφορες περιπτώσεις τα κράτη μέλη να επιβάλλουν αποτρεπτικές, αποτελεσματικές και αναλογικές κυρώσεις στις περιπτώσεις παραβάσεων, δεν υφίστανται κοινοτικές διατάξεις που να καλούν τα κράτη μέλη να θεσπίζουν συγκεκριμένες κυρώσεις ποινικού χαρακτήρα για τα σοβαρά περιβαλλοντικά αδικήματα. Εξ άλλου, είναι γεγονός ότι τα σοβαρά περιβαλλοντικά εγκλήματα δεν ακολουθούν πάντα τα υφιστάμενα γεωπολιτικά σύνορα. Είναι στις περισσότερες περιπτώσεις ως εκ φύσεως διασυνοριακά και κατά συνέπεια απαιτούν συνεργασία και κοινές αρχές μεταξύ των κρατών μελών.

Συγκεκριμένα αυτά τα δεδομένα η Ευρωπαϊκή Ένωση, θεώρησε επιτακτική την ανάγκη μιας συνολικής και ολοκληρωμένης ποινικής προστασίας του περιβάλλοντος για την πάταξη του περιβαλλοντικού εγκλήματος, με την θέσπιση της οδηγίας 2008/99/ΕΚ. Η οδηγία αυτή έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις αρχές του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερα αυτές που καθορίζονται στο κεφάλαιο VI αυτού και επιδιώκει να προαγάγει την ενσωμάτωση στις κοινοτικές πολιτικές μιας υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης όπως ορίζεται στο άρθρο 37 του ανωτέρω χάρτη.

Η οδηγία 2008/99/ΕΚ αφορά αποκλειστικά και μόνο αυτό που δεν μπορούν να επιτύχουν ικανοποιητικά τα κράτη μέλη χωριστά, δηλαδή την καθιέρωση ενιαίου ελάχιστου πλαισίου ποινικής προστασίας για ολόκληρη την ΕΕ, μέσω του οποίου να είναι δυνατή η αποτελεσματικότερη προστασία του περιβάλλοντος, θεσπίζοντας παράλληλα κοινές αρχές και προσεγγίσεις για τα κράτη μέλη. Με τις ρυθμίσεις της οδηγίας καθιερώνεται μια περιορισμένη προσέγγιση για τα κράτη μέλη που αναφέρεται:

- στην εναρμόνιση ενός καταλόγου σοβαρών περιβαλλοντικών αδικημάτων, τα οποία πρέπει να θεωρούνται ποινικώς κολάσιμα σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, εφόσον διαπράττονται εκ προθέσεως ή, τουλάχιστον, λόγω βαρείας αμέλειας - στην εναρμόνιση του πεδίου της ευθύνης των νομικών προσώπων και στην επιβολή σε βάρος τους ποινικών κυρώσεων
- στην προσέγγιση των επιπέδων των προβλεπόμενων κυρώσεων με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές ποινικές κυρώσεις, ιδίως στα σοβαρά περιβαλλοντικά εγκλήματα.

Με τον τρόπο αυτό, εξασφαλίζεται ότι οι σοβαρές περιπτώσεις περιβαλλοντικών εγκλημάτων αντιμετωπίζονται ανάλογα σε όλα τα κράτη μέλη και ότι οι δράστες δεν θα μπορούν να επωφεληθούν από τις υφιστάμενες διαφορές της εθνικής νομοθεσίας. Παράλληλα διευκολύνεται η συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών σε περιπτώσεις διασυνοριακών επιπτώσεων, διότι οι κοινοί κανόνες για τα ποινικά αδικήματα καθιστούν δυνατή τη χρήση αποτελεσματικών μεθόδων έρευνας και βοήθειας εντός και μεταξύ των κρατών μελών. Η επιλογή από την Ευρωπαϊκή Ένωση του νομοθετικού μέσου της «οδηγίας» θεωρήθηκε ως το πιο ενδεδειγμένο μέσο, επειδή καθιερώνει δεσμευτικό ελάχιστο πρότυπο για την προστασία του περιβάλλοντος μέσω του ποινικού δικαίου, αφήνοντας παράλληλα περιθώρια ευελιξίας στα κράτη μέλη όσον αφορά την εφαρμογή της οδηγίας και τη μεταφορά της στην εθνική ποινική νομοθεσία. Ειδικότερα τα κράτη μέλη

είναι ελεύθερα να διατηρήσουν ή να καθιερώσουν αυστηρότερα μέτρα από τα προβλεπόμενα στην οδηγία. Για παράδειγμα, έχουν το δικαίωμα να καθιερώσουν επιπλέον αδικήματα, να διευρύνουν το πεδίο της ποινικής ευθύνης ώστε να καλύπτονται και περιπτώσεις απλής αμέλειας ή/και να προσθέσουν επιπλέον τύπους και υψηλότερα επίπεδα ποινών.

Η ενσωμάτωση στην εθνική έννομη τάξη των διατάξεων της κοινοτικής οδηγίας, εντάσσεται στις περιπτώσεις που η υφιστάμενη εθνική νομοθεσία και ειδικότερα το άρθρο 28 του ν.1650/1986, πέραν της καθαυτό ποινικοποίησης των περιβαλλοντικών αδικημάτων, έχει ήδη θεσπίσει την ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων από τις δραστηριότητες των οποίων προκαλείται ή ενδέχεται να προκληθεί ρύπανση ή υποβάθμιση του περιβάλλοντος και επιπλέον περιλαμβάνει ρυθμίσεις αυστηρότερες από αυτές της κοινοτικής οδηγίας.

Ειδικότερα το μεγαλύτερο μέρος του κοινοτικού «κεκτημένου» που αφορά το περιβάλλον, έχει ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία σύμφωνα με τις νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις του ν.1650/1896 και κατά συνέπεια τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που παραβαίνουν τις σχετικές ρυθμίσεις, έχουν ήδη ενταχθεί ή εντάσσονται στο καθεστώς των ποινικών κυρώσεων του άρθρου 28. Κατά συνέπεια πέραν της κοινοτικής νομοθεσίας που απαριθμείται στα παραρτήματα Α και Β της οδηγίας 2008/99/ΕΚ, επιπλέον ένας μεγάλος αριθμός κοινοτικών οδηγιών για το περιβάλλον έχει ενσωματωθεί στην εθνική έννομη τάξη σύμφωνα με το ν.1650/1986.

Έτσι το πεδίο εφαρμογής της ποινικής προστασίας του περιβάλλοντος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία (άρθρο 28 του ν.1650/1986), είναι εκ των πραγμάτων ευρύτερο αυτού της κοινοτικής οδηγίας. Από την κοινοτική νομοθεσία που αναφέρεται στα παραρτήματα Α και Β της οδηγίας 2008/99/ΕΚ, μόνο οι οδηγίες που αναφέρονται στην ταξινόμηση και επισήμανση επικίνδυνων ουσιών και παρασκευασμάτων, στην παραγωγή, επεξεργασία, χρήση και διάθεση πυρηνικών ουσιών ή άλλων ραδιενεργών υλικών, στην απόρριψη ή εισαγωγή ιοντίζουσας ακτινοβολίας στον αέρα, το έδαφος ή το νερό και στις εκπομπές αέριων ρύπων από τους κινητήρες οχημάτων, δεν έχουν ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία σύμφωνα με το ν.1650/1986 αλλά με άλλες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις, χωρίς πρόβλεψη ειδικών ποινικών κυρώσεων στους παραβάτες. Με τις διατάξεις της Ενότητας Α' του παρόντος σχεδίου νόμου αυτό εντάσσονται οι νομοθετικές πράξεις ενσωμάτωσης των ανωτέρω οδηγιών στο καθεστώς ποινικής προστασίας του άρθρου 28 του ν.1650/1986.

Παράλληλα η Πολιτεία εκτιμώντας και αξιολογώντας την επιταγή του κοινοτικού νομοθέτη για θέσπιση και εφαρμογή αποτρεπτικών, αποτελεσματικών και αναλογικών κυρώσεων και προκειμένου να ανταποκριθεί πληρέστερα και πιο ολοκληρωμένα στις νέες απαιτήσεις και τους προσανατολισμούς του κοινοτικού περιβαλλοντικού κεκτημένου, προβαίνει στην υιοθέτηση ενός νομοθετικού πλαισίου που στοχεύει:

α) στην περαιτέρω βελτίωση, επί το αυστηρότερο, των υφιστάμενων ρυθμίσεων του άρθρου 28 του ν.1650/1986, με την υιοθέτηση των αναγκαίων προς τούτο τροποποιήσεων, που θα διασφαλίζουν πιο αποτελεσματική περιβαλλοντική προστασία, σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα

β) στον εμπλουτισμό του ποινικού κώδικα και άλλης ποινικής νομοθεσίας με διατάξεις περιβαλλοντικής προστασίας

γ) στην θέσπιση ειδικών δικονομικών διατάξεων σύμφωνα με τις οποίες οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος που έχουν συσταθεί με το άρθρο 9 του ν.2947/2001 (Α'228), εξοπλίζονται

με προανακριτικές αρμοδιότητες και ενδυναμώνεται ο ρόλος τους στην πρόληψη, την αποτροπή και την επέκταση των περιβαλλοντικών εγκλημάτων.

Με αυτά τα νομοθετικά δεδομένα ενισχύεται ο παρεμβατικός ρόλος της Πολιτείας στην διαμόρφωση και άσκηση αποτελεσματικών πολιτικών για το περιβάλλον και την αποτροπή ζημιογόνων για το περιβάλλον ενεργειών. Το περιεχόμενο της Ενότητας Α' του προτεινόμενου νομοσχεδίου συντίθεται από τα ακόλουθα δύο Μέρη:

1. Το Μέρος Α', με το οποίο γίνεται ενσωμάτωση της κοινοτικής οδηγίας 2008/99/ΕΚ στο Εθνικό Δίκαιο και το οποίο αποτελείται από ένα Κεφάλαιο, στο οποίο περιέχονται γενικές διατάξεις, και

2. Το Μέρος Β', το οποίο περιέχει τα εθνικά μέτρα εφαρμογής της οδηγίας 2008/99/ΕΚ και αποτελείται από α) το Κεφάλαιο Α' στο οποίο περιγράφονται τα αδικήματα που είναι ποινικά κολάσιμα, β) το Κεφάλαιο Β' το οποίο περιλαμβάνει γενικές διατάξεις που αναφέρονται στη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του νόμου, και γ) το Κεφάλαιο Γ' που αναφέρεται στην τροποποίηση του άρθρου 28 του ν.1650/1986 και άλλων διατάξεων του Ποινικού Κώδικα, καθώς και στον καθορισμό ειδικών δικονομικών διατάξεων.

Η Ενότητα Β' του προτεινόμενου σχεδίου νόμου ενσωματώνει στο εθνικό μας δίκαιο την Οδηγία πλαίσιο 2008/98/ΕΚ «για τα απόβλητα» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19^{ης} Νοεμβρίου 2008. Με την προαναφερόμενη οδηγία καταργείται η προηγούμενη οδηγία 2006/12/ΕΚ για τα απόβλητα. Με το παρόν σχέδιο νόμου ρυθμίζεται συνολικά η διαχείριση των αποβλήτων ώστε να προστατεύεται το περιβάλλον, η ανθρώπινη υγεία και να εξοικονομούνται οι φυσικοί πόροι, μέσω της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης των αποβλήτων και της ανάκτησης υλικών ή/και ενέργειας από τα απόβλητα. Η προαναφερθείσα ενσωμάτωση, επιβάλλει την αναμόρφωση και τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη διαχείριση των αποβλήτων στην Ελλάδα, έτσι ώστε να είναι συμβατό με τις επιταγές της Οδηγίας.

Η φιλοσοφία της οδηγίας – πλαίσιο 2008/98 ΕΚ «για τα απόβλητα» είναι η θέσπιση ενιαίων κανόνων διαχείρισης για όλα τα είδη αποβλήτων, με ενσωμάτωση ειδικών ρυθμίσεων για τα επικίνδυνα απόβλητα και με παράλληλη κατάργηση της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ για τα επικίνδυνα απόβλητα, της οδηγίας 75/439/ΕΟΚ σχετικά με τη διάθεση χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων και της προηγούμενης οδηγίας – πλαίσιο 2006/12 ΕΚ «περί των αποβλήτων». Οι κανόνες αυτοί, σύμφωνα με την οδηγία, οφείλουν να είναι κοινοί για το σύνολο των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά συνέπεια, όλα τα Κράτη Μέλη υποχρεούνται να αναμορφώσουν το θεσμικό τους πλαίσιο για τα απόβλητα.

Οι προτεινόμενες ρυθμίσεις της Ενότητας Β' του παρόντος σχεδίου νόμου βασίζονται πλήρως στη φιλοσοφία και στις αιτιολογικές σκέψεις της οδηγίας Πλαίσιο 2008/98 ΕΚ «για τα απόβλητα» και περιλαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προσαρμογής στην ελληνική πραγματικότητα και πρακτική. Στην παρούσα Ενότητα Β' του προτεινόμενου σχεδίου καθορίζεται το νομικό πλαίσιο για τον χειρισμό όλων των αποβλήτων σε όλη την επικράτεια. Ειδικότερα με το προτεινόμενο σχέδιο καθορίζεται μια νέα στρατηγική, αντίληψη και πολιτική στη διαχείριση των αποβλήτων με κύριο στόχο τη μετάβαση σε μια *Ευρωπαϊκή Κοινωνία Ανακύκλωσης*, με υψηλό επίπεδο αποδοτικότητας των πόρων. Στο πλαίσιο αυτό, λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίηση προϊόντων και οι δραστηριότητες προετοιμασίας προς επαναχρησιμοποίηση, ιδίως ενθαρρύνοντας τη δημιουργία και τη στήριξη δικτύων επαναχρησιμοποίησης και επισκευής, τη χρήση οικονομικών μέσων, κριτηρίων προμηθειών, ποσοτικών στόχων ή άλλων μέτρων. Επίσης λαμβάνονται μέτρα για την προώθηση της ανακύκλωσης υψηλής ποιότητας και για το σκοπό αυτό καθιερώνεται *χωριστή συλλογή αποβλήτων*, όπου αυτό

είναι τεχνικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά εφικτό και ενδεδειγμένο για να επιτευχθούν τα αναγκαία ποιοτικά πρότυπα στους αντίστοιχους τομείς ανακύκλωσης.

Η ενσωμάτωση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ στο εθνικό μας δίκαιο είναι υποχρεωτική και γίνεται με τις διατάξεις της Ενότητας Β' του παρόντος σχεδίου προκειμένου:

- να αποσαφηνισθούν βασικές έννοιες, όπως οι ορισμοί των αποβλήτων, της ανάκτησης της διάθεσης κλπ,
- να ενισχυθούν τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων,
- να καθιερωθεί μια προσέγγιση που να λαμβάνει υπόψη ολόκληρο τον κύκλο ζωής των προϊόντων και των υλικών και όχι μόνον κατά την παραγωγή των αποβλήτων,
- να εστιασθεί η προσοχή στη μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της παραγωγής και της διαχείρισης των αποβλήτων, προκειμένου να ενισχυθεί η οικονομική αξία των αποβλήτων.
- να ευνοηθεί η ανάκτηση των αποβλήτων και η χρησιμοποίηση των ανακτηθέντων υλικών προκειμένου να διαφυλάσσονται οι φυσικοί πόροι.
- να καθιερωθεί η υποχρέωση κατάρτισης εθνικού σχεδίου διαχείρισης αποβλήτων, ειδικών σχεδίων και περιφερειακών σχεδίων διαχείρισης των αποβλήτων.
- να καταρτισθούν προγράμματα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων.
- να εφαρμοσθεί η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει», στο κόστος διάθεσης των αποβλήτων που πρέπει να βαρύνει τον κάτοχο των αποβλήτων ή προηγούμενους κατόχους ή παραγωγούς του προϊόντος από το οποίο προέκυψαν τα απόβλητα.

Η Ενότητα Β' του προτεινόμενου σχεδίου νόμου ρυθμίζει και εισάγει στο εθνικό μας δίκαιο:

1. Νέες έννοιες και ορισμούς όπως τι είναι απόβλητο, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση και διάθεση αποβλήτων.
2. Την ιεράρχηση των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων.
3. Τη διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού προϊόντων και την κατ' επέκταση ευθύνη του στη διαχείριση των αποβλήτων που απορρέουν κατά την παραγωγική διαδικασία των προϊόντων ή των προϊόντων που μεταγενέστερα καθίστανται απόβλητα.
4. Την πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων με εφαρμογή σχεδίων και προγραμμάτων.
5. Τη διαφύλαξη των φυσικών πόρων με την ανάκτηση των αποβλήτων και τη χρησιμοποίηση των ανακτηθέντων υλικών.
6. Επιβάλλει την πλήρη εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Καταλόγου Αποβλήτων (ΕΚΑ) με στόχο την αποφυγή παρερμηνειών.
7. Εξασφαλίζει ότι η διαχείριση των αποβλήτων πραγματοποιείται χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία και χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον.
8. Ισχυροποιεί και επιμερίζει την ευθύνη για τη διαχείριση των αποβλήτων στους αρμόδιους, κατά περίπτωση.
9. Ισχυροποιεί και διευκρινίζει περαιτέρω τις αρχές της αυτάρκειας και της εγγύτητας.
10. Απλοποιεί τις διαδικασίες αδειοδότησης για τη διαχείριση των αποβλήτων.
11. Καθορίζει διακριτούς και διαφανείς ρόλους και υποχρεώσεις για όλους τους εμπλεκόμενους στη διαχείριση των αποβλήτων.
12. Καθιερώνει την ευθύνη του παραγωγού, του κατόχου των αποβλήτων, των εμπόρων και των μεσιτών (δηλαδή όλων των εμπλεκόμενων), ενώ παράλληλα καθορίζει τις αρμοδιότητες και τις υποχρεώσεις των υπηρεσιών στη με διαφανή τρόπο διεκπεραίωση των αδειοδοτήσεων.

13. Εισάγει την τεκμηρίωση και την παρακολούθηση στην παραγωγή των αποβλήτων και καθιερώνει την ηλεκτρονική καταχώρηση επιχειρήσεων, αδειοδοτήσεων και ελέγχων, ώστε τα πάντα να είναι διαφανή και προσβάσιμα από όλους τους ενδιαφερόμενους.
14. Καθιερώνει το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης όλων των αποβλήτων της επικράτειας, τα περιφερειακά σχέδια διαχείρισης και τα προγράμματα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων.
15. Θεσπίζει τη συμμετοχή του κοινού στην κατάρτιση και έγκριση των προαναφερόμενων σχεδίων και προγραμμάτων, καθώς και τη συνεργασία γι' αυτά με άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.
16. Θεσπίζει τις διαρκείς επιθεωρήσεις και τους ελέγχους με πλήρως καταναμημένους ρόλους μεταξύ των υπηρεσιών της κεντρικής διοίκησης, των αποκεντρωμένων διοικήσεων και των περιφερειών. Επίσης καθορίζει διοικητικές και ποινικές κυρώσεις σε όλους τους εμπλεκόμενους στη διαχείριση των αποβλήτων που παρανομούν.

Οι ρυθμίσεις της ως άνω Ενότητας είναι πολύ σημαντικές και θα επηρεάσουν όλη την υφιστάμενη περιβαλλοντική νομοθεσία, η οποία θα πρέπει να προσαρμοστεί άμεσα, ώστε να εξυπηρετήσει τους βασικούς σκοπούς και στόχους της προτεινόμενης νομοθετικής πρωτοβουλίας. Στην προαναφερόμενη Ενότητα του προτεινόμενου σχεδίου νόμου για τα απόβλητα περιλαμβάνονται όλες οι βασικές αρχές και οι υποχρεώσεις που απορρέουν από την Οδηγία – Πλαίσιο 2008/98/ΕΚ. Επιμέρους ζητήματα, κυρίως πρακτικής εφαρμογής, τα οποία συνδέονται με το υφιστάμενο και το υπό εξέλιξη ελληνικό θεσμικό πλαίσιο, θα ρυθμιστούν με συγκεκριμένες ΚΥΑ και υπουργικές αποφάσεις του ΥΠΕΚΑ, όπως, εξάλλου, προβλέπεται ήδη στις διατάξεις της προαναφερόμενης Ενότητας του παρόντος. Το σχήμα αυτό δηλαδή, των διατάξεων της Ενότητας Β' του προτεινόμενου νόμου, ο οποίος συνοδεύεται από τις επιμέρους Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού Υπουργικές Αποφάσεις, δίνει την απαραίτητη ευελιξία στην προσαρμογή του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου που διέπει τη διαχείριση των αποβλήτων στις θεσμικές και νομοθετικές εξελίξεις, χωρίς να απεμπολούνται οι βασικές αρχές που διέπουν το ζήτημα. Συγκεκριμένα οι αρχές, οι έννοιες, οι υποχρεώσεις και οι στόχοι περιλαμβάνονται στις διατάξεις της Ενότητας του σχεδίου νόμου, ενώ ζητήματα πρακτικής υφής ρυθμίζονται με ΚΥΑ ή ΥΑ.

Με τη θέσπιση των διατάξεων της Ενότητας Β' του παρόντος, σε συνδυασμό με τον ν.2939/2001, ο οποίος αφορά στην εναλλακτική διαχείριση συγκεκριμένων ρευμάτων αποβλήτων, η χώρα μας θα διαθέτει ένα πλήρες νομοθετικό πλαίσιο για τα απόβλητα και τη διαχείρισή τους. Με τις προτεινόμενες διατάξεις που εμπεριέχονται στην Ενότητα Β' του παρόντος καθορίζεται μια νέα πολιτική στη διαχείριση των αποβλήτων, ώστε τα πάντα να γίνονται με διαφάνεια, με απλές διαδικασίες και να μην υπάρχουν αμφισβητήσεις τόσο ως προς την παραγωγή των αποβλήτων (ποιοτικά και ποσοτικά χαρακτηριστικά), όσο και ως προς την ενδεδειγμένη διαχείριση και αποτελεσματικότητα. Οι ρυθμίσεις της προαναφερόμενης Ενότητας του παρόντος σχεδίου θα επηρεάσουν θετικά όλους τους ενδιαφερόμενους, ώστε να λειτουργήσουν με σύγχρονες αντιλήψεις, όπως και οι συνάδελφοί τους στα άλλα κράτη μέλη της ΕΕ, με πλήρη διαφάνεια και σωστές πρακτικές ώστε να μην θεωρούνται εκ προοιμίου ρυπαίνοντες του περιβάλλοντος και καταστροφείς της ανθρώπινης υγείας. Επίσης, οι πολίτες θα επηρεαστούν θετικά από την εφαρμογή του των ως άνω ρυθμίσεων του παρόντος σχεδίου νόμου, αφού θα αποκτήσουν πλέον προσβασιμότητα στο περιεχόμενο των μελετών, στο περιεχόμενο των αποφάσεων αδειοδότησης, στα αποτελέσματα των ελέγχων και κυρίως θα αντιληφθούν ότι πλέον

θεσπίζεται ο διαρκής έλεγχος και η άμεση αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων.

II. ΕΙΔΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Άρθρο 1

Σκοπός- Πεδίο εφαρμογής

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται ότι ο νόμος εκδίδεται στο πλαίσιο συμμόρφωσης του εθνικού δικαίου με τις Οδηγίες 2008/99/ΕΚ και 2008/98/ΕΚ και προδιαγράφονται οι στόχοι του που είναι αφενός η αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος με τη θέσπιση αποτρεπτικών, αναλογικών και αποτελεσματικών κυρώσεων μέσω του ποινικού δικαίου και αφετέρου η θέσπιση μέτρων με τα οποία διασφαλίζεται η μείωση των αρνητικών συνεπειών για την υγεία και το περιβάλλον από την παραγωγή και διαχείριση των αποβλήτων. Το Πρώτο Μέρος της Ενότητας Α' και το Πρώτο Μέρος της Ενότητας Β' του νόμου, περιλαμβάνουν διατάξεις των κοινοτικών οδηγιών 2008/99/ΕΚ και 2008/98/ΕΚ, οι οποίες πρέπει υποχρεωτικά να ενσωματωθούν στο εθνικό δίκαιο κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται και να ελέγχεται η ορθή και πλήρης συμμόρφωση με αυτές.

Ειδικότερα επί των άρθρων της Ενότητας Α' του προτεινόμενου νόμου:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/99/ΕΚ

Το Πρώτο Μέρος της Ενότητας Α' περιλαμβάνει διατάξεις της κοινοτικής οδηγίας οι οποίες πρέπει υποχρεωτικά να ενσωματωθούν στο εθνικό δίκαιο κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται και να ελέγχεται η ορθή και πλήρης συμμόρφωση με αυτές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 2

(άρθρο 2 Οδηγίας 2008/99/ΕΚ)

Ορισμοί

Το άρθρο αυτό αποβλέπει στον καθορισμό του περιεχομένου των βασικών όρων που διέπουν το νόμο, «παράνομη», «προστατευόμενα είδη άγριας χλωρίδας και πανίδας», «οικότοπος/ενδιαιτήμα εντός προστατευόμενης περιοχής», «νομικό πρόσωπο». Οι έννοιες των όρων καθορίζονται με κριτήριο την επιστημονική ακρίβεια και πληρότητα και σύμφωνα με το κοινοτικό κεκτημένο και η διατύπωσή τους επηρεάζει τις κατευθύνσεις ερμηνείας του νόμου.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΕΘΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/99/ΕΚ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ-ΠΟΙΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Άρθρο 3
(άρθρο 3 Οδηγίας 2008/99/ΕΚ)
Αδικήματα

Στο άρθρο αυτό προσδιορίζονται **κατ' ελάχιστο** οι συμπεριφορές που αποτελούν ποινικό αδίκημα στο σύνολο των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον διαπράττονται από πρόθεση ή οφείλονται σε βαριά αμέλεια. Στόχος του κοινοτικού νομοθέτη είναι η **κοινή προσέγγιση του επιπέδου των επιβαλλόμενων ποινών** από τις νομοθεσίες των κρατών μελών τουλάχιστον για τις ιδιαίτερα σοβαρές περιπτώσεις περιβαλλοντικού εγκλήματος. Οι παράνομες αυτές συμπεριφορές αφορούν παραβάσεις αποκλειστικά της νομοθεσίας που απαριθμείται στα παραρτήματα Α και Β. Ωστόσο η θέσπιση ελάχιστων κανόνων σύμφωνα με το άρθρο αυτό, παρέχει την ευχέρεια στα κράτη μέλη να θεσπίζουν ή να διατηρούν αυστηρότερο σύστημα ποινικής προστασίας του περιβάλλοντος. Έτσι οι παράνομες συμπεριφορές που απαριθμούνται στο άρθρο αυτό, επισύρουν τις ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 28 του ν.1650/1986, όπως τροποποιείται με το άρθρο 7 του νόμου. Αυτό σημαίνει ότι κατά την εθνική νομοθεσία, τα εν λόγω αδικήματα τιμωρούνται επιπλέον και για περιπτώσεις διακινδύνευσης και για περιπτώσεις απλής αμέλειας.

Στην πλειοψηφία τους τα αδικήματα του άρθρου αυτού ορίζονται από τον κοινοτικό νομοθέτη σε συνάρτηση με τα αποτελέσματα των σχετικών δραστηριοτήτων, δηλαδή την πρόκληση ή το ενδεχόμενο πρόκλησης σοβαρής βλάβης σε πρόσωπα ή στο περιβάλλον. Όλα σχεδόν τα αδικήματα προϋποθέτουν τη διάπραξη τους υπό «παράνομες» συνθήκες, θεωρώντας «παράνομη» κάθε πράξη η οποία παραβαίνει την νομοθεσία και τις κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται σε εφαρμογή της με στόχο την προστασία του περιβάλλοντος.

Στο μόνο αυτόνομο αδίκημα, το οποίο αναφέρεται στο άρθρο 3 στοιχείο α), το αποτέλεσμα, δηλαδή ο θάνατος ή η βαριά σωματική βλάβη, θεωρείται τόσο σοβαρό που δεν είναι ανάγκη να πληρούται η απαίτηση της παράνομης πράξης για να δικαιολογηθεί η ποινικοποίησή του.

Τα αδικήματα αναφέρονται σε «υλικά» και όχι σε «ουσίες» (άρθρο 3 στοιχεία α) και β)) δεδομένου ότι πρόκειται για γενικότερο όρο.

Στην παράγραφο (β) ορίζεται ως ειδικό αδίκημα η παράνομη μεταφορά Αποβλήτων. Οι παράνομες μεταφορές αποβλήτων πρέπει να θεωρούνται ποινικά αδικήματα μόνο σε σοβαρές περιπτώσεις, δηλαδή όταν πραγματοποιούνται με κερδοσκοπικά κίνητρα και αφορούν ποσότητες που είναι αδύνατον να θεωρηθούν αμελητέες.

Αντίστοιχα η παράνομη και ουσιαστική υποβάθμιση του προστατευόμενου οικολογικού ενδιαφέροντος συνιστά αδίκημα. Πολλά αδικήματα περιλαμβάνουν ασαφείς-αόριστους όρους όπως «ουσιαστική ζημία» ή «βαρές σωματικές βλάβες». Οι εν λόγω όροι δεν ορίζονται διότι ο προσδιορισμός τους επαφίεται στο κράτος μέλος, το οποίο καλείται να τους ερμηνεύσει σύμφωνα με το δικό του νομικό σύστημα. Η συμπεριφορά που περιγράφεται στο άρθρο αυτό θεωρείται ποινικό αδίκημα εφόσον εκτελείται εκ προθέσεως ή είναι τουλάχιστον αποτέλεσμα αμέλειας. Η ρύθμιση αυτή (αμέλεια) είναι

αυστηρότερη από αυτήν της οδηγίας (βαρεία αμέλεια) διότι ήδη από την υφιστάμενη νομοθεσία (άρθρο 28 ν.1650/1986) είχε προβλεφθεί η ποινικοποίηση της περιβαλλοντικής ρύπανσης ή υποβάθμισης, από αμέλεια.

Άρθρο 4
(άρθρο 6 Οδηγίας 2008/99/ΕΚ)
Ευθύνη νομικών προσώπων

Σύμφωνα με την οδηγία πρέπει να εξασφαλίζεται η δυνατότητα θέσπισης ευθύνης των νομικών προσώπων για αδικήματα τα οποία διαπράττονται επ' ωφελεία τους από πρόσωπα τα οποία ενεργούν εξ ονόματός τους ή όταν τα εν λόγω πρόσωπα έχουν περιθώρια δράσης εξαιτίας ελλείψεων ως προς την επιτήρηση ή τον έλεγχο.

Στο άρθρο αυτό αναγνωρίζεται ευθέως η ποινική ευθύνη των νομικών προσώπων, εφόσον αυτή έχει ήδη θεσπισθεί με το άρθρο 28 του ν.1650/1986 το οποίο βελτιώνεται και εμπλουτίζεται με πρόσθετες νέες ρυθμίσεις, σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντα νόμου.

Άρθρο 5
(άρθρο 7 Οδηγίας 2008/99/ΕΚ)
Κυρώσεις κατά νομικών προσώπων

Με το άρθρο αυτό καθορίζονται ευθέως οι ποινές που επιβάλλονται στα νομικά πρόσωπα που έχουν ευθύνη σύμφωνα με το άρθρο 4, που είναι αυτές του άρθρου 28 του ν.1650/1986, το οποίο βελτιώνεται και εμπλουτίζεται με νέες ρυθμίσεις, σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντα νόμου, εισάγοντας αυστηρότερο πλαίσιο κυρώσεων για τα νομικά πρόσωπα από αυτό της κοινοτικής οδηγίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 6

Με το άρθρο αυτό διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του νόμου πέραν των παραβάσεων της νομοθεσίας που αναφέρεται στα παραρτήματα Α και Β, επιπλέον και για τις παραβάσεις της υπόλοιπης νομοθεσίας που έχει εκδοθεί σύμφωνα με τις νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις του ν.1650/1986, του ν.3199/2003 (Α'280), του ν.2939/2001 (Α'179), του ν. 4014/2011 (Α'209), του ν. 3937/2011 (Α'60) και του Προεδρικού Διατάγματος 148/2009 (Α'190), είτε αυτή αναφέρεται στην ενσωμάτωση και άλλων κοινοτικών οδηγιών είτε σε αμιγώς εθνικές νομοθετικές πράξεις. Η διάταξη της παραγράφου αυτής δεν εισάγει νέα ρύθμιση, είναι όμως αναγκαία γιατί αποδίδει την υφιστάμενη κατάσταση στην εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία και ενοποιεί σε ένα νομοθετικό κείμενο την έννοια της ποινικής περιβαλλοντικής προστασίας ώστε να αποφευχθούν ασάφειες και επικαλύψεις που θα την καθιστούσαν δυσεφάρμοστη.

Στη δεύτερη παράγραφο του άρθρου αυτού δίνεται ο ορισμός της *ιθύνουσας θέσης*. Η προσθήκη της έννοιας αυτής κρίθηκε προκειμένου να ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο η έννοια της *ιθύνουσας θέσης* του άρθρου άρθρ. 6 παρ. 1 Οδηγίας 2008/99/ΕΚ, με την οποία συνδέονται ιδιαίτερες σοβαρές συνέπειες όπως η «ποινική» ευθύνη νομικών προσώπων, η αυτοτελής ποινική ευθύνη του φυσικού προσώπου που έχει την εξουσία αντιπροσώπευσης, λήψης αποφάσεων και ελέγχου εντός του νομικού προσώπου. Η έννοια του όρου αυτού είναι χρήσιμη κατά κύριο λόγο για την εφαρμογή του άρθρου 28 του ν.1650/1986 όπως τροποποιείται με το άρθρο 7 του παρόντα νόμου.

Στην τρίτη παράγραφο ορίζεται ρητά ότι τα περιγραφόμενα αδικήματα που απαριθμούνται στο άρθρο 3, ως **ελάχιστες απαιτήσεις** ποινικά κολάσιμων συμπεριφορών, εντάσσονται ευθέως στο ενιαίο καθεστώς τιμωρίας **σύμφωνα τις διακρίσεις των ποινικών κυρώσεων του άρθρου 28 του ν.1650/1986 όπως τροποποιείται με το άρθρο 7** του παρόντα νόμου. Με αυτόν τον τρόπο **αποφεύγεται το ενδεχόμενο σύγχυσης των υποκειμενικών και αντικειμενικών υποστάσεων των άρθρων 3 και 7 του νόμου, εφόσον ισχύουν μόνο αυτές του άρθρου 28 ν.1650/1986 όπως τροποποιείται με το άρθρο 7.**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Τροποποίηση του ν. 1650/1986 (Α΄160) «Για την προστασία του περιβάλλοντος» - Τροποποίηση ποινικών διατάξεων.

Άρθρο 7

Τροποποίηση του άρθρου 28 του ν. 1650/1986 (Α΄160)

Με την παράγραφο 1 αντικαθίσταται η παράγραφος 1 του άρθρου 28 Ν. 1650/1986. Η νέα παράγραφος 1 είναι το πρώην εδάφιο β΄ της πρώην παραγράφου 1, όπου για το αξιόποινο που προκαλεί η άσκηση δραστηριότητας ή επιχείρησης, που δεν έχει ελεγχθεί ως προς τις περιβαλλοντικές της επιπτώσεις, *απαιτείται να έχει επέλθει και υποβάθμιση του περιβάλλοντος.*

Με την παράγραφο 2 αντικαθίσταται η παράγραφος 2 του άρθρου 28 Ν. 1650/1986 Το νέο εδάφιο α΄ της παραγράφου 2 είναι το εδάφιο α΄ της πρώην παραγράφου 1 με το οποίο θεσπίζεται το *βασικό έγκλημα* κατά του περιβάλλοντος και καθιερώνεται ποινική μεταχείριση αντίστοιχη με αυτήν, που επιφυλάσσεται για τα *κοινώς επικίνδυνα εγκλήματα* του Ποινικού Κώδικα (άρθρ. 264 επ. ΠΚ) καθόσον ο δράστης προκαλεί, με την πράξη ή την παράλειψή του, «κοινό κίνδυνο» (βλ. Μ. Καϊάφα-Γκμπάντι, σε ΕκδΠοινΔικ 14, Κοινώς επικίνδυνα εγκλήματα, άρθρα 264-289 ΠΚ, 1999, σελ. 70-98, Ν. Ανδρουλάκη, ΠοινΔικΓενΜερ, Θεωρία για το έγκλημα, 2000, σελ. 178) καθώς και τα εγκλήματα κατά της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας και υγείας (άρθρ. 299 επ., 308 επ. ΠΚ). Το νέο εδάφιο β΄ είναι η πρώην παράγραφος 2 Η ειδική πρόβλεψη για τέλεση από αμέλεια δεν καταλαμβάνει τη νέα παράγραφο 1 διότι η άσκηση δραστηριότητας κλπ χωρίς άδεια προφανώς δεν μπορεί να τελεστεί από αμέλεια. Με το νέο εδάφιο γ΄ προβλέπεται για πρώτη φορά προνομιάς μορφή του βασικού εγκλήματος προκειμένου να καλυφθούν ελαφρές περιπτώσεις ρύπανσης κλπ ενώ κρίνεται ότι η περιορισμένη ρύπανση από αμέλεια δεν πρέπει να είναι αξιόποινη.

Με την παράγραφο 3 αντικαθίσταται η παράγραφος 3 του άρθρου 28 Ν. 1650/1986 Με τα στοιχεία α΄ και β΄ του εδαφίου α΄ συνδέεται για πρώτη φορά το βασικό έγκλημα με την επιδίωξη οικονομικού οφέλους συνιστώντας μαζί διακεκριμένη και ιδιαίτερος

διακεκριμένη περίπτωση, αντίστοιχα, γιατί παρατηρήθηκε από τους Επιθεωρητές Περιβάλλοντος ότι η παράνομη διαχείριση και διάθεση, κυρίως, κάθε είδους αποβλήτων αποτελεί ιδιαίτερα προσοδοφόρα δραστηριότητα νέας τάξης επιχειρηματιών. Με το στοιχείο γ' εισάγεται για πρώτη φορά διακεκριμένη περίπτωση με βάση τον κίνδυνο σοβαρής ή ευρείας ρύπανσης ή υποβάθμισης ή σοβαρής ή ευρείας οικολογικής και περιβαλλοντικής διατάραξης ή καταστροφής ενώ με το στοιχείο ε' ιδιαιτέρως διακεκριμένη περίπτωση αν η ανωτέρω σοβαρή προσβολή πράγματι επήλθε. Κατά τα λοιπά στα στοιχεία δ' και ε' επαναλαμβάνονται, προς το αυστηρότερο, οι διατάξεις της πρώην παραγράφου 3, με συστηματικότερο τρόπο (κίνδυνος [δ']- επακόλουθο [ε']), Με το νέο εδάφιο β' προβλέπεται η τέλεση των εγκλημάτων των στοιχείων γ', δ' και ε' από αμέλεια κατά το πρότυπο των κοινώς επικίνδυνων εγκλημάτων. Η ειδική πρόβλεψη για τέλεση από αμέλεια δεν καταλαμβάνει τις πράξεις των στοιχείων α' και β' διότι η επιδίωξη οικονομικού οφέλους προφανώς δεν μπορεί να τελεστεί από αμέλεια.

Με την παράγραφο 4 αντικαθίσταται η παράγραφος 5 του άρθρου 28 Ν. 1650/1986 Τα νέα εδάφια α' και β' της παραγράφου 5 είναι τα εδάφια α' και β' της πρώην παραγράφου 5 προσαρμοσμένα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 της Οδηγίας 2008/99/ΕΚ και την έννοια της *ιθύνουσας θέσης*. Με τα νέα εδάφια γ', δ' και ε' εισάγεται και ρυθμίζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 6 παρ. 2 και 7 της Οδηγίας 2008/99/ΕΚ η λεγόμενη «ποινική» ευθύνη των νομικών προσώπων (“... *punishable by effective, proportionate and dissuasive penalties.*”) κατά το πρότυπο του άρθρου δέκατου Ν. 3560/2007 και άρθρου όγδοου Ν. 3666/2008, με τα οποία ρυθμίζονται ανάλογες περιπτώσεις. Πρέπει να τονισθεί ότι οι στο άρθρο 30 Ν. 1650/1986 προβλεπόμενες διοικητικές κυρώσεις φαίνεται να καλύπτουν την απαίτηση για *penalties for legal persons* αλλά κρίνεται ότι ο όρος «τέλεσης προς όφελος νομικού προσώπου» (άρθρο 6 παρ. 2 της Οδηγίας 2008/99/ΕΚ) δεικνύει ότι απαιτείται η θέσπιση ιδιαίτερης κύρωσης («ποινής») για το νομικό πρόσωπο.

Με την παράγραφο 5 αντικαθίσταται η παράγραφος 6 του άρθρου 28 Ν. 1650/1986, η οποία διατηρείται κατά το πρότυπο των κοινώς επικίνδυνων εγκλημάτων, με τροποποίηση της παραπομπής (στις νέες παραγράφους 1 και 2) και του περιεχομένου ώστε να ανταποκρίνεται στις νέες υποστάσεις (βλ. νέα παρ. 2 εδ. τελ. και νέα παρ. 5 του αρ. 28 όπως τροποποιείται με το αρ. 7, πχ με εντολή ή για λογαριασμό του φυσικού προσώπου που κατέχει ιθύνουσα θέση) και στο περιεχόμενο των ορισμών (άρθρ. 2).

Με την παράγραφο 6 εμπλουτίζονται οι ρυθμίσεις της παραγράφου 7 του άρθρου 28 Ν. 1650/1986, με την διεύρυνση της δυνατότητας να παραστούν ως πολιτικοί ενάγοντες στην ποινική δίκη και το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος, τα πανεπιστήμια, άλλοι επιστημονικοί φορείς, δικηγορικοί σύλλογοι, φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών, μη κυβερνητικές οργανώσεις, και φυσικά πρόσωπα, ανεξάρτητα αν έχουν υποστεί περιουσιακή ζημία.

Άρθρο 8 **Τροποποιήσεις ποινικών διατάξεων**

Στην παράγραφο 1 προβλέπεται το ενδεχόμενο τα κακούργηματα κατά του περιβάλλοντος να τελούνται στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης και σκοπείται η ενεργοποίηση του σχετικού μηχανισμού για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Με την παράγραφο 2 σκοπείται η αποστέρηση των υπαιτίων κλπ από έσοδα που τυχόν απέκτησαν από αδικήματα κατά του Περιβάλλοντος με την ενεργοποίηση επίσης του σχετικού μηχανισμού.

Με την παράγραφο 3 σκοπείται να καταστεί αποτελεσματικότερη η διερεύνηση των κακουργημάτων κατά του περιβάλλοντος με τη δυνατότητα άρσης του απορρήτου των επικοινωνιών.

Άρθρο 9 **Ειδικές δικονομικές διατάξεις**

Με την παράγραφο 1 της προτεινόμενης ρύθμισης εξοπλίζονται οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος, που είναι οι κυρίως επιφορτισμένοι με τη διερεύνηση των σχετικών εγκλημάτων, με καθεστώς *ειδικού προανακριτικού υπαλλήλου*. Επιπλέον κρίνεται, λόγω του περιορισμένου αριθμού και **των εξειδικευμένων γνώσεών τους**, ότι οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος πρέπει να έχουν πανελλήνια αρμοδιότητα και να εξετάζονται το ακροατήριο, κατά το πρότυπο των τελωνειακών σύμφωνα με το ν. 2960/2001 (Α' 265), έστω και αν διενήργησαν ή συμμετείχαν οι ίδιοι σε ανακριτικές πράξεις. Η εξέτασή τους ως μάρτυρες στην διαδικασία στο ακροατήριο, συμβάλλει λόγω των εξειδικευμένων γνώσεων που διαθέτουν, στη διεξαγωγή **«δίκαιης δίκης»**, για τον κατηγορούμενο. Στο πλαίσιο αυτό, οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος που διενήργησαν ελεγκτικό έργο στην διοικητική διαδικασία, δεν μπορούν να εξετασθούν ως μάρτυρες και στην ποινική δίκη. Με τις παραγράφους 2 («ειδικές ανακριτικές πράξεις») και 3 («προστασία μαρτύρων») σκοπείται να καταστεί αποτελεσματικότερη η διερεύνηση των κακουργημάτων κατά του περιβάλλοντος. Με την παράγραφο 4 με την διάταξη παρέχεται περαιτέρω διευκόλυνση στους προανακριτικούς υπάλληλους, συμπεριλαμβανομένων των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, για την απρόσκοπτη έρευνα προσώπων που διενεργούν πράξεις διαχείρισης αποβλήτων (συλλογή, μεταφορά, αποθήκευση, διάθεση και αξιοποίηση), χωρίς οι ενέργειές τους να θεωρούνται άδικες. Την ίδια ευχέρεια έχουν και οι ιδιώτες που ενεργούν κατ' εντολή των ανωτέρω υπαλλήλων με την προϋπόθεση ότι παράλληλα θα πρέπει να ειδοποιούν και τον αρμόδιο Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών. Παράλληλα οι ανωτέρω Προανακριτικοί υπάλληλοι έχουν την ευχέρεια μετά από καταγγελία να διενεργούν έρευνες σε μεταφορικά μέσα για τη διερεύνηση της νόμιμης διακίνησης αποβλήτων, χωρίς οι ενέργειές τους να θεωρούνται άδικες.

Με την παράγραφο 5 καθιερώνεται αρμοδιότητα του Τριμελούς Εφετείου για τα κακουργήματα κατά του περιβάλλοντος λόγω της δυσχέρειας των συνήθως αντιμετωπιζόμενων ζητημάτων κατά την εφαρμογή των διατάξεων του νόμου 1650/1986, των κατ' εξουσιοδότησή του εκδιδόμενων πράξεων και της λουπής περιβαλλοντικής νομοθεσίας.

Ειδικότερα επί των άρθρων της Ενότητας Β' του προτεινόμενου νόμου:

Ως εισαγωγική παρατήρηση τονίζεται ότι ο πρωταρχικός στόχος της πολιτικής για τα απόβλητα θα πρέπει να είναι η ελαχιστοποίηση των αρνητικών συνεπειών της παραγωγής και της διαχείρισης των αποβλήτων, με απώτερο σκοπό την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Η πολιτική για τα απόβλητα θα πρέπει επίσης να αποσκοπεί στη μείωση της παραγωγής αποβλήτων ενθαρρύνοντας την πρόληψη δημιουργίας

αποβλήτων και τη μείωση της χρήσης φυσικών πόρων μέσω της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης των αποβλήτων υπό τη μορφή πρώτων ή βοηθητικών υλών.

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Στο Μέρος Α΄ περιλαμβάνονται τα άρθρα 10 έως 23 και αφορούν στις εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής, στους ορισμούς, στον ορισμό των υποπροϊόντων, στον αποχαρακτηρισμό των αποβλήτων και στον ευρωπαϊκό κατάλογο των αποβλήτων. Το κεφάλαιο αυτό είναι πολύ σημαντικό γιατί εξ αρχής τίθεται ο βασικός στόχος του νόμου, ορίζεται το πεδίο εφαρμογής και οι εξαιρέσεις, ώστε να μην υπάρχουν αλληλοεπικαλύψεις με άλλες νομοθεσίες. Επίσης, εισάγονται στο εθνικό μας δίκαιο νέοι ορισμοί όπως ο ορισμός του αποβλήτου, ο ορισμός του επικίνδυνου αποβλήτου, ο ορισμός της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, η επαναχρησιμοποίηση, η ανάκτηση, η πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων, ο ορισμός των βιολογικών αποβλήτων (βιοαποβλήτων) κλπ. Στη συνέχεια, ορίζονται με σαφήνεια τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία δια της κανονιστικής διαδικασίας η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα χαρακτηρίζει ως υποπροϊόντα ορισμένα απόβλητα, καθώς και ο χαρακτηρισμός ή αποχαρακτηρισμός αποβλήτων, δηλαδή τότε ορισμένα απόβλητα θα παύουν να αποτελούν απόβλητα σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων αποτελεί προτεραιότητα κατά τη θέσπιση της ιεραρχικής ταξινόμησης των δράσεων και εργασιών για τη διαχείριση των αποβλήτων, οι οποίες θα πρέπει να εμφορούνται από το βασικό σκοπό που διέπει όλο το σχέδιο νόμου και ο οποίος συνίσταται στην προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος. Ακόμη, με τη θέσπιση της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», το κόστος διαχείρισης των αποβλήτων βαρύνει τον αρχικό παραγωγό και τον κάτοχο των αποβλήτων ή τους προηγούμενους κατόχους ή παραγωγούς του προϊόντος από το οποίο προέκυψαν τα απόβλητα. Στο Μέρος Α΄ της Ενότητας Β΄ του προτεινόμενου σχεδίου νόμου περιγράφεται και ενσωματώνεται στο εθνικό δίκαιο η καινοτομία της Οδηγίας 2008/98, δηλαδή η απαίτηση εκπόνησης, με ευθύνη του κράτους, προγραμμάτων πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων με συγκεκριμένους ποιοτικούς ή ποσοτικούς στόχους και δείκτες. Τα προγράμματα αυτά αφορούν κυρίως τους παραγωγούς προϊόντων.

Άρθρο 10

Εξαιρέσεις από το πεδίο εφαρμογής

Σ' αυτό το άρθρο ορίζονται με σαφήνεια ποια απόβλητα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, δηλαδή, ποια απόβλητα δεν ρυθμίζονται με τις διατάξεις του παρόντος και διέπονται από άλλες νομοθεσίες. Τέτοια απόβλητα είναι τα ραδιενεργά, τα αποχαρακτηρισμένα εκρηκτικά τα εξορυκτικά, τα λύματα, τα αέρια απόβλητα, τα ζωικά υποπροϊόντα κλπ.

Άρθρο 11

Ορισμοί

Σ' αυτό το άρθρο περιλαμβάνονται όλοι οι ορισμοί που αφορούν τα απόβλητα, όπως ο ορισμός του αποβλήτου, ο ορισμός του επικίνδυνου αποβλήτου, ο ορισμός των αποβλήτων ελαίων, ο ορισμός βιολογικών αποβλήτων (βιοαπόβλητα), οι ορισμοί των εργασιών διαχείρισης, οι ορισμοί των εμπλεκόμενων στην παραγωγή και διαχείριση των αποβλήτων.

Επίσης εισάγονται οι ορισμοί της πρόληψης, της επαναχρησιμοποίησης, της προετοιμασίας για επαναχρησιμοποίηση, της επεξεργασίας και της ανακύκλωσης και αποσαφηνίζεται το πεδίο εφαρμογής των εν λόγω εννοιών.

Για τον ορισμό των λυμάτων ισχύει η παράγραφος 15 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 166/2006 της Επιτροπής της 18^{ης} Ιανουαρίου 2006 για τη σύσταση ευρωπαϊκού μητρώου έκλυσης και μεταφοράς ρύπων και για την τροποποίηση των οδηγιών 91/689/ΕΟΚ και 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 33/1/4.2.2006), δηλαδή «λύματα» είναι τα αστικά, οικιακά και βιομηχανικά λύματα, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφοι 1, 2 και 3 της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21^{ης} Μαΐου 1991, σχετικά με την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (ΕΕ L 135/40/30.5.1991), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1882/2003 (ΕΕ L 284/1/31.10.2003), καθώς και κάθε άλλο λύμα που λόγω των ουσιών ή αντικειμένων που περιέχει, υπόκειται σε ρύθμιση βάσει της κοινοτικής νομοθεσίας.

Επίσης περιλαμβάνονται οι ορισμοί της ανάκτησης και της διάθεσης με σαφή διάκριση μεταξύ των δύο εννοιών, η οποία βασίζεται στην πραγματική διαφορά που έχει στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις η υποκατάσταση των φυσικών πόρων στην οικονομία, συντελώντας στην αναγνώριση των δυνητικών οφελών από τη χρησιμοποίηση των αποβλήτων ως πόρων για το περιβάλλον και την ανθρώπινη υγεία. Για τη σαφέστερη διάκριση των εννοιών, οι αντίστοιχες εργασίες περιγράφονται με σαφήνεια στα Παραρτήματα I και II.

Άρθρο 12

Υποπροϊόντα

Για να διευκρινισθούν ορισμένες πτυχές της έννοιας των αποβλήτων, διευκρινίζεται με το άρθρο αυτό πότε ουσίες ή αντικείμενα, που προκύπτουν από μια διαδικασία παραγωγής που δεν αποσκοπεί κατά κύριο λόγο στην παραγωγή αυτών των ουσιών ή αντικειμένων, είναι υποπροϊόντα και όχι απόβλητα. Η απόφαση ότι μια ουσία δεν είναι απόβλητο μπορεί να λαμβάνεται μόνον βάσει συντονισμένης προσέγγισης, που θα επικαιροποιείται τακτικά, εφόσον συνάδει προς την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας. Ένα απόβλητο θεωρείται υποπρόϊόν, μόνο εφόσον πληρούνται ορισμένες προϋποθέσεις που αποτυπώνονται στο παρόν άρθρο. Ο χαρακτηρισμός ενός αποβλήτου ως υποπροϊόντος γίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η απόφαση της τίθεται αυτόματα ισχύ.

Άρθρο 13

Αποχαρακτηρισμός αποβλήτων

Για να διευκρινισθεί πότε ορισμένα απόβλητα παύουν να είναι απόβλητα, καθορίζονται κριτήρια αποχαρακτηρισμού τα οποία στοχεύουν σε υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας και περιβαλλοντικό και οικονομικό όφελος. Στο παρόν άρθρο καθορίζεται ότι ορισμένα προσδιορισμένα απόβλητα παύουν να αποτελούν απόβλητα εάν έχουν υποστεί εργασία ανάκτησης, περιλαμβανομένης της ανακύκλωσης, και πληρούν ειδικά κριτήρια που καθορίζονται σύμφωνα με τους ακόλουθους όρους:

- α) η ουσία ή το αντικείμενο χρησιμοποιείται συνήθως για συγκεκριμένους σκοπούς,
- β) υπάρχει αγορά ή ζήτηση για τη συγκεκριμένη ουσία ή αντικείμενο,
- γ) η ουσία ή το αντικείμενο πληροί τις τεχνικές απαιτήσεις για τους συγκεκριμένους σκοπούς και συμμορφώνονται προς την κειμένη νομοθεσία και τα πρότυπα που ισχύουν για τα προϊόντα, και

δ) η χρήση της ουσίας ή του αντικειμένου δεν πρόκειται να έχει δυσμενή αντίκτυπο στο περιβάλλον ή την ανθρώπινη υγεία.

Ο αποχαρακτηρισμός ενός προσδιορισμένου αποβλήτου γίνεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η απόφαση της τίθεται αυτόματα ισχύ.

Άρθρο 14

Προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος

Με το παρόν άρθρο ρυθμίζεται ότι η διαχείριση των αποβλήτων πρέπει να πραγματοποιείται χωρίς να τίθεται σε κίνδυνο η ανθρώπινη υγεία και χωρίς να βλάπτεται το περιβάλλον, και ιδίως: α) χωρίς να δημιουργείται κίνδυνος για το νερό, τον αέρα, το έδαφος, τα φυτά ή τα ζώα, β) χωρίς να προκαλείται όχληση από θόρυβο ή οσμές, και γ) χωρίς να επηρεάζεται δυσμενώς το τοπίο ή οι τοποθεσίες ιδιαίτερου ενδιαφέροντος.

Άρθρο 15

Κόστος

Η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει» συνιστά κατευθυντήρια αρχή σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Ο παραγωγός και ο κάτοχος των αποβλήτων θα πρέπει να διαχειρίζονται τα απόβλητα κατά τρόπον που να εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας. Σε εφαρμογή της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει», με το παρόν άρθρο καθορίζεται ότι το κόστος διαχείρισης των αποβλήτων βαρύνει τον αρχικό παραγωγό των αποβλήτων, τον τρέχοντα ή τους προηγούμενους κατόχους αποβλήτων.

Άρθρο 16

Αρχές της αυτάρκειας και της εγγύτητας

Στο παρόν άρθρο τίθενται και επεξηγούνται οι αρχές της αυτάρκειας και της εγγύτητας σχετικά με τη διαχείριση των αποβλήτων σε εθνικό αλλά και κοινοτικό επίπεδο. Σε εφαρμογή των προαναφερόμενων αρχών, θα πρέπει η χώρα να καταστεί αυτάρκης στον τομέα της διάθεσης αποβλήτων και της ανάκτησης σύμμεικτων αστικών αποβλήτων που συλλέγονται από νοικοκυριά, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων όπου η συλλογή αυτή καλύπτει και τα σύμμεικτα αστικά απόβλητα και από άλλους παραγωγούς. Για το σκοπό αυτό, η χώρα οφείλει να προβεί σε μία σειρά από εργασίες, οι οποίες αποσκοπούν στο σχεδιασμό, την υλοποίηση και ολοκλήρωση των δικτύων εγκαταστάσεων διάθεσης αποβλήτων και των εγκαταστάσεων ανάκτησης σύμμεικτων αστικών αποβλήτων, λαμβανομένων υπόψη των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, των γεωγραφικών συνθηκών ή των αναγκών για ειδικευμένες εγκαταστάσεις για ορισμένους τύπους αποβλήτων.

Ειδικότερα, με το παρόν άρθρο ορίζεται ότι η διάθεση των αποβλήτων και η ανάκτηση σύμμεικτων αστικών αποβλήτων που συλλέγονται από νοικοκυριά, πραγματοποιείται σε μία από τις πλησιέστερες κατάλληλες εγκαταστάσεις, με τη χρησιμοποίηση των καταλληλότερων μεθόδων και τεχνολογιών, έτσι ώστε να εξασφαλίζεται υψηλό επίπεδο προστασίας του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας. Οι εν λόγω αρχές της εγγύτητας και της αυτάρκειας δεν συνεπάγονται ότι η χώρα πρέπει να διαθέτει το πλήρες φάσμα των εγκαταστάσεων τελικής ανάκτησης στο έδαφός της. Ως εκ τούτου, μπορούν να αναπτύσσονται δίκτυα συνεργασίας όσον αφορά τις εγκαταστάσεις διάθεσης και τις εγκαταστάσεις για την ανάκτηση των σύμμεικτων αστικών αποβλήτων που συλλέγονται από νοικοκυριά.

Άρθρο 17

Σήμανση κατά τη μεταφορά επικίνδυνων αποβλήτων

Έχει ιδιαίτερη σημασία να σημαίνονται τα επικίνδυνα απόβλητα σύμφωνα με τα διεθνή και κοινοτικά πρότυπα, ώστε να προφυλάσσονται όσοι εμπλέκονται στη διαχείριση αυτών και έρχονται σε άμεση επαφή. Κατόπιν αυτών είναι απαιτούμενο κατά τη μεταφορά επικίνδυνων αποβλήτων στο εσωτερικό της χώρας, τα επικίνδυνα απόβλητα να συνοδεύονται από έγγραφα αναγνώρισης, που μπορεί να υπάρχουν και σε ηλεκτρονική μορφή και τα οποία περιέχουν τα ενδεδειγμένα δεδομένα που εκτίθενται στο Παράρτημα IB του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006.

Άρθρο 18

Επικίνδυνα απόβλητα παραγόμενα από νοικοκυριά

Δεν καθίσταται εύκολη η παρακολούθηση της παραγωγής και της διαχείρισης των επικινδύνων αποβλήτων από τα νοικοκυριά. Και αυτό διότι τα νοικοκυριά δεν μπορούν να προβαίνουν σε ενέργειες εντοπισμού, ελέγχου της διακίνησης, σήμανσης των επικινδύνων αποβλήτων καθώς και στην τήρηση των απαιτούμενων μητρώων, όπως περιγράφονται στα αντίστοιχα άρθρα 17, 20, 30, και η παράγραφος 6 του άρθρου 37 του παρόντος νόμου. Επίσης όταν τα απόβλητα αυτά συλλέγονται χωριστά από τα νοικοκυριά, δεν θα πρέπει να τίθεται υποχρέωση των νοικοκυριών να συμπληρώνουν τα απαιτούμενα έγγραφα. Κατόπιν των παραπάνω, με το παρόν άρθρο ρυθμίζεται ότι τα προαναφερόμενα άρθρα του παρόντος σχεδίου νόμου δεν εφαρμόζονται στα αναμειγμένα απόβλητα που παράγονται από νοικοκυριά. Επίσης, τα άρθρα 30 και η παράγραφος 6 του άρθρου 38 του παρόντος δεν εφαρμόζονται στα επιμέρους κλάσματα επικίνδυνων αποβλήτων που παράγονται από νοικοκυριά. Παρόλα αυτά τα αναφερόμενα στα άρθρα του προτεινόμενου σχεδίου νόμου περί σήμανσης και τήρησης μητρώων πρέπει να εφαρμόζονται από τους φορείς διαχείρισης ή τις εταιρείες που έχουν παραλάβει επικίνδυνα απόβλητα από νοικοκυριά, με σκοπό τη συλλογή, διάθεση ή ανάκτηση αυτών.

Άρθρο 19

Επιθεωρήσεις – έλεγχοι

Σ' αυτό το άρθρο θεσπίζονται οι κατάλληλες περιοδικές ή έκτακτες επιθεωρήσεις από τις αρμόδιες υπηρεσίες σε όλες τις εγκαταστάσεις ή τις επιχειρήσεις ή τους φορείς που παράγουν απόβλητα ή που πραγματοποιούν εργασίες διαχείρισης. Καθορίζονται οι αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες και η δυνατότητα να επικουρούνται στο έργο τους, κατόπιν αναθέσεως από διαπιστευμένους ή αναγνωρισμένους από το Κράτος φορείς ημεδαπούς ή αλλοδαπούς ή/και επιστήμονες με εξειδικευμένες γνώσεις. Επίσης καθορίζεται ότι οι καταχωρίσεις στο πλαίσιο του κοινοτικού συστήματος οικολογικής διαχείρισης και οικολογικού ελέγχου (EMAS) λαμβάνονται υπόψη για τη διενέργεια επιθεωρήσεων, ιδίως όσον αφορά τη συχνότητα και την ένταση των επιθεωρήσεων.

Άρθρο 20

Τήρηση αρχείων – μητρώων

Οι εγκαταστάσεις ή οι επιχειρήσεις που διαχειρίζονται απόβλητα, οι παραγωγοί αποβλήτων και οι εταιρείες που συλλέγουν ή/και μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση ή ενεργούν ως έμποροι και μεσίτες αποβλήτων, τηρούν χρονολογικά αρχεία με τις ποσότητες,

τη φύση, την προέλευση και, ανάλογα με την περίπτωση, τον προορισμό, την συχνότητα συλλογής, τον τρόπο μεταφοράς και τη μέθοδο επεξεργασίας που των αποβλήτων για τα οποία είναι υπόχρεοι και διαθέτουν τις εν λόγω πληροφορίες στις αρμόδιες αρχές. Τα αρχεία για τα μη επικίνδυνα απόβλητα διατηρούνται επί τουλάχιστον δύο έτη και για τα επικίνδυνα απόβλητα για τουλάχιστον τρία έτη.

Άρθρο 21

Υποβολή εκθέσεων και αναθεώρηση

Με το παρόν άρθρο θεσπίζεται η υποχρέωση του ΥΠΕΚΑ να ενημερώνει ανά τριετία την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εφαρμογή της οδηγίας 2008/98/ΕΚ και του παρόντος νόμου, δια της υποβολής τομεακής έκθεσης σε ηλεκτρονική μορφή. Η έκθεση αυτή περιλαμβάνει επίσης πληροφορίες για τη διαχείριση των αποβλήτων ορυκτελαίων - λιπαντικών ελαίων και για την επιτευχθείσα πρόοδο κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων και, κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με μέτρα όπως προβλέπεται στο άρθρο 24 σχετικά με τη διευρυμένη ευθύνη των παραγωγών. Η έκθεση υποβάλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός εννέα μηνών από το τέλος της τριετούς περιόδου την οποία καλύπτει.

Άρθρο 22

Σχέδια διαχείρισης αποβλήτων

Στο άρθρο αυτό καθιερώνεται η κατάρτιση σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων για κάθε ροή αποβλήτων ή για σύνολο ροών αποβλήτων, τα οποία καλύπτουν ολόκληρη ή μέρος της γεωγραφικής επικράτειας της χώρας. Τα εν λόγω σχέδια διαχείρισης αποβλήτων καθορίζουν τη στρατηγική, τις πολιτικές και τους στόχους για τη διαχείριση του συνόλου των αποβλήτων. Επίσης, τα σχέδια περιλαμβάνουν ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης όσον αφορά τη διαχείριση αποβλήτων καθώς και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τη βελτίωση της περιβαλλοντικά υγιούς προετοιμασίας προς επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση, ανάκτηση και διάθεση των αποβλήτων και αξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο το σχέδιο ή σχέδια θα υποστηρίξει την υλοποίηση των στόχων και των διατάξεων του παρόντος νόμου. Με το παρόν άρθρο εξειδικεύεται το περιεχόμενο των σχεδίων με τα ελάχιστα απαιτούμενα στοιχεία που αυτά οφείλουν να εμπεριέχουν. Τα Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων γνωστοποιούνται στην Επιτροπή και αξιολογούνται τουλάχιστον ανά εξαετία και αναθεωρούνται εφόσον ενδείκνυται και εφόσον απαιτείται.

Άρθρο 23

Προγράμματα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων

Στο άρθρο αυτό ορίζεται η υποχρέωση της χώρας να εκπονήσει πρόγραμμα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων με συγκεκριμένους ποιοτικούς ή ποσοτικούς στόχους και δείκτες και να επεξεργαστεί κατευθύνσεις, ούτως ώστε αυτό το πρόγραμμα να ενσωματωθεί στα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων του άρθρου 22. Ο γενικός στόχος του προγράμματος αποσκοπεί στη ρήξη της σχέσης μεταξύ οικονομικής ανάπτυξης και περιβαλλοντικών επιπτώσεων που συνδέονται με την παραγωγή αποβλήτων. Στα προγράμματα που προβλέπονται στο παρόν άρθρο τίθενται στόχοι για τη πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, περιγράφονται τα υφιστάμενα μέτρα πρόληψης και γίνεται αξιολόγηση των παραδειγμάτων των μέτρων που αναφέρονται στο Παράρτημα V ή άλλων ενδεδειγμένων μέτρων. Προσδιορίζονται οι κατάλληλες ειδικές ποιοτικές ή ποσοτικές παράμετροι για τα

μέτρα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων, οι οποίες εφαρμόζονται για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της πραγματοποιηθείσας προόδου στην εφαρμογή των μέτρων πρόληψης. Τα Προγράμματα γνωστοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αξιολογούνται τουλάχιστον ανά εξαετία και αναθεωρούνται εφόσον ενδείκνυται και εφόσον απαιτείται.

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ – ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ – ΣΤΟΧΟΙ

Στο Μέρος Β΄ της Ενότητας Β΄ περιλαμβάνονται τα άρθρα 24 έως και 34, τα οποία εισάγουν στο εθνικό μας δίκαιο έννοιες που αφορούν στην υποχρέωση ανάληψης ευθυνών, καθώς και εκπόνησης δράσεων ή εργασιών για τη διαχείριση των αποβλήτων, όπως:

- η διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού προϊόντων τόσο για τα απόβλητα της παραγωγικής του διαδικασίας, όσο και για τα προϊόντα του που καταλήγουν απόβλητα.
- η ανάκτηση των αποβλήτων
- η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των αποβλήτων.
- η διάθεση των αποβλήτων

Το Μέρος Β΄ της Ενότητας Β΄ του προτεινόμενου σχεδίου νόμου είναι πολύ σημαντικό, γιατί για πρώτη φορά αποτυπώνονται σε νομικό κείμενο οι προαναφερόμενες έννοιες και καθορίζονται τα όρια ευθύνης του παραγωγού προϊόντων. Ειδικότερα, θεσπίζεται η υποχρέωση του παραγωγού ή και του διαχειριστή αποβλήτων να υποβάλλει σε εργασίες ανάκτησης τα απόβλητα πριν την τελική τους διάθεση. Επιπλέον, καθορίζεται η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των αποβλήτων και τίθενται συγκεκριμένοι ποσοτικοί στόχοι για την ανακύκλωση που πρέπει να επιτευχθούν σε συγκεκριμένους χρόνους.

Στο Μέρος αυτό περιλαμβάνεται και ρύθμιση που αφορά στην απαγόρευση ανάμειξης των επικίνδυνων αποβλήτων, ενώ γίνεται ειδικότερη αναφορά στα απόβλητα ορυκτέλαια - λιπαντικά έλαια λόγω της ιδιαίτερης φύσης των συγκεκριμένων αποβλήτων. Περαιτέρω, περιγράφονται οι δυνατότητες συμμετοχής του κοινού στην εκπόνηση των σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων και των προγραμμάτων πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων. Τα σχέδια και τα προγράμματα, υπόκεινται σε διαβούλευση, τοπική ή πανελλαδική, και αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο διαβούλευσης, στον οποίο έχουν πρόσβαση οι ενδιαφερόμενοι, οι αρχές και το ευρύ κοινό. Επιπλέον ορίζεται ότι, εφόσον κριθεί σκόπιμο, τα σχέδια και τα προγράμματα εκπονούνται σε συνεργασία με άλλα κράτη μέλη. Τέλος, καθορίζονται ο τρόπος και η συχνότητα ενημέρωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο θέμα της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων και προγραμμάτων πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων.

Άρθρο 24

Ευθύνη για τη διαχείριση των αποβλήτων

Με το παρόν άρθρο προβλέπεται ότι οι αρχικοί παραγωγοί ή άλλοι κάτοχοι αποβλήτων πραγματοποιούν οι ίδιοι την επεξεργασία των αποβλήτων ή αναθέτουν την επεξεργασία σε έμπορο ή σε επιχείρηση που εκτελεί εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων ή σε ιδιωτικό φορέα συλλογής αποβλήτων, λαμβάνοντας υπόψη την ιεράρχηση των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων και την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας. Επίσης, προβλέπεται ότι όταν τα απόβλητα μεταφέρονται από τον αρχικό παραγωγό ή κάτοχο σε ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα που αναφέρονται στην

παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου για προκαταρκτική επεξεργασία, αυτό δεν συνεπάγεται, κατά γενικό κανόνα, απαλλαγή από την ευθύνη για τη διεξαγωγή μιας εργασίας πλήρους ανάκτησης ή διάθεσης.

Άρθρο 25

Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται η λήψη μέτρων για να εξασφαλίζουν ότι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία κατ' επάγγελμα αναπτύσσουν, κατασκευάζουν, μεταποιούν, επεξεργάζονται, πωλούν ή εισάγουν προϊόντα (παραγωγός του προϊόντος) φέρουν διευρυμένη ευθύνη παραγωγού. Η διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της ευθύνης για τη διαχείριση των αποβλήτων και με την επιφύλαξη της ειδικής υφιστάμενης νομοθεσίας για τις κατηγορίες αποβλήτων και τα προϊόντα

Άρθρο 26

Ανάκτηση

Το άρθρο αυτό θεσπίζει την υποχρέωση του παραγωγού ή κατόχου αποβλήτων να τα υποβάλλει σε εργασίες ανάκτησης πριν την τελική τους διάθεση. Επίσης για τη βελτίωση των εργασιών ανάκτησης καθιερώνεται η χωριστή συλλογή των αποβλήτων, εφόσον βέβαια αυτό είναι εφικτό τεχνικά και περιβαλλοντικά και οικονομική άποψη.

Άρθρο 27

Επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση

Ο παρών νόμος γενικά θα συμβάλει ώστε η χώρα μας και η ΕΕ γενικότερα να έρθουν πιο κοντά σε μια «κοινωνία ανακύκλωσης», που θα επιδιώκει την αποφυγή της δημιουργίας αποβλήτων και τη χρησιμοποίηση των αποβλήτων ως φυσικού πόρου. Στο παρόν άρθρο προβλέπεται η λήψη μέτρων για να εξασφαλιστεί ο διαχωρισμός των πηγών προέλευσης των αποβλήτων, η συλλογή και η ανακύκλωση των ρευμάτων αποβλήτων που παρουσιάζουν προτεραιότητα.

Για την επίτευξη του προαναφερόμενου στόχου και τη βελτίωση της δυνατότητας ανάκτησης, πρέπει τα απόβλητα να συλλέγονται χωριστά, εάν αυτό είναι τεχνικά, περιβαλλοντικά και οικονομικά εφικτό, πριν να υποστούν εργασίες ανάκτησης που θα έχουν τα καλύτερα συνολικά περιβαλλοντικά αποτελέσματα. Ειδικότερα, με το άρθρο αυτό θεσπίζονται συγκεκριμένοι στόχοι όπως:

- α) μέχρι το 2015 η χωριστή συλλογή για το χαρτί, το μέταλλο, το πλαστικό και το γυαλί.
- β) μέχρι το 2020 το ποσοστό για προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση και για ανακύκλωση πρέπει να ανέλθει, κατ' ελάχιστο, στο 50% του συνολικού βάρους των αποβλήτων υλικών, όπως τουλάχιστον για το χαρτί, το μέταλλο, το πλαστικό και το γυαλί.
- γ) μέχρι το 2020, το ποσοστό για προετοιμασία προς επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και άλλη ανάκτηση υλικών πρέπει να ανέλθει, κατ' ελάχιστο, στο 70% του συνολικού βάρους των μη επικινδύνων αποβλήτων από κατασκευές και κατεδαφίσεις.

Άρθρο 28

Διάθεση

Με το άρθρο αυτό καθιερώνεται ότι ο παραγωγός ή ο κάτοχος των αποβλήτων, σε περίπτωση που αυτά δεν υποβληθούν σε εργασίες ανάκτησης, έχει την υποχρέωση να τα διαθέσει με ασφάλεια χωρίς να βλάπτεται η ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον.

Άρθρο 29

Ιεράρχηση των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων.

Στο άρθρο αυτό θεσπίζεται η ιεράρχηση των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων. Ορίζεται με σαφήνεια η σειρά προτεραιότητας που πρέπει να ακολουθείται στις δράσεις και στις εργασίες διαχείρισης των αποβλήτων για να επιτευχθεί η καλύτερη συνολικά περιβαλλοντική επιλογή κατά τη διαχείριση των αποβλήτων. Η σειρά προτεραιότητας έχει ως εξής: α) η πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων, β) η προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση και η επαναχρησιμοποίηση των αποβλήτων, γ) η ανακύκλωση των αποβλήτων, δ) η ανάκτηση και ε) η διάθεση.

Η απόκλιση από την παραπάνω ιεράρχηση των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων ενδέχεται να επιβάλλεται για συγκεκριμένα ρεύματα αποβλήτων για λόγους, μεταξύ άλλων, τεχνικής σκοπιμότητας, οικονομικής βιωσιμότητας και περιβαλλοντικής προστασίας.

Άρθρο 30

Απαγόρευση ανάμειξης επικίνδυνων αποβλήτων

Με σκοπό την προστασία του περιβάλλοντος, την αποφυγή φαινομένων δυσχέρειας στη διαχείριση των αποβλήτων, τη διασφάλιση της ασφαλούς τελικής διάθεσης των αποβλήτων τίθεται ως βασική απαγόρευση η ανάμειξη των διαφόρων κατηγοριών επικίνδυνων αποβλήτων, η ανάμειξη επικίνδυνων με μη επικίνδυνα απόβλητα και η ανάμειξη με ουσίες ή υλικά. Η απαγόρευση ανάμειξης περιλαμβάνει και την αραιώση επικίνδυνων ουσιών. Στο παρόν άρθρο προβλέπεται ότι σε περίπτωση που τα επικίνδυνα απόβλητα είναι ήδη αναμειγμένα με άλλα απόβλητα, ουσίες ή ύλες, πρέπει να γίνεται διαχωρισμός, εάν αυτό είναι εφικτό από τεχνικοοικονομική άποψη, και εφόσον απαιτείται για την προστασία της ανθρώπινης υγείας και του περιβάλλοντος.

Άρθρο 31

Απόβλητα έλαια

Με το παρόν άρθρο ορίζεται ότι τα απόβλητα ελαίων υποβάλλονται κατά προτεραιότητα σε επεξεργασία με αναγέννηση, εφόσον αυτό είναι τεχνικά εφικτό. Σε ότι αφορά τη διασυνοριακή μεταφορά των εν λόγω αποβλήτων κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006, απαγορεύεται η διασυνοριακή αποστολή αποβλήτων λιπαντικών ελαίων από την επικράτεια της χώρας σε εγκαταστάσεις αποτέφρωσης ή συναποτέφρωσης στο εξωτερικό, εφόσον είναι τεχνικά εφικτό η επεξεργασία με αναγέννηση να πραγματοποιηθεί στην χώρα.

Λόγω της ιδιαίτερης φύσεως των αποβλήτων ελαίων, των ειδικών ουσιών από τις οποίες αυτά αποτελούνται και της ειδικής μέριμνας που πρέπει να ληφθεί για την ασφαλή τελική διάθεση αυτών με το παρόν άρθρο ρυθμίζεται η διαχείριση αυτών. Η εξουσιοδότηση για την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης του Υπουργών ΠΕΚΑ και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 17 του ν.2939/2001, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 του ν.3854/2010 θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι:

- α) τα απόβλητα έλαια συλλέγονται χωριστά, εφόσον αυτό είναι τεχνικά εφικτό,
- β) η επεξεργασία των απόβλητων ελαίων γίνεται σύμφωνα με τα άρθρα 13 και 28,

γ) εφόσον είναι τεχνικά εφικτό και οικονομικά βιώσιμο, τα απόβλητα έλαια με διαφορετικά χαρακτηριστικά δεν αναμειγνύονται και τα απόβλητα έλαια δεν αναμειγνύονται με άλλα είδη αποβλήτων ή ουσιών, εάν η ανάμειξη αυτή εμποδίζει την επεξεργασία τους.

Στην προαναφερόμενη κοινή υπουργική απόφαση καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για την εναλλακτική διαχείριση των Αποβλήτων Λιπαντικών Ελαίων, συμπεριλαμβανομένων και των προϋποθέσεων για διασυνοριακή μεταφορά των εν λόγω αποβλήτων.

Άρθρο 32

Συμμετοχή του κοινού

Στο άρθρο αυτό αναφέρονται οι δυνατότητες συμμετοχής του κοινού στην εκπόνηση των σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων και των προγραμμάτων πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων. Συγκεκριμένα οι ενδιαφερόμενοι, οι αρχές και το ευρύ κοινό έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στην εκπόνηση των σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων και των προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων. Τα σχέδια και τα προγράμματα υπόκεινται σε διαβούλευση, τοπική ή πανελλαδική, και αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο διαβούλευσης, στον οποίο έχει πρόσβαση το κοινό και δύναται να παρακολουθεί το βαθμό υλοποίησης τους.

Άρθρο 33

Συνεργασία

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται ότι η κατάρτιση των Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων και των προγραμμάτων για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, μπορεί να γίνεται και σε συνεργασία με άλλα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Άρθρο 34

Πληροφορίες που υποβάλλονται στην Επιτροπή

Στο άρθρο αυτό καθορίζονται ο τρόπος και η συχνότητα ενημέρωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο θέμα της εκπόνησης σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων και προγραμμάτων πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων. Το Τμήμα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων του ΥΠΕΚΑ ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων και τα προγράμματα για την πρόληψη της δημιουργίας αποβλήτων, μετά την έγκρισή τους και την τυχόν αναθεώρησή τους, με συγκεκριμένο μορφότυπο για την κοινοποίηση πληροφοριών.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΕΘΝΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2008/98/ΕΚ

Στο Μέρος Γ΄ της Ενότητας Β΄ του παρόντος νόμου περιλαμβάνονται τα άρθρα 35 και 36 τα οποία αφορούν α) στον Εθνικό και Περιφερειακό Σχεδιασμό Διαχείρισης Αποβλήτων και β) στην έκδοση αδειών που πρέπει να λάβει κάθε οργανισμός ή επιχείρηση που προτίθεται να προβεί σε εκτέλεση εργασιών επεξεργασίας αποβλήτων.

Υπενθυμίζεται ότι, στη χώρα μας, κατ' επιταγή της προηγούμενης νομοθεσίας, έχουν θεσμοθετηθεί, κατά το παρελθόν, ο Εθνικός Σχεδιασμός Διαχείρισης Μη Επικινδύνων Αποβλήτων (2003) και ο Εθνικός Σχεδιασμός Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων (2007). Επίσης για όλες τις Περιφέρειες της χώρας εγκρίθηκαν Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης

Μη Επικινδύνων Αποβλήτων. Οι προαναφερθέντες σχεδιασμοί εφαρμόζονται μέχρι σήμερα.

Η ειδοποιός διαφορά ανάμεσα στους προηγούμενους σχεδιασμούς και στις απαιτήσεις της Οδηγίας 2008/98 για τα σχέδια διαχείρισης αποβλήτων, είναι ότι ο σχεδιασμός αφορά πλέον στο σύνολο των αποβλήτων, απαιτεί την δημιουργία δικτύων εγκαταστάσεων ανάκτησης και διάθεσης αποβλήτων (σε εφαρμογή των αρχών της αυτάρκειας και της εγγύτητας του άρθρου 15 του παρόντος) και τη λήψη μέτρων για την προστασία των δικτύων από εισαγωγές ή/και εξαγωγές αποβλήτων και επιβάλλει τον προσδιορισμό των κατάλληλων περιοχών για την δημιουργία εγκαταστάσεων.

Στο Μέρος Γ' της παρούσας Ενότητας του σχεδίου νόμου περιγράφονται και αναλύονται τα είδη των σχεδίων, βάσει των οποίων γίνεται η διαχείριση των αποβλήτων στη χώρα μας. Η διαχείριση των αποβλήτων υλοποιείται βάσει εγκεκριμένου σχεδιασμού, καταρχήν σε εθνικό επίπεδο και, στη συνέχεια, με εξειδίκευση και προσαρμογή σε επίπεδο Περιφέρειας. Ο σχεδιασμός καλύπτει το σύνολο της επικράτειας της χώρας για όλα τα είδη αποβλήτων. Στη διαδικασία κατάρτισης ή αναθεώρησης των σχεδίων διαχείρισης αποβλήτων ενσωματώνεται η ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις της δημιουργίας και της διαχείρισης των αποβλήτων.

Άρθρο 35

Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων

Στο άρθρο αυτό καθιερώνεται η κατάρτιση του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ), το οποίο καθορίζει τη στρατηγική, τις πολιτικές και τους στόχους για τη διαχείριση του συνόλου των αποβλήτων σε εθνικό επίπεδο. Το ΕΣΔΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του συνόλου των αποβλήτων, το οποίο προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείριση τους και υποδεικνύει τα κατάλληλα μέτρα που προωθούν ιεραρχικά και συνδυασμένα: α) την πρόληψη, β) την επαναχρησιμοποίηση, γ) την ανακύκλωση, δ) άλλου είδους ανάκτηση, π.χ. ανάκτηση ενέργειας, και ε) την ασφαλή τελική διάθεση. Το ΕΣΔΑ προσδιορίζει συγκεκριμένους ποσοτικούς και ποιοτικούς στόχους με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Το ΕΣΔΑ είναι στρατηγικός και πολιτικός σχεδιασμός και εκπονείται από το ΥΠΕΚΑ.

Επιπλέον, θεσπίζεται η κατάρτιση των Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ). Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο διαχείρισης του συνόλου των αποβλήτων, τα οποία παράγονται σε μία Περιφέρεια, προσδιορίζει τις γενικές κατευθύνσεις για τη διαχείριση τους, σε συμφωνία με το ΕΣΔΑ και τα ΕΕΣΔΑ των ειδικών ρευμάτων αποβλήτων. Το ΠΕΣΔΑ αποτελεί επιχειρησιακό πρόγραμμα περιβαλλοντικής ανάπτυξης της εκάστοτε Περιφέρειας στον τομέα διαχείρισης των αποβλήτων, εκπονείται από την Περιφέρεια και εγκρίνεται με απόφαση του αρμόδιου Περιφερειάρχη μετά από γνώμη της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας, του Τμήματος Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΚΑ, η οποία γνωμοδοτεί για τη συμβατότητα του ΠΕΣΔΑ με τις κατευθύνσεις και τα μέτρα που προβλέπονται στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων και του Τμήματος Προστασίας Περιβάλλοντος της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών.

Το ΠΕΣΔΑ καταρτίζεται με βάση τις κοινωνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές συνθήκες της συγκεκριμένης Περιφέρειας, και περιλαμβάνει την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης στον τομέα της διαχείρισης του συνόλου των παραγόμενων στην Περιφέρεια αποβλήτων με συνολική καταγραφή των ποσοτήτων των αποβλήτων που παράγονται στην

Περιφέρεια με βάση τον τύπο, την ποσότητα και την προέλευση του συνόλου των αποβλήτων. Καθορίζει τις προτεινόμενες διαχειριστικές ενότητες ανά ρεύμα αποβλήτου, τις περιοχές που προκρίνονται για την υποδοχή των κύριων εγκαταστάσεων διαχείρισης αποβλήτων, ανά ρεύμα αποβλήτου, τις μεθόδους διαχείρισης που θα εφαρμοσθούν, με ειδική αναφορά στη συλλογή, μεταφορά, μεταφόρτωση, αποθήκευση, προετοιμασία για επαναχρησιμοποίηση, ανάκτηση, ανακύκλωση και διάθεση των αποβλήτων. Προσδιορίζει τις προτάσεις έργων, δράσεων και παρεμβάσεων για τη αποτελεσματική διαχείριση των αποβλήτων ανά διαχειριστική ενότητα με κατ' αρχήν εκτίμηση του κόστους των προβλεπόμενων έργων, πηγές χρηματοδότησης, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και τους αρμόδιους για την εφαρμογή και υλοποίηση του σχεδίου.

Το Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) και τα Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) καλύπτουν συνδυασμένα το σύνολο της επικράτειας της χώρας για όλα τα είδη αποβλήτων. Το περιεχόμενο των προαναφερόμενων σχεδίων και οι διαδικασίες έγκρισης τους περιγράφονται αδρά στο συγκεκριμένο άρθρο. Το περιεχόμενο του ΕΣΔΑ, όπως και εκείνο των ειδικών ρευμάτων αποβλήτων, καθώς και η διαδικασία έγκρισης τους, υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2001/42/ΕΚ και της ΚΥΑ με αρ. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/28.8.06 (ΦΕΚ Β, 1225) και, επομένως, δεν υπόκεινται σε διαδικασία έγκρισης Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ).

Άρθρο 36

Έκδοση αδειών

Με το παρόν άρθρο καθιερώνεται η περιβαλλοντική αδειοδότηση (Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση Αξιολόγηση - Π.Π.Ε.Α., εφόσον απαιτείται, και έκδοση Απόφασης Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων - Α.Ε.Π.Ο.), ως η μοναδική περιβαλλοντική άδεια που απαιτείται για κάθε έργο ή δραστηριότητα που παράγει ή διαχειρίζεται απόβλητα. Όλες οι μελέτες και οι άδειες που προβλέπονται από την υφιστάμενη νομοθεσία ενσωματώνονται αντίστοιχα στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) και στην ΑΕΠΟ. Επίσης θεσπίζεται ότι εκτός από την περιβαλλοντική αδειοδότηση απαιτείται και άδεια λειτουργίας της εγκατάστασης και προσδιορίζεται το ελάχιστο περιβαλλοντικό περιεχόμενό της. Τέλος, θεσπίζεται ότι η δραστηριότητα συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων δεν υπόκειται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση και άδεια λειτουργίας. Σ' αυτές τις περιπτώσεις εκδίδεται μόνο ενιαία άδεια συλλογής – μεταφοράς. Δεν απαιτείται άδεια συλλογής – μεταφοράς για την προκαταρκτική διαλογή και αποθήκευση αποβλήτων, εν αναμονή της συλλογής τους, που πραγματοποιείται από οργανισμούς ή επιχειρήσεις που παράγουν απόβλητα κατά τη διάρκεια των δραστηριοτήτων τους.

Η αποθήκευση των αποβλήτων πριν από την ανάκτηση για περίοδο 3 ετών ή άνω, και η αποθήκευση των αποβλήτων πριν από τη διάθεση για περίοδο 1 έτους ή άνω, υπόκεινται στην κοινή υπουργική απόφαση 29407/3508/2002 (Β 1572) «Μέτρα και όροι για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων». (οδηγία 1999/31/ΕΚ του Συμβουλίου, της 26^{ης} Απριλίου 1999 «για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων», ΕΕ L182/1/16.7.1999) των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Ανάπτυξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και Υγείας και Πρόνοιας.

ΜΕΡΟΣ Δ' ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 37

Επιβολή της εφαρμογής και κυρώσεις

Με το παρόν άρθρο του Μέρους Δ΄ της Ενότητας Β΄ του παρόντος θεσπίζονται οι ποινικές και διοικητικές κυρώσεις, οι οποίες επιβάλλονται σε οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο γίνεται υπαίτιος παράβασης, με πράξη ή παράλειψη, των διατάξεων του παρόντος νόμου και ειδικότερα των άρθρων 14 και 29 καθώς και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτού. Ειδικότερα επιβάλλονται ποινές φυλάκισης ή/και χρηματική ποινή, ή/και προσωρινή ή οριστική διακοπή λειτουργίας της συγκεκριμένης δραστηριότητας, κατ' εφαρμογή των άρθρων 28 και 30 αντίστοιχα του ν. 1650/1986, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, σε οποιονδήποτε προκαλεί ρύπανση ή υποβαθμίζει το περιβάλλον με πράξη ή παράλειψη κατά τη διαχείριση αποβλήτων ή ασκεί δραστηριότητα ή επιχείρηση χωρίς την απαιτούμενη άδεια. Επίσης, προβλέπεται η επιβολή χρηματικού προστίμου εις βάρος των Δήμων ή των νομικών προσώπων που συστήνουν οι ΟΤΑ για τη διαχείριση των αποβλήτων, οι οποίοι χρησιμοποιούν Χώρους Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ). Το ύψος του εν λόγω προστίμου προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 1650/86, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει. Οι κυρώσεις που επιβάλλονται με την διάταξη αυτή είναι ανεξάρτητες από άλλες ποινικές ή διοικητικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, όπως για παράδειγμα το άρθρο 17 του ΠΔ 148/2009 (Α 190) και το άρθρο 15 της ΚΥΑ 50910/ 2727/2003 (Β 1909). Ποσοστό 40% επί του ανωτέρω προστίμου περιέρχεται στο Δημόσιο στον Κωδικό Αριθμό Εισόδου 3739 «Λοιπά πρόστιμα και χρηματικές ποινές επιβαλλόμενες από δικαστήρια και δημόσιες αρχές». Το υπόλοιπο 60% θα περιέρχεται στο Πράσινο Ταμείο και θα διατίθεται αποκλειστικά για τους σκοπούς που περιγράφονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 30 του νόμου 1650/1986, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Το Μέρος Ε΄ της παρούσας Ενότητας αποτελείται από το άρθρο 38 και αφορά στις αναγκαίες εξουσιοδοτικές διατάξεις για την εφαρμογή του νόμου και τη ορθή ενσωμάτωση της οδηγίας.

Άρθρο 38

Εξουσιοδοτικές Διατάξεις

Στο άρθρο αυτό καθορίζονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις απαραίτητες για την ορθή εφαρμογή του νόμου. Ειδικότερα, στην παράγραφο 1 του παρόντος προβλέπεται η έκδοση κοινής απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, και των εκάστοτε συναρμοδίων Υπουργών, με την οποία θα καθορίζονται αναλυτικά τα μέτρα και οι όροι για τη διαχείριση των αποβλήτων, ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι αρχικοί παραγωγοί ή άλλοι κάτοχοι αποβλήτων πραγματοποιούν οι ίδιοι την επεξεργασία των αποβλήτων ή αναθέτουν την επεξεργασία σε έμπορο ή σε επιχείρηση που εκτελεί εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων ή σε ιδιωτικό φορέα συλλογής αποβλήτων, λαμβάνοντας υπόψη την ιεράρχηση των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων και την προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας.

Στην παράγραφο 2 του παρόντος προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με την οποία μπορεί, εάν δεν έχουν καθορισθεί κριτήρια σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης, να ορίζεται, κατά περίπτωση, εάν ένα συγκεκριμένο απόβλητο έχει αποχαρακτηρισθεί βάσει της νομολογίας των δικαστηρίων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στην παράγραφο 3 του παρόντος προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με την οποία μπορεί να χαρακτηρίζεται ως επικίνδυνο ένα απόβλητο, ακόμη και αν δεν περιλαμβάνεται ως τέτοιο στον κατάλογο αποβλήτων, που καταρτίστηκε με την απόφαση 2000/532/ΕΚ (ΕΕ L 226/3/6.9.2000), εφόσον εμφανίζει μία ή περισσότερες από τις ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ, ή να θεωρηθεί ως μη επικίνδυνο απόβλητο, το οποίο περιλαμβάνεται στον κατάλογο αποβλήτων ως επικίνδυνο απόβλητο, εφ' όσον αποδεικνύεται με συγκεκριμένα στοιχεία ότι δεν εμφανίζει καμιά από τις ιδιότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

Στην παράγραφο 4 του παρόντος προβλέπεται η έκδοση απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, και του εκάστοτε συναρμοδίου υπουργού, προκειμένου να προωθηθεί ο σχεδιασμός των προϊόντων με τρόπο, ώστε:

α) να μειώνεται η παραγόμενη ποσότητα των αποβλήτων και οι αντίστοιχες επιπτώσεις στο περιβάλλον τόσο κατά την παραγωγή όσο και κατά τη συνακόλουθη χρήση των προϊόντων, β) να εξασφαλίζεται ότι η ανάκτηση και η διάθεση των προϊόντων που έχουν καταστεί πλέον απόβλητα, πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα άρθρα 14 και 29 και ιδίως να ενισχυθεί:

αα) η ανάπτυξη, παραγωγή και τη διάθεση στην αγορά προϊόντων, τα οποία είναι κατάλληλα για πολλαπλές χρήσεις, ανθεκτικά από τεχνική άποψη προκειμένου να έχουν μεγάλη διάρκεια ζωής και, αφού καταστούν απόβλητα, κατάλληλα για ορθή και ασφαλή ανάκτηση και περιβαλλοντικά αποδεκτή διάθεση,

ββ) η ενθάρρυνση στη χρήση αποβλήτων σε αντικατάσταση πρώτων ή βοηθητικών υλών κατά την κατασκευή προϊόντων,

γγ) η επισήμανση των επιβλαβών ουσιών που μπορεί να περιέχουν τα προϊόντα, έτσι ώστε να ληφθεί υπόψη, τόσο κατά τη χρήση όσο και κατά τη διαχείρισή τους, όταν καταστούν απόβλητα,

δδ) η παροχή στο κοινό πληροφοριών σχετικά με την αποδοχή των επιστρεφόμενων προϊόντων και των αποβλήτων που παραμένουν μετά τη χρήση των προϊόντων αυτών.

Με την παράγραφο 5 του παρόντος προβλέπεται η έκδοση απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, με την οποία εκπονούνται προγράμματα για την επαναχρησιμοποίηση προϊόντων καθώς και για δραστηριότητες προετοιμασίας προς επαναχρησιμοποίηση, ενθαρρύνοντας ιδίως τη δημιουργία και τη στήριξη δικτύων επαναχρησιμοποίησης και επισκευής, τη χρήση οικονομικών μέσων, κριτηρίων προμηθειών, ποσοτικών στόχων ή άλλων μέτρων.

Με την παράγραφο 6 του παρόντος προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με την οποία διασφαλίζεται ότι η παραγωγή και η διαχείριση των επικίνδυνων αποβλήτων (όπως η συλλογή, η μεταφορά, η αποθήκευση η επεξεργασία τους και η ασφαλής τελική διάθεσή τους), διεξάγονται σε συνθήκες που παρέχουν προστασία του περιβάλλοντος και της ανθρώπινης υγείας και ότι η ιχνηλασιμότητα και ο έλεγχος των επικίνδυνων αποβλήτων πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 19 και 20.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄ ΕΘΝΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Στο Μέρος ΣΤ΄ της παρούσας περιλαμβάνονται τα άρθρα 39 έως και 48, τα οποία αφορούν εθνικές ρυθμίσεις που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, αλλά δεν είναι αυτόματα απαραίτητες για την ενσωμάτωση της οδηγίας. Αφορούν στον ορισμό της αρμόδιας αρχής για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, στη σύσταση γνωμοδοτικής επιτροπής για τα επικίνδυνα απόβλητα, στη σύσταση συντονιστικής επιτροπής για τη διαχείριση των αποβλήτων, στους εθνικούς στόχους χωριστής συλλογής των βιολογικών αποβλήτων, όπως και στην απλοποίηση της αδειοδότησης για την κομποστοποίηση τους. Το Μέρος αυτό του παρόντος σχεδίου νόμου περιλαμβάνει, επίσης, ρυθμίσεις για την ηλεκτρονική καταχώρηση των αποβλήτων, την εισαγωγή του ειδικού τέλους ταφής και μέτρα για την παύση λειτουργίας των ΧΑΔΑ, καθώς και τις εξουσιοδοτικές διατάξεις των προαναφερόμενων εθνικών ρυθμίσεων. Ειδικότερα:

Άρθρο 39

Αρμόδια Αρχή

Με το παρόν άρθρο ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή του παρόντος νόμου το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Άρθρο 40

Γνωμοδοτική επιτροπή καταλόγου αποβλήτων

Στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, συνιστάται γνωμοδοτική επιτροπή, η οποία συγκροτείται από εξειδικευμένους επιστήμονες, εκπροσώπους της Δημόσιας Διοίκησης και εκπροσώπους επιστημονικών φορέων, η οποία γνωμοδοτεί σε θέματα του Καταλόγου Αποβλήτων, όταν το ζητήσει το Τμήμα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων της Δ/σης Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού του Υπουργείου.

Άρθρο 41

Βιολογικά απόβλητα

Έχει σημασία, σύμφωνα με την ιεράρχηση των δράσεων και των εργασιών διαχείρισης των αποβλήτων, και με στόχο τη μείωση των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου που προκαλούνται από τη διάθεση αποβλήτων μέσω υγειονομικής ταφής, να διευκολύνονται η χωριστή συλλογή και η κατάλληλη επεξεργασία βιολογικών αποβλήτων προκειμένου να παραχθούν περιβαλλοντικά ασφαλές υπόστρωμα και άλλα υλικά με βάση τα βιολογικά απόβλητα. Τίθεται ως στόχος ότι έως το 2015, το ποσοστό χωριστής συλλογής των βιολογικών αποβλήτων θα πρέπει να ανέλθει, κατ' ελάχιστο, στο 5% του συνολικού τους βάρους και έως το 2020, κατ' ελάχιστο, στο 10% του συνολικού τους βάρους.

Επιτρέπεται η κομποστοποίηση ορισμένων κατηγοριών βιολογικών αποβλήτων σε ανοικτό χώρο.

Άρθρο 42

Καταχώριση

Με το παρόν άρθρο καθιερώνεται ηλεκτρονικό σύστημα συστηματικής συλλογής και επεξεργασίας στοιχείων παραγωγής και διαχείρισης των αποβλήτων. Μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος συστηματικής συλλογής και επεξεργασίας δημιουργείται το Ηλεκτρονικό Μητρώο της κάθε εγκατάστασης, στο οποίο περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων,

και τα πλήρη στοιχεία για τα απόβλητα της έτσι ώστε μετά την έναρξη λειτουργίας της να τηρούνται πλήρη στοιχεία για όλα τα παραγόμενα ή διαχειριζόμενα απόβλητα.

Επίσης, καθιερώνεται η καταχώρηση στο ηλεκτρονικό σύστημα και των δραστηριοτήτων που δεν υπόκεινται σε περιβαλλοντική αδειοδότηση, αλλά έχουν όμως σχέση με την παραγωγή και την διαχείριση των αποβλήτων, όπως: α) οι οργανισμοί ή οι επιχειρήσεις που συλλέγουν ή μεταφέρουν απόβλητα σε επαγγελματική βάση, και β) οι έμποροι και οι μεσίτες.

Καθιερώνεται η εισαγωγή μέσω διαδικτύου, στο ηλεκτρονικό σύστημα συστηματικής συλλογής και επεξεργασίας από τους υπόχρεους, των Ετήσιων Εκθέσεων Παραγωγών Αποβλήτων, για όλα τα είδη των αποβλήτων. Επίσης, εισάγονται στο ηλεκτρονικό σύστημα συστηματικής συλλογής και επεξεργασίας όλη η γεωγραφική πληροφορία των ΜΠΕ ώστε, μέσω ενός συνόλου ερωτημάτων, να μπορεί να χαρτογραφηθεί πλήρως το δίκτυο διαχείρισης αποβλήτων, ανά Περιφέρεια, και Δήμο ή ανά Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) καθώς και ανά είδος αποβλήτου.

Άρθρο 43

Ειδικό τέλος ταφής

Καθιερώνεται από το 2014 το ειδικό τέλος ταφής για ορισμένες κατηγορίες αποβλήτων όταν οδηγούνται σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής χωρίς προηγούμενη επεξεργασία. Το ειδικό τέλος ταφής ορίζεται, για το 2014, σε €35 ανά τόνο διατιθέμενων αποβλήτων και αυξάνεται ετησίως κατά €5 ανά τόνο. Το ειδικό τέλος ταφής των αποβλήτων κατατίθεται στο «Πράσινο Ταμείο» του ν. 3889/2010 (Α 182) και διατίθεται αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση προγραμμάτων και έργων ανάκτησης και διάθεσης αποβλήτων.

Άρθρο 44

Συνέπειες μη συμμόρφωσης με τη ευρωπαϊκή νομοθεσία

Στο προοίμιο της οδηγίας 2008/98/ΕΚ (εδάφιο (45)) δηλώνεται σαφώς ότι τα κράτη μέλη θα πρέπει να προβλέπουν την επιβολή αποτελεσματικών, αναλογικών και αποτρεπτικών κυρώσεων σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη διαχείριση αποβλήτων, όπως παραγωγοί, κάτοχοι, μεσίτες, έμποροι, μεταφορείς και συλλέκτες αποβλήτων, οργανισμοί ή επιχειρήσεις που εκτελούν εργασίες επεξεργασίας αποβλήτων και προγράμματα διαχείρισης αποβλήτων, στις περιπτώσεις που παραβαίνουν τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αναλαμβάνουν δράση για να ανακτούν το κόστος της μη συμμόρφωσης και των μέτρων επανόρθωσης, με την επιφύλαξη της οδηγίας 2004/35/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21^{ης} Απριλίου 2004, σχετικά με την περιβαλλοντική ευθύνη όσον αφορά την πρόληψη και την αποκατάσταση περιβαλλοντικής ζημίας.

Ενόψει μάλιστα της υπ' αριθ. C-502/2003 καταδικαστικής απόφασης της Ελλάδας από το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων για την λειτουργία χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων και την ύπαρξη μη αποκαταστημένων ανενεργών αντίστοιχων χώρων ανά την επικράτεια, του βαρύτατου προστίμου με το οποίο απειλείται η χώρα μας ως συνέπεια των αποφάσεων αυτών, τη δέσμευση της έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης ότι θα αντιμετωπίσει το ζήτημα των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων (ΧΑΔΑ) μέχρι το τέλος του 2008, δέσμευση η οποία και δεν έχει πραγματοποιηθεί, αλλά και των βαρύτατων επιπτώσεων στο περιβάλλον από την ύπαρξη και λειτουργία ΧΑΔΑ, κρίνεται απαραίτητη η θέσπιση διατάξεων προληπτικού και κατασταλτικού χαρακτήρα, προκειμένου τα αρμόδια νομικά πρόσωπα να προβούν σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την παύση

λειτουργίας των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων καθώς και την αποκατάσταση των ανενεργών αντίστοιχων χώρων.

Η ανάγκη αυτή για τη θέσπιση μέτρων προληπτικού και κατασταλτικού χαρακτήρα για την ενεργοποίηση των αρμόδιων νομικών προσώπων είναι επιτακτική στις ημέρες μας, καθώς η αδράνεια των αρμόδιων φορέων να προβούν στις απαραίτητες ενέργειες για την παύση λειτουργίας των ΧΑΔΑ προκειμένου να εξυπηρετηθούν τοπικά και άλλα συμφέροντα προς βλάβη του δημοσίου συμφέροντος, έχει σαν αποτέλεσμα την καταδίκη της χώρας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την επιβολή υπέρογκων προστίμων. Επιπλέον, ενόψει της αναβάθμισης του ρόλου των Δήμων και γενικότερα της αποκεντρωμένης διοίκησης μετά την ψήφιση του Καλλικράτη, και των αυξημένων αρμοδιοτήτων τους, η συμβολή τους στην αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού είναι καθοριστική. Με το παρόν άρθρο προβλέπεται η προσθήκη αυτοτελούς διάταξης, μόνιμου χαρακτήρα, η οποία θεσπίζει την παρακράτηση των αντίστοιχων ποσών, που επιβάλλονται ως χρηματικά πρόστιμα στη χώρα μας για παραβιάσεις της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, κατά τη διαδικασία κατανομής των κεντρικών αυτοτελών πόρων στους ΟΤΑ και στα νομικά τους πρόσωπα, τα οποία χρησιμοποιούν χώρους ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων, ή στα οποία υπάρχουν ανενεργοί αλλά μη αποκατεστημένοι τέτοιοι χώροι, ή/και τα οποία επανειλημμένως και σκοπίμως ή όχι εμποδίζουν ή ματαιώνουν τα αναγκαία έργα υποδομής σε δίκτυα αποχέτευσης και εγκαταστάσεις επεξεργασίας αστικών λυμάτων. Ουσιαστικά πρόκειται για ένα προληπτικό μέτρο, που αποσκοπεί στην ενεργοποίηση των Δήμων να προβούν στις κατάλληλες ενέργειες για την παύση λειτουργίας και χρήσης των χώρων αυτών και την αποκατάσταση των ανενεργών χώρων, προκειμένου να μην παρακρατηθούν τα αντίστοιχα ποσά από τους πόρους που τους αναλογούν κατά την κατανομή των κεντρικών αυτοτελών πόρων

Άρθρο 45

Εξουσιοδοτικές Διατάξεις Εθνικών Ρυθμίσεων

Στο άρθρο αυτό καθορίζονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις, οι οποίες είναι απαραίτητες για την ορθή εφαρμογή των εθνικών ρυθμίσεων. Ειδικότερα με την παράγραφο 1 του παρόντος προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με την οποία καθορίζεται η διαδικασία επιλογής μη επικίνδυνης ή επικίνδυνης εκδοχής των αποβλήτων, τα οποία μπορεί να είναι επικίνδυνα ή όχι, αναλόγως της περιεκτικότητας τους σε μία ή περισσότερες επικίνδυνες ουσίες ή αναλόγως των ιδιοτήτων που εκδηλώνουν. Με απόφαση επίσης του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, καθορίζεται ο αριθμός των μελών της γνωμοδοτικής Επιτροπής που συστήθηκε με το άρθρο 40 καθώς και κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία της Επιτροπής.

Με την παράγραφο 2 προβλέπεται η έκδοση απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, και των εκάστοτε συναρμοδίων Υπουργών, με την οποία ορίζονται τα κατάλληλα μέτρα και οι ελάχιστες απαιτήσεις, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η χωριστή συλλογή και επεξεργασία των βιολογικών αποβλήτων (βιο-αποβλήτων), με σκοπό την κομποστοποίηση ή και τη ζύμωση (digestion) των βιολογικών αποβλήτων, κατά τρόπο που να διασφαλίζεται υψηλό επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας. Με την παράγραφο 3 του παρόντος προβλέπεται η έκδοση απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, και Εσωτερικών, με την οποία ρυθμίζονται τα ειδικότερα θέματα λειτουργίας του ηλεκτρονικού συστήματος του άρθρου 42, ενώ στην παράγραφο 4 προβλέπεται η έκδοση απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με την οποία καθορίζεται η διαδικασία είσπραξης του ειδικού τέλους ταφής του άρθρου 43 του παρόντος. Τέλος, με την παράγραφο 5

προβλέπεται η έκδοση απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με την οποία ορίζεται η διαδικασία παρακράτησης, ο τρόπος υπολογισμού του αναλογούντος ποσού σε περίπτωση επιμερισμού του σε περισσότερους ΟΤΑ και κάθε σχετικό θέμα σύμφωνα με τα ορισθέντα στο άρθρο 44. Το ποσό που παρακρατείται, λόγω της επιβολής χρηματικών προστίμων από την Ε. Επιτροπή, θα πρέπει να είναι ανάλογο του πληθυσμού του αντίστοιχου Δήμου, καθώς και του αριθμού των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων που κατά το χρόνο καταλογισμού του προστίμου δεν έχουν παύσει να λειτουργούν ή αποκατασταθεί. Η ρύθμιση αυτή βρίσκεται σε αρμονία με την αρχή της ισότητας που καθιερώνεται από το ίδιο το Σύνταγμα της χώρας μας καθώς και με την αρχή της αναλογικότητας.

Άρθρο 46

Θέματα Εναλλακτικής Διαχείρισης Αποβλήτων και Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.

Με το παρόν άρθρο μετονομάζεται ο «Εθνικός Οργανισμός Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων» με διακριτικό τίτλο «Ε.Ο.Ε.Δ.Σ.Α.Π.», που ιδρύθηκε με το ν.2939/2001 (ΦΕΚ Α, 179) σε «Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης» με διακριτικό τίτλο «Ε.Ο.ΑΝ.» προκειμένου να απλουστευθεί ο διακριτικός τίτλος και να αποδίδει η επωνυμία ορθότερα τους σκοπούς του Οργανισμού.

Με την αντικατάσταση της παραγράφου 2 στο άρθρο 5 του ν. 3854/2010, δίνεται η δυνατότητα στους διαχειριστές των «άλλων προϊόντων», κατ' αντιστοιχία με τους διαχειριστές συσκευασιών, να οργανώνουν νέα ατομικά ή συλλογικά συστήματα εναλλακτικής διαχείρισης «άλλων προϊόντων» υπό την προϋπόθεση ότι οι ενδιαφερόμενοι διαχειριστές είναι ενταγμένοι, μέχρι την έγκριση των νέων αυτών συστημάτων σε ήδη λειτουργούντα συστήματα.

Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής είναι υπεύθυνο για τη χάραξη της περιβαλλοντικής πολιτικής για τη χώρα η οποία είναι ενιαία και δεν μπορεί να σχεδιάζεται και εφαρμόζεται αποσπασματικά. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η χάραξη και εφαρμογή της πολιτικής για την εναλλακτική διαχείριση, η οποία θα πρέπει να ενταθεί προκειμένου να επιτευχθούν οι εθνικοί στόχοι όπως αυτοί αποτυπώνονται και στην προς εναρμόνιση οδηγία. Για το λόγο αυτό κρίνεται ορθό το ΥΠΕΚΑ να ενισχύσει την συμμετοχή του στο Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΟΑΝ προκειμένου να έχει αποφασιστικό λόγο στη λήψη αποφάσεων, με την αύξηση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου από εννέα (9) σε έντεκα (11) μέλη εκ των οποίων τα έξι μέλη ορίζονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Με την τροποποίηση διατάξεων του π.δ. 99/2008, που αφορούν αρμοδιότητες του Δ.Σ. και του Γενικού Διευθυντή του Ε.Ο.ΑΝ., που αποτελούν τα όργανα διοίκησης του Ε.Ο.ΑΝ., δίνεται η δυνατότητα και στο Δ.Σ. του Ε.Ο.ΑΝ. να αποφασίζει για τη διενέργεια προμηθειών, μισθώσεων τη σύναψη συμβάσεων και την εκτέλεση έργων, όπως και για κάθε άλλη δαπάνη, ανεξαρτήτως του ποσού και όχι μόνο για ποσό άνω των σαράντα πέντε (45.000) ευρώ, όπως ισχύει μέχρι τώρα.

Ταυτόχρονα αναπροσαρμόζονται τα ποσά για τη διενέργεια προμηθειών, μισθώσεων, τη σύναψη συμβάσεων και την εκτέλεση έργων κλπ. από σαράντα πέντε (45.000) ευρώ σε εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

Τέλος, με μια νέα διάταξη προβλέπεται ότι ο Ε.Ο.ΑΝ. κατά τη διάρκεια της εξαετούς έγκρισης ενός συστήματος εναλλακτικής διαχείρισης «άλλων προϊόντων» μπορεί να τροποποιήσει τους όρους έγκρισής του συστήματος. Προς τούτο ο Ε.Ο.ΑΝ. απαιτεί υποβολή

τροποποιημένου φακέλου από το σύστημα. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το ν.2939/2001, υπήρχε δυνατότητα για τροποποίηση όρων μόνο στο πλαίσιο της διαδικασίας χορήγησης Π.Ε.Δ. (τριετία).

Άρθρο 47

Τροποποίηση του άρθρου 1 του ν.4014/2011 (Α 209)

(παράγραφος 3 του άρθρου 2 της οδηγίας 97/11/ΕΚ)

Τροποποιείται ο ν.4014/2011 (Α 209), ώστε με την επιφύλαξη της περίπτωσης έργου, το οποίο ενδέχεται να έχει σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) ή όταν ζητηθεί από ένα κράτος μέλος της ΕΕ που ενδέχεται να θίγεται σοβαρά καθώς και την κατάλληλη πληροφόρηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μπορεί σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν (1) τίθεται σε σοβαρό και προφανή κίνδυνο η δημόσια υγεία ή ασφάλεια ή (2) διακυβεύεται ουσιαστικά το γενικότερο δημόσιο συμφέρον, να αποδειχθεί σκόπιμη, η εξαίρεση εν όλω ή εν μέρει, ενός έργου επεξεργασίας αποβλήτων από τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων.

Η ρύθμιση αυτή αποτελεί ενσωμάτωση της παραγράφου 3 του άρθρου 2 της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ «για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον», όπως τροποποιήθηκε από παράγραφο 3 του άρθρου 1 της οδηγίας 97/11/ΕΚ και αφορά **μόνο** έργα επεξεργασίας αποβλήτων.

Συγκεκριμένα, η ρύθμιση μπορεί να αφορά **μόνο** έργα ή μέρος έργων ανάκτησης (όπως ορίζεται στη παράγραφο 15 του άρθρου 11) ή διάθεσης (όπως ορίζεται στη παράγραφο 19 του άρθρου 11) αποβλήτων, που περιγράφονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ της Ενότητας Β, του παρόντος νόμου. Τα Παραρτήματα αυτά αντικαθιστούν τα Παραρτήματα της οδηγίας 2006/12/ΕΚ, η οποία είχε ήδη ενσωματώσει το Παράρτημα Ι της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ και η οποία καταργήθηκε από τις 12 Δεκεμβρίου 2010. Τέλος, το Παράρτημα ΙΙΙ της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ, η οποία καταργείται από τις 12 Δεκεμβρίου 2010, περιλαμβάνεται επίσης στην υπό ενσωμάτωση οδηγία 2008/98/ΕΚ.

Άρθρο 48

Όροι και περιορισμοί δόμησης εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων διαχείρισης αποβλήτων σε εκτός σχεδίου γηπέδων της Αττικής

Με το παρόν άρθρο διευκρινίζονται οι όροι δόμησης που ισχύουν στο σύνολο των εκτός σχεδίου γηπέδων της Αττικής στα οποία επιτρέπεται από το θεσμοθετημένο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό η εγκατάσταση έργων και δραστηριοτήτων που αφορούν εργασίες διαχείρισης αποβλήτων, όπως αυτές ορίζονται στην παράγραφο 9 του άρθρου 10 και εξειδικεύονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ του παρόντος σχεδίου νόμου. Συγκεκριμένα διευκρινίζεται ότι ισχύουν όροι και περιορισμοί δόμησης της περίπτωσης 1 της παρ.Α του άρθρου 2 του ΠΔ 31.3.1987 όπως έχει τροποποιηθεί με την παρ.2 του άρθρου 31 του Ν. 3325/2005 (ΦΕΚ Α'68), δηλ. οι γενικοί όροι και περιορισμοί δόμησης για την κατασκευή βιομηχανικών εγκαταστάσεων.

Ειδικότερα επί των άρθρων της Ενότητας Γ' του προτεινόμενου νόμου:

Άρθρο 49 **Τροποποιήσεις διατάξεων του ν. 4030/2011**

Με την πρώτη παράγραφο του παρόντος άρθρου τροποποιείται η περίπτωση α της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4030/2011 και προστίθεται ότι οι πτυχιούχοι μηχανικοί τεχνολογικής εκπαίδευσης εκτός από μέλη της ΕΕΤΕΜ, μπορεί να είναι μέλη οποιουδήποτε άλλου σωματείου ή επιστημονικής ένωσης ή επαγγελματικής οργάνωσης παρόμοιου σκοπού.

Με την δεύτερη παράγραφο προστίθεται εδάφιο στην παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 4030/2011, σύμφωνα με το οποίο, οι κατηγορίες ελεγκτών καθώς και το αντικείμενο ελέγχου ανά κατηγορία και είδος εργασιών προσδιορίζεται αντίστοιχα με τα επαγγελματικά δικαιώματα εκπόνησης μελετών και διενέργειας επιβλέψεων των Μηχανικών, υποψηφίων ελεγκτών δόμησης, κατά τις κείμενες διατάξεις.

Με την τρίτη παράγραφο αντικαθίσταται η παρ. 15 του άρθρου 49 του ν. 4014/2011, που αφορά στις περιπτώσεις που απαιτείται η βεβαίωση του μηχανικού, που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 23 του ν. 4014/2011, να συνοδεύεται από τοπογραφικό διάγραμμα εξαρτημένο από το κρατικό σύστημα συντεταγμένων. Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιδιώκεται η ασφάλεια των συναλλαγών, χωρίς να επιβαρύνονται οι συναλλαγές, όπου δεν είναι αναγκαίο.

Άρθρο 50 **Θέματα σχετικά με τη ρύθμιση αυθαιρέτων**

Με την πρώτη παράγραφο τροποποιείται η περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4014/2011. Συγκεκριμένα, οι λέξεις «προ της 31.1.1983.» πρέπει να απαλειφθούν, δεδομένου ότι η δυνατότητα χρήσης ιδιωτικών εγγράφων ή αεροφωτογραφιών για την απόδειξη του χρόνου της αυθαιρεσίας αφορά όλες τις περιπτώσεις αυθαιρέτων και όχι μόνο τα πρό 31.1.1983 αυθαίρετα.

Με τη δεύτερη παράγραφο συμπληρώνεται η παρ. 7 του άρθρου 24 του ν. 4014/2011, δεδομένου ότι υπάρχουν περιφερειακές ενότητες, στις οποίες δεν έχει καθοριστεί τιμή ζώνης, σύμφωνα με το σύστημα των αντικειμενικών αξιών του Υπουργείου Οικονομικών προτείνεται συμπλήρωση της παρ. 7, του άρθρου 24.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της τρίτης παραγράφου τροποποιείται η παρ. 16 του άρθρου 24 του ν. 4014/2011. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1α, του άρθρου 24 του προαναφερόμενου νόμου αναστέλλεται για 30 χρόνια η επιβολή κυρώσεων. Στις κυρώσεις αυτές περιλαμβάνονται και τα πρόστιμα που επιβάλλονται κατά την έκδοση οικοδομικής άδειας νομιμοποίησης μέσα στο χρονικό διάστημα των 30 χρόνων. Επομένως, επειδή η ρύθμιση του ν.4014/11 αφορά χρονικό διάστημα 30 ετών πρέπει να καταργηθεί η έκφραση «ενώ συνυπολογίζεται προκειμένου για έκδοση άδειας νομιμοποίησής τους με το πρόστιμο που τους αναλογεί.», διότι έχει εφαρμογή για τις περιπτώσεις έκδοσης οικοδομικών αδειών νομιμοποίησης μετά την παρέλευση των 30 ετών.

Με την τέταρτη παράγραφο διατηρείται ο υφιστάμενος Πρόεδρος του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης, δεδομένου ότι έχει επεξεργαστεί ήδη τα θέματα που θα αποτελέσουν αντικείμενο γνωμοδότησης από το Συμβούλιο στο προσεχές χρονικό διάστημα

Με την πέμπτη παράγραφο προστίθεται εδάφιο στην παρ. 20 του άρθρου 24 του ν. 4014/2011, σύμφωνα με το οποίο, οι αυθαίρετες κατασκευές σε κτίρια ιδιοκτησίας του Δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, των Ο.Τ.Α. και της Ο.Σ.Κ. Α.Ε. που χρησιμοποιούνται ως σχολεία ή γυμναστήρια υπάγονται στις διατάξεις του ν. 4014/2011 χωρίς την καταβολή του παραβόλου.

Σύμφωνα με το άρθρο 10 παρ. 2 του ν. 3212/2003, σε γήπεδα που βρίσκονται σε κορυφογραμμές, το ανώτατο υψόμετρο των κτισμάτων απαγορεύεται να υπερβαίνει την κορυφογραμμή. Προκειμένου να καταστεί δυνατή η υπαγωγή στις ευνοϊκές ρυθμίσεις του ν. 4014/2011 αυθαίρετης κατασκευής ή αλλαγής χρήσης σε κτίσμα κατασκευασθέν με νόμιμη άδεια προ του ν. 4014/2011, υπό την ισχύ δηλαδή του άρθρου 10 παρ. 2 του ν. 3212/2003, το ανώτατο ύψος του οποίου απέχει μεν λιγότερο από είκοσι μέτρα από την κορυφογραμμή (βλ. άρθρο 23 παρ. 3 περίπτωση γ' του ν. 4014/2011), αλλά δεν την υπερβαίνει, προστίθεται η εξής διάταξη: με την προσθήκη της εικοστής έκτης παραγράφου στο άρθρο 24 του ν. 4014/2011, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με το άρθρο 49 του ν. 4030/2011 (Α' 249) δίνεται υπό αυστηρές προϋποθέσεις η δυνατότητα υπαγωγής στο άρθρο 24 του ν. 4014/2011 αυθαίρετων κατασκευών ή χρήσεων σε κτίσμα το οποίο έχει κατασκευασθεί με νόμιμη άδεια πριν από την 21.9.2011, ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4014/2011, και το οποίο, ως προς το ανώτατο ύψος του, απέχει λιγότερο από είκοσι μέτρα από την κορυφογραμμή (υδατοκρίτη) αλλά δεν την υπερβαίνει.

Με την έβδομη παράγραφο ορίζεται ότι η διαφορετική διαρρύθμιση διακεκριμένης αυτοτελούς οριζόντιας ή κάθετης ιδιοκτησίας ή/και η διαφορετική διαμερισμάτωση ορόφου από αυτήν που προβλέπεται στα εγκεκριμένα σχέδια της οικοδομικής άδειας, που έχουν επιφέρει τροποποίηση των μηχανολογικών εγκαταστάσεων χωρίς υπέρβαση δόμησης, κάλυψης και ύψους υπάγεται στην κατηγορία 13 του πίνακα του Παραρτήματος του ν. 4014/2011 και ως ειδικό πρόστιμο νοείται το παράβολο της παρ. 2γ του παρόντος άρθρου ανάλογα με το εμβαδόν της ιδιοκτησίας

Με την όγδοη παράγραφο διευκολύνεται η εφαρμογή των ρυθμίσεων του άρθρου 4Α του ν. 2508/1997 (Α' 124), που προστέθηκε με το άρθρο 35 του ν. 4014/2011 (Α' 209).

Με την ένατη παράγραφο τροποποιείται η διάταξη του άρθρου 15 του ν. 1337/1983 ώστε να είναι δυνατή νομιμοποίηση με το άρθρο 22 του ΓΟΚ σε αρχαιολογικούς χώρους, όπου επιτρέπεται η δόμηση.

Άρθρο 51

Ρύθμιση θεμάτων χωροταξίας, πολεοδομίας και αστικής ανάπτυξης

Με τις προτεινόμενες διατάξεις των δύο περιπτώσεων της πρώτης παραγράφου του παρόντος άρθρου ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν στην εφαρμογή του άρθρου 28 του ν. 947/1979. Με τη διάταξη του άρθρου 26 παρ. 2 του Ν.947/1979, όπως αυτή έχει ερμηνευθεί από το Συμβούλιο της Επικρατείας (βλ. ΣτΕ 3651/1999) θεσπίστηκε υποχρέωση της Διοίκησης να ανακαλεί το κατά το άρθρο 14 παρ. 1 του ίδιου Νόμου (εγκριτικό Ζ.Ε.Π.) Π.Δ/γμα (λόγω μη εμπρόθεσμης, εντός πενταετίας από τη δημοσίευση του Διατάγματος αυτού, υπογραφής της προβλεπόμενης από το άρθρο 28 του ίδιου Νόμου Σύμβασης, με τον ανάδοχο του έργου ανάπτυξης της Ζ.Ε.Π.). Η εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης δημιούργησε εξ αντικειμένου αδιέξοδες καταστάσεις, στις περιπτώσεις εκείνες όπου η Διοίκηση, επί δεκαετίες, δεν εξεπλήρωσε την παραπάνω υποχρέωσή της (να ανακαλέσει τα Διατάγματα έγκρισης της Ζ.Ε.Π. και, συνακόλουθα, της οικείας Πολεοδομικής Μελέτης), με

αποτέλεσμα να εξακολουθεί μέχρι σήμερα η μεταχείριση των ακινήτων των εν λόγω Ζ.Ε.Π., ως οικοπέδων, με όσες συνέπειες αυτό συνεπάγεται για τη σύσταση και τη μεταβολή των επ' αυτών εμπραγμάτων δικαιωμάτων και τη φορολογική μεταχείρισή τους.

Υπό τις συνθήκες αυτές παρίσταται ανάγκη να αποκατασταθεί νομοθετικώς η ασφάλεια του δικαίου και των συναλλαγών, με τη θέσπιση αυστηρών προϋποθέσεων και διαδικασίας, για την (υπέρ των βλαπτομένων από την ως άνω διοικητική αδράνεια διοικουμένων) απαλλαγή της Διοίκησης από την προκείμενη υποχρέωσή της να ανακαλέσει τα προαναφερόμενα Διατάγματα και για τη διατήρηση σε ισχύ των Διαταγμάτων αυτών, βάσει των οποίων έχει, επί δεκαετίες, συνταχθεί μέγα πλήθος συμβολαιογραφικών πράξεων σύστασης και μεταβολής εμπραγμάτων δικαιωμάτων επί οικοπέδων, με φορολογητέα αξία, προσδιορισθείσα σύμφωνα με τις διέπουσες τα εντός σχεδίου ακίνητα διατάξεις του φορολογικού νόμου.

Με τη δεύτερη παράγραφο αντικαθίσταται το εδάφιο β της υποπαραγράφου 7 της παραγράφου Ε του άρθρου 8 του από 6.10.1978 Π.Δ/τος «περί καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών» (ΦΕΚ 538 Δ), όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με το από 20.1.1988 Π.Δ/μα «Τροποποίηση του από 6.10.1978 Π.Δ/τος «περί καθορισμού των όρων και περιορισμών δομήσεως των γηπέδων των κειμένων εκτός των ρυμοτομικών σχεδίων και εκτός των ορίων των νομίμως υφισταμένων προ του έτους 1923 οικισμών (ΦΕΚ 538 Δ)» (ΦΕΚ 61 Δ). Με τη ρύθμιση αυτή επιδιώκεται, στο πλαίσιο της προσπάθειας διευκόλυνσης των επενδύσεων και άρσης των ισχυόντων αντικινήτρων, η παροχή στους επενδυτές, οι οποίοι προωθούν τουριστικές εγκαταστάσεις εκτός ρυμοτομικών σχεδίων ή εκτός των ορίων των νομίμως προϋφισταμένων του έτους 1923 οικισμών, της εναλλακτικής δυνατότητας, αντί να παραχωρήσουν, ως εισφορά σε γη προς τον οικείο δήμο, τμήμα της έκτασης, στην οποία προγραμματίζεται η επένδυση, να επιλέξουν να παραχωρήσουν άλλη έκταση, που να μην είναι κατ' ανάγκην όμορη με αυτή, στην οποία προγραμματίζεται η επένδυση, αλλά που να βρίσκεται στα διοικητικά όρια του ίδιου δήμου, και υπό την προϋπόθεση, ότι η προτεινόμενη αυτή έκταση έχει την αυτή ή μεγαλύτερη αξία από αυτή στην οποία προγραμματίζεται η επένδυση. Με τη ρύθμιση αυτή επιτυγχάνεται ο βέλτιστος σχεδιασμός της επένδυσης εντός της έκτασης, όπου αυτή πρόκειται να εγκατασταθεί, χωρίς να περιορίζονται από την υποχρέωση να αποκόψουν τμήμα της έκτασης αυτής, προκειμένου να το προσφέρουν ως εισφορά σε γη.

Κατά τα λοιπά ισχύουν οι διατάξεις του τροποποιούμενου Π.Δ/τος, όπως ισχύει. Η προτεινόμενη εναλλακτική δυνατότητα—δεν θίγει τα συμφέροντα των οικείων Δήμων, καθόσον:

- Ο υπολογισμός της παραχωρούμενης έκτασης ή τμημάτων έκτασης πραγματοποιείται με τον ισχύοντα μέχρι σήμερα τρόπο (πραγματοποιείται δηλαδή σύμφωνα με το εδάφ. α' της παραγράφου Ε υποπαραγράφος 7 του τροποποιούμενου Δ/τος) και είναι κατά συνέπεια ο αυτός για όλες τις περιπτώσεις παραχώρησης έκτασης ως εισφοράς σε γη,
- Σε όλες τις εναλλακτικές περιπτώσεις, η παραχωρούμενη έκταση ή τμήματα έκτασης βρίσκονται εντός των διοικητικών ορίων του οικείου δήμου και έχουν τουλάχιστον ίση ή μεγαλύτερη αξία.
- Σε όλες τις εναλλακτικές περιπτώσεις η παραχώρηση πραγματοποιείται με συμβολαιογραφική πράξη, πριν την έκδοση της οικοδομικής άδειας, και χωρίς αντάλλαγμα

- Σε όλες τις εναλλακτικές περιπτώσεις είναι δυνατή η μετατροπή της εισφοράς σε γη σε εισφορά σε χρήμα, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου 8 της παραγράφου Ε του τροποποιούμενου Π.Δ/τος.

Με την τρίτη παράγραφο του παρόντος καθορίζεται ότι οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 14 του ν. 4002/2011 (Α' 180) καταλαμβάνουν και τις περιπτώσεις οικοδομικών αδειών που έχουν εκδοθεί πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4002/2011 (Α' 180/22.8.2011). Η παρούσα μεταβατική διάταξη κρίνεται αναγκαία ελλείψει σχετικής πρόβλεψης στον προαναφερόμενο νόμο.

Με τις δύο περιπτώσεις της τέταρτης παραγράφου διευκρινίζεται ότι το Τμήμα Ρυθμιστικών Σχεδίων Πόλεως και Οικιστικής Δομής έχει αρμοδιότητα για τα Ρυθμιστικά Σχέδια του ν. 2508/1997.

Με την πέμπτη παράγραφο του παρόντος άρθρου ολοκληρώνεται το θεσμικό πλαίσιο και οι γενικές κατευθύνσεις του προγράμματος ανάπτυξης στον Φαληρικό όρμο Αττικής. Ειδικότερα η μελέτη γενικής διάταξης των έργων ανάπτυξης του Φαληρικού Όρμου (masterplan) που εκπονήθηκε από το γραφείο του αρχιτέκτονα Renzo Piano πρότεινε, παράλληλα με την αξιοποίηση της χερσαίας ζώνης της έκτασης όπως αυτή ορίστηκε δυνάμει του Ειδικού Σχεδίου Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης (Ε.Σ.Ο.Α.Π.) της περιοχής με το από 22.3-26.3.2002 π.δ/μα (ΦΕΚ 233 Δ), την επανασύνδεση της περιοχής με τη θάλασσα με δύο τρόπους: α) την αξιοποίηση της θαλάσσιας ζώνης της περιοχής με εγκαθίδρυση χρήσεων σχετικών με τη θάλασσα όπως καταδυτικό πάρκο ή διαμορφωμένους υποβρύχιους «περιπάτους», χρήσεις οι οποίες ήδη καλύπτονται από τον Ν.3843/2010 και β) την αναδημιουργία των παλιών προβλητών περιπάτου που υπήρχαν στον Φαληρικό Όρμο και χρησιμοποιούνταν τόσο λειτουργικά για την προετοιμασία των κολυμβητών, όσο και ως χώροι παραμονής και κοινωνικής συναναστροφής.

Στο πλαίσιο αυτό η διάταξη δίνει τη δυνατότητα είτε δημιουργίας νέων κατασκευών είτε παρεμβάσεων σε υφιστάμενες κατασκευές εντός του παρακείμενου ή συνεχόμενου θαλάσσιου χώρου, του πυθμένα, του αιγιαλού και της παραλίας των Ζωνών Ανάπτυξης Ι, ΙΙ και ΙΙΙ για την υποδοχή των προβλεπόμενων γενικών χρήσεων γης ανά Ζώνη. Ειδικά για τη Ζώνη Ανάπτυξης Ι και λόγω του χαρακτήρα των θαλάσσιων αυτών κατασκευών και της σημασίας τους για τη λειτουργία του πάρκου, επιτρέπεται επιπλέον δόμηση και μάλιστα η χωροθέτηση κατασκευής – τοπόσημο για το πάρκο με μεγαλύτερο ύψος, μέχρι 20μ. Για τον λόγο αυτόν ο συντελεστής δόμησης της Ζώνης αυξάνει από 0,010 σε 0,015 και για το σύνολο της περιοχής ανάπτυξης αυξάνει κατά 2 χιλιοστά από 0,071 σε 0,073. Η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που προβλέπει ο Νόμος θα ενσωματώνει τις προβλέψεις αυτές, προκειμένου να αποτελέσουν τμήμα της συνολικής θεσμικής διαδικασίας σχεδιασμού της περιοχής με την έκδοση του σχετικού π.δ./τος. Με την παρούσα διάταξη ορίζεται τέλος ότι μπορεί να αναδιαμορφωθεί η γραμμή αιγιαλού σε ολόκληρη την έκταση της περιοχής ανάπτυξης με το προεδρικό διάταγμα που προβλέπεται στο άρθρο 11 παράγραφος 3 του ν. 3843/2010.

Με την προτεινόμενη διάταξη της έκτης παραγράφου του παρόντος επιδιώκεται η ολοκλήρωση του κτιριακού συγκροτήματος της Εθνικής Πινακοθήκης και Μουσείου Αλεξάνδρου Σούτζου στην Αθήνα. Στο νόμο 2947/2001 περί «Θεμάτων Ολυμπιακής Φιλοξενίας, Έργων Ολυμπιακής Υποδομής και άλλες διατάξεις» στο άρθ. 14 γίνεται αναφορά στους ειδικούς όρους δόμησης του κτηριακού συγκροτήματος της Εθνικής Πινακοθήκης και Μουσείου Αλεξάνδρου Σούτζου. Ειδικότερα, στον εν λόγω νόμο επιτρέπεται η προσθήκη τρίτου ορόφου στο κτήριο Β, η κατασκευή εξωτερικών

κλιμακοστασίων και ανελκυστήρων στα κτήρια Α και Β, η στατική ενίσχυση του φέροντος οργανισμού των υφιστάμενων κτηρίων Α και Β, η κατασκευή τριών υπογείων στον ακάλυπτο χώρο μεταξύ των κτηρίων Α και Β καθώς και η κατασκευή ανοικτής κλίμακας διαφυγής για την εξυπηρέτηση του κτηρίου Β. Η συνολική επιφάνεια του κτιρίου θα είναι 7.000 τ.μ. όπως προβλέπεται από το Νόμο. Στην εγκεκριμένη από το ΥΠΠΟΤ μελέτη εφαρμογής, οι κλίμακες διαφυγής για την εξυπηρέτηση του κτηρίου Β καλύπτονται και προστατεύονται με διαφανές γυαλί για να είναι δυνατή η λειτουργία τους για όλο το χρόνο και ανεξάρτητα καιρικών συνθηκών και για να ενσωματωθούν στο υπάρχον κτίριο ώστε να αποτελούν ενιαίο λειτουργικό σύνολο. Οι κλίμακες διαφυγής επίσης λειτουργούν και ως συνδετήριοι διάδρομοι μεταξύ των ορόφων του ίδιου κτηρίου και των νέων χώρων του υπογείου Κτηρίου Γ, βελτιώνοντας τους προβλεπόμενους πυρήνες κατακόρυφης κυκλοφορίας. Επίσης, στο κτήριο Α επεκτείνεται η ζώνη του ανελκυστήρα και κλειστού κλιμακοστασίου προς το υπόγειο κτήριο Γ, βελτιώνοντας την κατακόρυφη κυκλοφορία. Με τις προαναφερθείσες τροποποιήσεις, χωρίς να υπάρξει αύξηση της επιφάνειας του κτηρίου, αυξάνεται ο συντελεστής δόμησης, διότι, ενώ οι ανοικτές κλίμακες δεν προσμετρούνται σε αυτόν, οι κλειστές προσμετρούνται, σύμφωνα με τον Γ.Ο.Κ., με αποτέλεσμα η συνολική επιφάνεια του κτηρίου να ανέρχεται στα 8.000 τ.μ.. Το κλείσιμο των ανοιχτών κλιμάκων γίνεται με ειδικό ηχομονωτικό απορροφητικό μη αντανακλαστικό γυαλί που βελτιώνει την βιοκλιματική συμπεριφορά του κτηρίου, με αποτέλεσμα την μείωση της ενεργειακής απαίτησης με ταυτόχρονη μείωση της εκπομπής ρύπων στην ατμόσφαιρα. Το μικροκλίμα της περιοχής δεν επιβαρύνεται με την αντανάκλαση της ηλιακής ενέργειας, η οποία απορροφάται από την γυάλινη επιφάνεια. Τέλος, με το κλείσιμο των κλιμάκων αποκλείεται η μεταφορά ηχορύπανσης στο εξωτερικό περιβάλλον.

Στο δημόσιο κτήμα στο οποίο βρίσκεται το κτηριακό συγκρότημα της Πινακοθήκης και όπως αυτό εμφανίζεται στο εγκεκριμένο Τοπογραφικό της αρμόδιας Δ/νσης Πολεοδομίας του Δήμου Αθηναίων, εκτός από την Πινακοθήκη υπάρχουν τα πολιτιστικά κτίρια του Βυζαντινού Μουσείου και του Πολεμικού Μουσείου. Στο ίδιο κτήμα υπάρχει κλειστός χώρος στάθμευσης για 660 αυτοκίνητα που υπερκαλύπτουν τις ανάγκες των ανωτέρω πολιτιστικών κτηρίων. Σύμφωνα με τον Γ.Ο.Κ. για την λειτουργία της Πινακοθήκης απαιτούνται 130 θέσεις χώρου στάθμευσης. Από αυτές υπάρχουν ήδη 29 υπαίθριες, που μπορούν να καλύψουν και τις μελλοντικές ανάγκες του διευρυμένου προσωπικού της Πινακοθήκης, ενώ οι εναπομείνουσες 101 μπορούν να καλυφθούν από τον υπάρχοντα κλειστό χώρο στάθμευσης. Η επιπλέον κατασκευή ενός κτιρίου που θα κάλυπτε τις 101 θέσεις δεν θεωρείται ενδεδειγμένη διότι θα επιβάρυνε τόσο περιβαλλοντικά όσο και χωροταξικά την περιοχή και θα μείωνε τον χώρο πρασίνου. Για τον λόγο αυτό, δεν προβλέπεται η κατασκευή χώρων στάθμευσης. Επιπλέον, υπάρχει ένα πυκνό δίκτυο λεωφορείων-τραμ που περνά μπροστά από την Πινακοθήκη καθώς και ο σταθμός μετρό «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ» σε απόσταση 100 μ. περίπου, που μπορεί να εξυπηρετήσει χωρίς καμία περαιτέρω επιβάρυνση του κυκλοφοριακού φόρτου την προσέλευση των επισκεπτών.

Με την έβδομη παράγραφο του παρόντος συμπληρώνεται η παρ. 1 του άρθρου 3 του από 16.6.2011 προεδρικού διατάγματος (Δ' 187). Ειδικότερα, προστίθεται στην προαναφερόμενη διάταξη με την οποία επιτρέπεται η αποκατάσταση υφιστάμενων παράνομων χώρων ανεξέλεγκτης απορριμμάτων στην ανατολική πλευρά του Υμηττού και η αναβάθμισή τους σε ενεργειακό Πάρκο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας.

Με την προτεινόμενη διάταξη της όγδοης παραγράφου συμπληρώνεται η παρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 960/1979. Με το ν.960/1979, όπως αυτός τροποποιήθηκε με το ν. 1221/181, επιβλήθηκαν υποχρεώσεις προς δημιουργία χώρων στάθμευσης αυτοκινήτων

για την εξυπηρέτηση των κτιρίων. Οι υποχρεώσεις αυτές μπορούσαν να εκπληρωθούν, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 1 του πιο πάνω νόμου, εν όλω ή εν μέρει, ως εξής :

α) Με την δημιουργία των απαιτούμενων θέσεων στάθμευσης επί του ιδίου ακινήτου, στο οποίο βρίσκεται το υπό ανέγερση κτίριο

β) Με την κτήση κατά κυριότητα των θέσεων στάθμευσης σε άλλο κτίριο ή ιδιόκτητο οικόπεδο, που θα απέχει κατάλληλη απόσταση από το εξυπηρετούμενο ακίνητο και

γ) Με την καταβολή χρηματικής εισφοράς ανάλογα των απαιτούμενων, για το εξυπηρετούμενο κτίριο, θέσεων στάθμευσης αυτοκινήτων.

Με το εδάφιο (α) της παρ.4 του άρθρου 14 του ν.3044/2002 τροποποιήθηκε η πιο πάνω περίπτωση (γ) περιορίζοντας δραστικά την δυνατότητα εκπλήρωσης της υποχρέωσης εξασφάλισης θέσεων στάθμευσης στα ανεγειρόμενα κτίρια με καταβολή χρηματικής εισφοράς (εξαγορά). Η δυνατότητα εξαγοράς διατηρήθηκε μόνο για τις περιπτώσεις που καταβάλλεται μειωμένη εισφορά (παρ.2 και 3 του άρθρου 3 ν.960/79), κατά τις οποίες η υλοποίηση των θέσεων στάθμευσης στα συγκεκριμένα ακίνητα απαγορεύεται (σύμφωνα με τα π.δ/τα της παρ.3 του άρθρου 2 του ν.960/79 για την Αττική ή με τις αποφάσεις της παρ.4 του ιδίου άρθρου για την υπόλοιπη χώρα) ή υπάρχει αντικειμενική αδυναμία δημιουργίας τους και εμπίπτουν στις περιπτώσεις (α) έως και (ζ) της παρ.3 του άρθρου 3 του ν.960/79 (περιπτώσεις μικρών οικοπέδων, ακινήτων που έχουν πρόσωπο σε οδούς με μικρό πλάτος ή μεγάλες κλίσεις κλπ). Η περίπτωση (ζ) προστέθηκε με την παρ.4.δ του άρθρου 14 του ν.3044/02 και αφορά ακίνητα στα οποία δεν επιτρέπεται η κατασκευή υπογείου για λόγους προστασίας αρχαίων.

Στις πιο πάνω περιπτώσεις θα πρέπει να προστεθεί περίπτωση (η) η οποία θα περιλαμβάνει ακίνητα, κάτω από τα οποία περνάει γραμμή του Μετρό η οποία να μην επιτρέπει τις εκσκαφές από κάποιο βάθος και κάτω με αποτέλεσμα να μην μπορεί να κατασκευασθεί ο αριθμός των υπογείων που χρειάζονται, για να εξασφαλισθούν οι θέσεις στάθμευσης που απαιτούνται για την εξυπηρέτηση του υπό ανέγερση κτιρίου. Επειδή δε το πιο πάνω βάθος κάτω από το οποίο δεν επιτρέπονται οι εκσκαφές λόγω διέλευσης του Μετρό ποικίλει κατά περίπτωση (ανάλογα σε τι βάθος περνάει το Μετρό, το είδος του εδάφους κλπ), η ρύθμιση αυτή θα πρέπει να ισχύει για τις θέσεις στάθμευσης που δεν είναι δυνατόν να κατασκευασθούν.

Με την ένατη παράγραφο ορίζεται ότι για τα κτίρια των Κέντρων Διανομής ηλεκτρικής ενέργειας, όπως αυτά περιγράφονται στα άρθρα 2 και 190 του Ν. 4001/2011 (Α' 179), επιτρέπεται η δημιουργία δύο θέσεων στάθμευσης και στάσης των οχημάτων που εξυπηρετούν το προσωπικό επιθεώρησης αυτών. Η τροφοδότηση με ηλεκτρική ενέργεια πυκνοκατοικημένων αστικών περιοχών κατά πάγια διεθνή πρακτική γίνεται μέσω υποσταθμών υψηλής τάσης προς μέση τάση, κλειστού τύπου με υπόγεια δίκτυα σύνδεσης, οι οποίοι έχουν καθιερωθεί να ονομάζονται Κέντρα Διανομής (Κ/Δ). Αυτά αναφέρονται στα άρθρα 2 και 190 του ν. 4001/2011 (Α' 179) και συνιστούν βασικά έργα αστικής υποδομής και εγκαθίστανται εντός των οικιστικών περιοχών ή οποιουδήποτε άλλου πολεοδομικού ιστού σε κεντροβαρικές θέσεις ως προς τα τροφοδοτούμενα φορτία. Βασικό χαρακτηριστικό των Κ/Δ είναι ότι τηλεπιτηρούνται πλήρως με συνέπεια όλες οι λειτουργίες τους να ελέγχονται από τα Κέντρα Ελέγχου Δικτύων Διανομής ή τον Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΔΕΣΜΗΕ, νυν ΑΔΜΗΕ, βλ. άρθρα 97επ. του ν. 4001/2011 [Α' 179]) που βρίσκονται σε άλλο γεωγραφικό σημείο. Το σύνολο των αναγγελιών – συμβάντων του εξοπλισμού μεταδίδονται μέσω ψηφιακού συστήματος ελέγχου και «ευθείας» τηλεπικοινωνιακής γραμμής στα Κέντρα Ελέγχου και από εκεί δίδονται μέσω του ιδίου συστήματος, οι κατάλληλες εντολές – χειρισμοί στον εξοπλισμό.

Έτσι στην κανονική λειτουργία τους δεν υπάρχει προσωπικό στον χώρο των Κ/Δ και κατά συνέπεια δεν απαιτούνται μόνιμες θέσεις στάθμευσης. Προσωπικό, δύο (2) άτομα, επιθεωρεί τα Κ/Δ ανά 15θήμερο, εργασία που απαιτεί περίπου χρονική διάρκεια 1-2 ωρών και για τον λόγο αυτό θα πρέπει να προβλέπεται τουλάχιστον μία (1) θέση στάθμευσης, η οποία διευκρινίζεται ότι αφορά περισσότερο στάση και όχι μόνιμη θέση στάθμευσης. Η ισχύουσα πολεοδομική νομοθεσία ΠΔ 111/2004 (Α' 76), επιβάλλει σε κάθε κτίριο τη δημιουργία θέσεων στάθμευσης ανάλογων με την επιφάνεια που αυτό καλύπτει, μη προβλέποντας περιπτώσεις ειδικών κτιρίων (κτίρια εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας). Έτσι, για τα Κ/Δ, με τις υπάρχουσες ρυθμίσεις απαιτούνται πάρα πολλές θέσεις στάθμευσης (ενίοτε και 40) που δεν χρειάζονται για τη λειτουργία τους. Πέραν αυτών, όμως, η δημιουργία όλων αυτών των θέσεων στάθμευσης δεν επιτρέπει συνήθως την κατασκευή των Κ/Δ, δεδομένου ότι εντός αστικών περιοχών τα διαθέσιμα οικόπεδα κατά κανόνα είναι μικρού εμβαδού. Επιπλέον η δημιουργία θέσεων στάθμευσης στους υπόγειους ορόφους των Κ/Δ δεν είναι δυνατόν να υλοποιηθεί δεδομένου ότι τα υπόγεια του κτιρίου χρησιμοποιούνται για τις εξόδους των δικτύων (υπόγεια δίκτυα μέσης και υψηλής τάσης) και για τη κατασκευή σηράγγων. Γι' αυτό κατά τη κατασκευή τους αρκεί να δημιουργούνται κατά μέγιστο δύο (2) θέσεις στάθμευσης.

Με τις ρυθμίσεις της δέκατης παραγράφου του παρόντος άρθρου επιδιώκεται να ξεπεραστεί το πρόβλημα έλλειψης χώρου για τη δημιουργία Κέντρου Αποτέφρωσης Νεκρών που αντιμετωπίζουν πολλοί Δήμοι. Ειδικότερα, προτείνεται να μπορούν να λειτουργήσουν Κέντρα Αποτέφρωσης από ΟΤΑ και σε χώρο ιδιοκτησίας τους, που βρίσκεται εκτός των διοικητικών τους ορίων. Επιπλέον επιτρέπεται η διοίκηση και διαχείριση των Κέντρων και από ιδιώτες. Τέλος, με τη δεύτερη περίπτωση της δέκατης παραγράφου ορίζεται ποιος εκδίδει την άδεια αποτέφρωσης.

Η ολοκλήρωση του Εθνικού Κτηματολογίου αποτελεί πρώτιστη προτεραιότητα για τη χώρα καθώς αποτελεί τη βασική υποδομή για κάθε αναπτυξιακή πρωτοβουλία. Το έργο του Εθνικού Κτηματολογίου από το έτος 1994 χαρακτηρίστηκε ένα από τα μεγάλα έργα για το Ελληνικό Δημόσιο. Την ίδια χρονιά ψηφίστηκε ο νόμος 2229/1994 (ΦΕΚ Α' 138/31-8-1994). Με το άρθρο 5 του ν. 2229/1994 δόθηκε η δυνατότητα στο Ελληνικό Δημόσιο για τέτοιου είδους και έκτασης έργα να ιδρύει ανώνυμες εταιρίες που θα διέπονται από τις διατάξεις του Κωδικοποιημένου ν. 2190/1920 «περί ανωνύμων εταιρειών».

Το Εθνικό Κτηματολόγιο, ως ένα μεγάλο έργο, άρχισε να υλοποιείται με την ίδρυση της εταιρίας ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε. η οποία ιδρύθηκε σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 2229/1994 με σκοπό τη μελέτη, σύνταξη και λειτουργία του Εθνικού Κτηματολογίου. Με το ως άνω άρθρο και σύμφωνα με την παρ. 8 αυτού, δόθηκε η δυνατότητα στις εταιρίες αυτές να εκπονούν τις μελέτες και να εκτελούν τα έργα, κατ' εξαίρεση από κάθε κείμενη διάταξη πλην εκείνων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με κανονισμούς που εγκρίνονται από τους εποπτεύοντες υπουργούς και δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Σε εκτέλεση του νόμου αυτού και η ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε. λειτούργησε ως προς τις αναθέσεις των μελετών με Κανονισμό ο οποίος εγκρίθηκε και δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Στη συνέχεια με τη ψήφιση του ν. 3316/2005 και οι μελέτες της εταιρίας εντάχτηκαν ως προς την ανάθεση και εκτέλεσή τους στην εφαρμογή του νόμου αυτού και έκτοτε εφαρμόζονται οι διατάξεις του. Λόγω όμως των ιδιαιτεροτήτων του έργου του Κτηματολογίου, οι οποίες αναγνωρίστηκαν, με την παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3481/2006 (ΦΕΚ Α' 162/2-8-2006) προστέθηκε το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 3316/2005 και θεσπίστηκαν η δυνατότητα εισαγωγής παρεκκλίσεων ως προς τις μελέτες κτηματογράφησης και μόνον, που προκηρύσσει και αναθέτει η ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Α.Ε. και εξουσιοδοτήθηκε ο αρμόδιος Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ να καθορίσει τα λεπτομερειακά ζητήματα με σχετική Υπουργική απόφαση. Κατ' εξουσιοδότηση της ως άνω διάταξης ο Υπουργός ΠΕΧΩΔΕ εξέδωσε την με αριθ. 10883/2007 απόφαση (ΦΕΚ Β' 447/3-4-2007) η οποία και ισχύει μέχρι σήμερα, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την 21980/23-5-2008 (ΦΕΚ Β' 1054/6-6-2008).

Η εφαρμογή των παρεκκλίσεων αυτών συντέλεσε στη μερική επίλυση των ειδικότερων ζητημάτων του έργου του Κτηματολογίου. Οι παρεκκλίσεις αυτές δεν αφορούσαν και δεν ίσχυαν και για τις υπόλοιπες μελέτες που προκηρύσσει η ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ Α.Ε. και που είναι απαραίτητες για την εφαρμογή του κτηματολογίου όπως η σύνταξη υποβάθρων, οι μελέτες κατάρτισης, συμπλήρωσης και διόρθωσης δασικών χαρτών αλλά και εργασιών καταχώρισης και προετοιμασίας εξέτασης των αντιρρήσεων. Το σημαντικότερο όμως ζήτημα είναι ότι με τις ισχύουσες σήμερα παρεκκλίσεις δεν επιλύεται και το πρόβλημα επιτάχυνσης ολοκλήρωσης του Εθνικού Κτηματολογίου.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση της ενδέκατης παραγράφου και προς το σκοπό αυτό είναι απολύτως απαραίτητο, άμεσα, να συμπυκωθεί η διαδικασία διενέργειας των διαγωνισμών και υπογραφής των συμβάσεων, των μελετών σύνταξης του Κτηματολογίου και άλλων συναφών μελετών και υπηρεσιών που αναθέτει η ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΕ και έχουν σχέση με το Κτηματολόγιο (δασικοί χάρτες, υπόβαθρα, αεροφωτογραφίες, κλπ), με την εξάντληση των δυνατοτήτων που προβλέπει η ευρωπαϊκή νομοθεσία για τους διαγωνισμούς παρέχοντας τη δυνατότητα εφαρμογής και του κριτηρίου της χαμηλότερης τιμής ως κριτηρίου ανάθεσης. Ήδη οι τεχνικές προδιαγραφές της κτηματογράφησης και της σύνταξης των δασικών χαρτών καθώς και άλλων μελετών σχετικών με την κτηματογράφηση (δημιουργία υποβάθρων, αεροφωτογραφήσεις κ.λπ) είναι τόσο εκτεταμένες και λεπτομερείς με αποτέλεσμα οι τεχνικές προσφορές που υποβάλλονται στα πλαίσια των διενεργούμενων διαγωνισμών με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, κατά κανόνα να αποτελούν αντιγραφή των τεχνικών προδιαγραφών και κατά συνέπεια δεν συνεισφέρουν στην ουσιαστική αξιολόγηση των διαγωνιζομένων. Επομένως, η θέσπιση ως κριτηρίου ανάθεσης και αυτού της χαμηλότερης τιμής θα επιταχύνει τη διαδικασία ανάθεσης. Για τους ανωτέρω λόγους προτείνεται η τροποποίηση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 3316/2005 προκειμένου να ενταχθούν στις παρεκκλίσεις εκτός των μελετών κτηματογράφησης και οι υπόλοιπες μελέτες (σύνταξη υποβάθρων, οι μελέτες κατάρτισης, συμπλήρωσης και διόρθωσης δασικών χαρτών αλλά και εργασιών καταχώρισης και προετοιμασίας εξέτασης των αντιρρήσεων) καθώς και η δυνατότητα ανάθεσής τους με το κριτήριο της χαμηλότερης τιμής.

Με τη δωδέκατη παράγραφο του παρόντος ορίζεται ότι σε περίπτωση εφάπαξ καταβολής του ενιαίου ειδικού προστίμου του ν. 3843/2010 κατά το χρόνο καταβολής της δεύτερης δόσης παρέχεται έκπτωση 8 %. Στην περίπτωση β) της παρούσης παραγράφου ορίζεται ότι η προθεσμία καταβολής της πρώτης δόσης του ειδικού προστίμου του άρθρου 6 του ν. 3843/2010 στην περίπτωση που έχει αποσταλεί μέχρι την 23/12/2011 το ειδικό έντυπο υπολογισμού του, παρατείνεται για ένα μήνα από την έναρξη ισχύος του παρόντος, εφόσον καταβληθούν και προσαυξήσεις 2% επί του ποσού της πρώτης δόσης. Επίσης, η προθεσμία καταβολής της πρώτης δόσης του ειδικού προστίμου του άρθρου 6 του ν. 3843/2010, στην περίπτωση που δεν έχει αποσταλεί μέχρι την 23/12/2011 το ειδικό έντυπο υπολογισμού του, είναι δύο (2) μήνες από την αποστολή του ειδικού εντύπου υπολογισμού του και πάντως, το αργότερο, μέχρι την 31.3.2012. Με την περίπτωση δ) ορίζεται ότι

επιτρέπεται να υποβληθεί αίτηση υπαγωγής στο άρθρο 24 του ν. 4014/2011 για χώρους για τους οποίους έχει υποβληθεί φάκελος για την υπαγωγή στο άρθρο 5 του ν. 3843/2010. Στην περίπτωση που υποβληθεί αίτηση υπαγωγής στο άρθρο 24 του ν. 4014/2011, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, τα ποσά του παραβόλου και των δόσεων του ειδικού προστίμου, που έχουν καταβληθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του ν. 3843/2010, συμψηφίζονται με το ποσό του ενιαίου ειδικού προστίμου του άρθρου 24 του ν. 4014/2011, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 24 παρ.11 του ν. 4014/2011.

Άρθρο 52 **Ρύθμιση θεμάτων ενέργειας**

Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 3468/2006 (Α' 129), όπως αυτή αντικαταστάθηκε με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3851/2010 (Α' 85), προβλέπεται ο τρόπος και η μεθοδολογία τιμολόγησης της ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ή Σ.Η.Θ.Υ.Α ή μέσω υβριδικών σταθμών, σύμφωνα με όσα ειδικότερα κατά κατηγορία ενέργειας διαλαμβάνονται στο περιλαμβανόμενο στις διατάξεις αυτές σχετικό πίνακα . Στο έκτο μετά τον εν λόγω πίνακα εδάφιο της περ. β' της ανωτέρω παραγράφου προβλέπεται, ειδικά για την ενέργεια που παράγεται ως Σ.Η.Θ.Υ.Α με χρήση φυσικού αερίου και που η εκλυόμενη θερμότητα αξιοποιείται για γεωργικούς σκοπούς, η ΡΑΕ να μπορεί με απόφαση της να προσαυξάνει τον συντελεστή ΣΡ της μεθόδου τιμολόγησης μέχρι 20% . Η δυνατότητα αυτή προσαύξησης θεσπίσθηκε για πρώτη φορά με την κατά τα ως άνω τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 13 με το νόμο 3851/2010 που άρχισε να ισχύει από 04-06-2010, και δεν προβλέφθηκε να ισχύει από την ημερομηνία αυτή αλλά από την έκδοση της σχετικής απόφασης της Ρ.Α.Ε . Τούτο είχε ως συνέπεια κατά το χρονικό διάστημα από την έναρξη ισχύος του νόμου και μέχρι την έκδοση της απόφασης της Ρ.Α.Ε η παραχθείσα ενέργεια παρά το γεγονός ότι είχε τις προϋποθέσεις που απαιτεί η ανωτέρω διάταξη για να τύχει της προσαύξησης , να μην μπορεί να την πάρει . Προς άρση της συνέπειας αυτής προτείνεται με την πρώτη παράγραφο του παρόντος η έκδοση της ως άνω απόφασης της ΡΑΕ να ανατρέχει στο χρόνο έναρξης ισχύος του νόμου 3851/2010.

Με δεδομένο το ότι η έναρξη της λειτουργίας της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ σύμφωνα με το ν. 4001/2011 πρέπει να γίνει μέχρι την 23.4.2012, προκειμένου να υπάρξει χρόνος για την όσο το δυνατό πληρέστερη οργανωτική προετοιμασία και πιο ομαλή μετακίνηση του προσωπικού της ΔΕΗ στην εταιρεία ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, με τη δεύτερη παράγραφο του παρόντος ορίζεται ότι η ημερομηνία μεταφοράς του εν λόγω προσωπικού σε αυτήν ανακαθορίζεται, ώστε να συμπίπτει με την ημερομηνία της έναρξης (νομικά, λογιστικά και εμπορικά) της λειτουργίας της ΔΕΔΔΗΕ ΑΕ, η οποία προγραμματίζεται για την 1.4.2012.

Βάσει του προσφάτως ψηφισθέντος Ν.4001/2011 «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» με τον οποίο προσαρμόσθηκε η εθνική νομοθεσία στο τρίτο ενεργειακό πακέτο είναι σε εξέλιξη οι διαδικασίες εταιρικού μετασχηματισμού της εταιρείας με την επωνυμία «ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε.» (εφεξής ΔΕΣΜΗΕ). Σύμφωνα με το νόμο αυτό εντός προθεσμίας τριών μηνών από την έναρξη ισχύος του αλλάζει η οργάνωση και η μετοχική σύνθεση του ΔΕΣΜΗΕ. Ειδικότερα προβλέπεται η μεταφορά ενός εκ των δύο κλάδων του ΔΕΣΜΗΕ στην εταιρεία με την επωνυμία «Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής

Ενέργειας Α.Ε.» (εφεξής ΑΔΜΗΕ), εταιρεία 100% θυγατρική της ΔΕΗ, και η μετονομασία του ΔΕΣΜΗΕ, μετά από τον εταιρικό μετασχηματισμό, σε «ΛΕΙΤΟΥΡΓΟ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ Α.Ε.» (εφεξής ΛΑΓΗΕ Α.Ε.) ο οποίος θα λειτουργεί την Ημερήσια Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας. Στον ΑΔΜΗΕ, στον οποίο θα μεταφερθεί ο κλάδος Μεταφοράς του ΔΕΣΜΗΕ μαζί με το μεγαλύτερο μέρος του προσωπικού του δεν θα έχουν εφαρμογή όσον αφορά το ανώτατο όριο μέσου κατά κεφαλή κόστους αμοιβής προσωπικού οι διατάξεις των παρ. 1 α), 3 και 4 του άρθρου 31 του Ν.4024/2011, αλλά οι διατάξεις των παρ. 1β και 5 του άρθρου 31 του Ν.4024/2011, δεδομένου ότι η εταιρεία αυτή θα έχει τον χαρακτήρα συνδεδεμένης με την ΔΕΗ επιχείρησης κατά το άρθρο 42ε του κ.ν. 2190/1920. Επίσης, στο προσωπικό που παραμένει στον ΛΑΓΗΕ εφαρμόζονται κατ' αναλογία οι ρυθμίσεις που διέπουν το μεταφερόμενο προσωπικό του ΔΕΣΜΗΕ στον ΑΔΜΗΕ σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στο άρθρο 103 του Ν.4001/2011. Λαμβανομένου συνεπώς υπόψη του μεταβατικού σταδίου στο οποίο βρίσκεται ο ΔΕΣΜΗΕ λόγω του εν εξελίξει εταιρικού μετασχηματισμού του, μετά την ολοκλήρωση του οποίου δεν θα έχουν εφαρμογή στο προσωπικό του ΔΕΣΜΗΕ που είτε μεταφέρεται στον ΑΔΜΗΕ είτε παραμένει στον ΛΑΓΗΕ οι διατάξεις όσον αφορά το ανώτατο όριο μέσου κατά κεφαλή κόστους αμοιβής προσωπικού των παρ. 1 α), 3 και 4 του άρθρου 31 του Ν.4024/2011 αλλά θα εφαρμόζονται σε αυτό οι διατάξεις των παρ. 1β και 5 του άρθρου 31 του Ν.4024/2011, προτείνεται με την τρίτη παράγραφο του παρόντος η ρύθμιση σύμφωνα με την οποία στο προσωπικό του ΔΕΣΜΗΕ, για όσο χρονικό διάστημα υφίσταται ο ΔΕΣΜΗΕ, θα έχουν εφαρμογή όσον αφορά το ανώτατο όριο μέσου κατά κεφαλή κόστους αμοιβής προσωπικού οι διατάξεις των παρ. 1β και 5 του άρθρου 31 του Ν.4024/2011.

Με την τέταρτη παράγραφο του παρόντος τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 27 του ν. 3468/2006. Σύμφωνα με τη διάταξη της § 3 του άρθρου 27 ν. 3468/2006, τα υδροηλεκτρικά έργα άνω των 15 MW, δεν συγκαταλέγονται στα έργα Α.Π.Ε. και εξαιρούνται της εφαρμογής του νόμου αυτού, διάταξη που έρχεται σε αντίθεση τόσο με την κοινοτική νομοθεσία όσο και με τον ορισμό της παρ.2 του άρθρου 2 του ν.3468/2006. Κατά συνέπεια, η κατασκευή τέτοιας δυναμικότητας Υ/Η έργου από ιδιώτη είναι απαγορευτική, αφού προσκρούει στις διατάξεις του άρθρου 58 ν. 998/1979, σύμφωνα με τις οποίες, η σχετική άδεια επέμβασης σε δημόσιες δασικές Εκτάσεις (απόλυτα απαραίτητη για την κατασκευή τέτοιου έργου περιλαμβανομένων των έργων σύνδεσης με το Σύστημα ή το Δίκτυο), παρέχεται μόνο σε κρατικό φορέα που κατασκευάζει το έργο και όχι σε ιδιώτη περιλαμβανομένης της ΔΕΗ Α.Ε. Και τούτο, παρά το γεγονός ότι η σύγχρονη τεχνογνωσία και κατασκευαστική ικανότητα και δυνατότητα ιδιωτών (μεγάλες εταιρείες) είναι αποδεδειγμένα εξαιρετικά υψηλή και αξιόπιστη. Ως γνωστόν, τέτοιες κατασκευές γίνονται με μεγάλες επενδύσεις ιδιωτικών κεφαλαίων, το μεγαλύτερο μέρος των οποίων παραμένει και ενισχύει σημαντικά τις τοπικές οικονομίες και κατ' επέκταση την εγχώρια οικονομία (έργα υψηλής εγχώριας προστιθέμενης αξίας, που υπερβαίνει το 80%). Η εξαίρεση αυτή (των μεγάλων Υ/Η από τις διατάξεις ν. 3468/06), δημιουργεί σύγχυση στις αδειοδοτούσες και γνωμοδοτούσες Υπηρεσίες, λόγω της διαπίστωσης κενού νόμου ως προς την αδειοδότηση μεγάλων Υ/Η (άνω των 15 MW), με βάση τις ισχύουσες διατάξεις της δασικής νομοθεσίας. Επίσης, οι δεσμεύσεις της χώρας για την είσοδο των ΑΠΕ στο ενεργειακό σύστημα μέχρι το 2020, περιλαμβάνουν και τα μεγάλα λειτουργούντα ΥΗΕ της ΔΕΗ, γεγονός που καταδεικνύει ότι η διάταξη αυτή (περί εξαίρεσής τους από το ν. 3468/06) πρέπει άμεσα να συμπληρωθεί και διευκρινισθεί λυσιτελώς. Το Υπουργείο Ανάπτυξης εξέφρασε επισήμως τις απόψεις του με την Εγκύκλιο υπ' αρ. Δ6/Φ1/οικ.21691 της 30.10.2006, με θέμα: «Πρώτες οδηγίες εφαρμογής του Ν. 3468/2006 για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας

και τη Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης», αποδεχόμενο ότι εμπίπτουν στις διατάξεις του νόμου και τα μεγάλα Υδροηλεκτρικά (σελ. 11, άρθρο 27). Δυστυχώς, όμως, οι αδειοδοτούσες και γνωμοδοτούσες υπηρεσίες των συναρμοδίων Υπουργείων δεν αποδέχονται την ανωτέρω ερμηνεία, με αποτέλεσμα την πλήρη στασιμότητα στην αδειοδότηση των μεγάλων υδροηλεκτρικών έργων (όπως π.χ. το ΥΗΕ Αυλακίου στα όρια των νομών Άρτας, Αιτωλ/νίας, Ευρυτανίας, Καρδίτσας). Η επίλυση του προβλήματος απαιτεί την παρούσα νομοθετική ρύθμιση που εισάγει η τέταρτη παράγραφος του παρόντος άρθρου με την οποία διευκρινίζεται ότι τα Υ/Η έργα είναι έργα Α.Π.Ε. και διέπονται από τις διατάξεις του ν. 3468/06, ανεξαρτήτως δυναμικότητας.

Με την πέμπτη παράγραφο του παρόντος διευκολύνεται η εγκατάσταση και λειτουργία μονάδων παραγωγής ενέργειας με ισχύ μέχρι 1 MW που εγκαθίστανται σε ακίνητα κατά μήκος του σιδηροδρομικού διαδρόμου, που διαχειρίζεται η ΓΑΙΑΟΣΕ. Με την προτεινόμενη τροπολογία εξειδικεύεται η εφαρμογή του άρθρου 4 παρ. 1 του ν. 3468/2006 «Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαραγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης και λοιπές διατάξεις» (Α' 129) όπως έχει αντικατασταθεί από το άρθρο 2 παρ. 12 του ν.3851/2010 (Α' 85), το οποίο προβλέπει ότι η ειδική απαλλαγή από τη διαδικασία λήψης άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας για μικρές μονάδες ισχύει έως του ορίου του 1MW συνολικής ισχύος των σταθμών που ανήκουν στο ίδιο φυσικό ή νομικό πρόσωπο και εγκαθίστανται στο ίδιο ή όμορο ακίνητο.

Με το άρθρο 6 του ν. 3891/2010 (Α'188) ορίστηκε ότι η διαχείριση και η εκμετάλλευση της ακίνητης περιουσίας του ΟΣΕ διενεργείται από τη ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε. Η ενεργειακή αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του ΟΣΕ αποτελεί στρατηγικό σημείο του προγράμματος αξιοποίησης που έχει εκπονηθεί σε συνέχεια του ν. 3891/2010. Εντούτοις καθώς πρόκειται κατά κύριο λόγο για μία συνεχόμενη λωρίδα γης κατά μήκος των γραμμών η οποία, σύμφωνα με την παραπάνω διάταξη του νόμου περί ΑΠΕ, θεωρείται ως «ενιαίο ακίνητο» σε όλη την επικράτεια, η ακίνητη περιουσία του ΟΣΕ στερείται της δυνατότητας να αιτηθεί τη σύνδεση μικρών μονάδων, παρόλο που αυτές μπορεί να απέχουν εκατοντάδες μέτρα μεταξύ τους. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, εξειδικεύεται ότι οι μονάδες παραγωγής ενέργειας από φωτοβολταϊκά με ισχύ μέχρι 1 MW που εγκαθίστανται κατά μήκος του σιδηροδρομικού διαδρόμου και απέχουν πάνω από 100μ μεταξύ τους εντάσσονται την κατηγορία του Άρθρου 4 παράγραφος 1, (γ) του ν. 3468/2006 και δεν θεωρείται ότι εγκαθίστανται στο ίδιο ή όμορο ακίνητο.

Με την έκτη παράγραφο προτείνεται η αναδιατύπωση των συγκεκριμένων όρων-λέξεων του άρθρου αυτού, το οποίο αφορά την παράταση της προθεσμίας καθορισμού των λατομικών περιοχών για μία ακόμη πενταετία, προκειμένου να

ολοκληρωθεί το σύστημα καθορισμού των λατομικών περιοχών σε όλους τους Νομούς της Χώρας, προκειμένου να προσαρμοσθεί η ρύθμιση στις επιταγές του Καλλικράτη.

Με την έβδομη παράγραφο και την προσθήκη τρίτης παραγράφου στο άρθρο 143 του ν. 4001/2011, επιδιώκεται η επιβολή ειδικού τέλους στην παραγόμενη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνιτικούς σταθμούς. Η επιβολή αυτή κρίνεται αναγκαία στο πλαίσιο της ακολουθούμενης πολιτικής για την προώθηση των καθαρών μορφών ενέργειας και τη μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), στοχεύοντας ταυτόχρονα στον εξορθολογισμό του κόστους των λιγνιτικών μονάδων καθώς και στην επίτευξη ισορροπίας στη χονδρεμπορική αγορά μεταξύ των χρησιμοποιούμενων τεχνολογιών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από διάφορες πηγές.

Άρθρο 53

Ρύθμιση θεμάτων σχετικών με δάση και δασικές εκτάσεις

Με την πρώτη παράγραφο του παρόντος προστίθεται εδάφιο στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 49 του ν. 998/1979, σύμφωνα με την οποία, κάτω από πάρκα ή άλση δύναται με έγκριση της δασικής αρχής και κατόπιν εγκεκριμένων μελετών να κατασκευάζονται έργα που εξυπηρετούν τη λειτουργία υπόγειου σιδηροδρόμου (ΜΕΤΡΟ), με την προϋπόθεση ότι με αυτά δεν θίγεται η λειτουργία του πάρκου ή του άλσους ως φυσικού συστήματος εντός του αστικού ιστού.

Ενόψει της παρατηρηθείσας καθυστέρησης με την οποία οι επιτροπές της παρ. 3 του άρθρου 10 του Ν. 998/1979 εξετάζουν τις υποβαλλόμενες ενώπιον τους αντιρρήσεις, παρά την προβλεπόμενη από το νόμο σύντομη προθεσμία για την εξέταση των αντιρρήσεων αυτών, προβλέπεται με τη δεύτερη παράγραφο του παρόντος η κατά προτεραιότητα εξέταση των αντιρρήσεων που αφορούν το χαρακτηρισμό εκτάσεων, στις οποίες επιδιώκεται η ανάπτυξη μεγάλων επενδύσεων, στην πρώτη μετά την ημερομηνία υποβολής τους συνεδρίαση της οικείας Επιτροπής. Η κατά προτεραιότητα εξέταση των αντιρρήσεων εν προκειμένω, δικαιολογείται από την ανάγκη ενθάρρυνσης, ειδικά στην παρούσα οικονομική κρίση, των επενδύσεων αυτών. Με την παρούσα ρύθμιση προβλέπεται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών ΠΕΚΑ και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για τον καθορισμό των προϋποθέσεων υπαγωγής ως και των κατηγοριών των επενδύσεων που εμπίπτουν στο ρυθμιστικό πεδίο αυτής.

Με τη διάταξη της παρ. 13 του άρθρου 57 του ν. 2218/1994 προβλέφθηκε η δυνατότητα σύναψης προγραμματικών συμβάσεων με αντικείμενο την μελέτη, κατασκευή και εκτέλεση έργων, εργασιών και προμηθειών από τα αναφερόμενα στο άρθρο 16 του Ν. 998/1979. Προβλέφθηκε δε ότι στις περιπτώσεις κατά τις οποίες από την οικεία προγραμματική σύμβαση προβλέπεται φορέας εκτέλεσης των ανωτέρω έργων, εργασιών, προμηθειών ή μελετών, οργανισμός τοπικής αυτοδιοίκησης, εφαρμόζεται η νομοθεσία, που διέπει το φορέα αυτόν υπό την επιφύλαξη των περί εγκρίσεως των μελετών, εποπτείας και επίβλεψης των εκτελουμένων δασοτεχνικών έργων κειμένων διατάξεων. Ωστόσο κατά την εκτέλεση δασοτεχνικών έργων από ΟΤΑ, κατ' εφαρμογή της ως άνω διάταξης, ανέκυψαν προβλήματα. Συγκεκριμένα οι οικείες προγραμματικές συμβάσεις όριζαν ως Διευθύνουσα Υπηρεσία ή Επιβλέπουσα Υπηρεσία την Τεχνική Υπηρεσία του οικείου Δήμου, ως Προϊσταμένη ή Εποπτεύουσα Αρχή δε την Διεύθυνση Δασών του οικείου Νομού κατ' εφαρμογή της προρρηθείσας πρόβλεψης της ως άνω διάταξης περί εφαρμογής των διατάξεων περί δασοτεχνικών έργων όσον αφορά τα θέματα της εποπτείας και της επίβλεψης. Η Διεύθυνση Δασών του Νομού ως Προϊσταμένη Αρχή είχε σύμφωνα με την

κείμενη σχετική νομοθεσία πλήθος αρμοδιοτήτων (έγκριση της διακήρυξης της δημοπρασίας που διενεργείται για την ανάθεση της κατασκευής του έργου, διενέργεια αυτής, ορισμός επιτροπής για την προσωρινή και οριστική παραλαβή του έργου, λήψη απόφασης για την εκτέλεση των έργων με αυτεπιστασία, έκδοση απόφασης επί της ενστάσεως του αναδόχου κατά πράξεων ή παραλείψεων της Διευθύνουσας Υπηρεσίας που προσβάλλουν έννομο συμφέρον του κλπ.). Παράλληλα, όμως, σύμφωνα με το προεδρικό διάταγμα 171/1987 με τίτλο «Όργανα που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν και ειδικές ρυθμίσεις σε θέματα έργων που εκτελούνται από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 84 Α/02.06.1987) ως Προϊσταμένη Αρχή, επί έργων που εκτελούνται από τους ΟΤΑ, ορίζεται το Δημοτικό ή Κοινοτικό Συμβούλιο, ή η Δημαρχιακή Επιτροπή, των οποίων οι αρμοδιότητες καθορίζονται από τον Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα, όπως κάθε φορά ισχύει (άρθρο 3 παρ. 5 π.δ. 171/1987). Κατά την εφαρμογή των Προγραμματικών Συμβάσεων ανακύπτουν προβλήματα όσον αφορά τις αρμοδιότητες του κάθε φορέα και στις περισσότερες περιπτώσεις οι ΟΤΑ παρακάμπτουν τη δασική υπηρεσία και ορίζουν ως Προϊσταμένη Αρχή την αρμόδια υπηρεσία τους κατ' επίκληση της ως άνω διάταξης του άρθρου 3 του π.δ. 171/1987 με αποτέλεσμα να δημιουργούνται κωλύματα στην υλοποίηση των προγραμματικών συμβάσεων.

Επιπλέον, υπήρξαν περιπτώσεις εκτελεσθέντων έργων από ΟΤΑ δυνάμει Προγραμματικών Συμβάσεων κατά τις οποίες οι Πάρεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν θεωρούσαν τα σχετικά εντάλματα πληρωμής επειδή είχε οριστεί από την οικεία Σύμβαση ως Προϊσταμένη Αρχή η Διεύθυνση Δασών του Νομού, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 2 του Π.Δ. 146/1988 περί οργάνων που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν σε θέματα έργων που εκτελούνται από τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Γεωργίας και όχι η Τεχνική Υπηρεσία του οικείου Δήμου κατ' εφαρμογή της ως άνω διάταξης του άρθρου 3 του π.δ. 171/1987. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω με την τρίτη παράγραφο του παρόντος άρθρου καταργείται από την διάταξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 13 του άρθρου 57 του Ν. 2218/1994 ο όρος περί εφαρμογής - επί εκτελέσεως δασοτεχνικών έργων από ΟΤΑ - των σχετικών με τα δασοτεχνικά έργα διατάξεων όσον αφορά τα θέματα της εποπτείας και της επίβλεψης και εισάγεται νέο εδάφιο γ' με το οποίο προβλέπεται η χορήγηση προεγκρίσεων από τη Διεύθυνση Δασών του οικείου νομού σε κρίσιμα στάδια της εκτέλεσης του έργου, όπως προέγκριση του τεύχους δημοπράτησης, στα πλαίσια του οποίου ελέγχεται η διακήρυξη, η κατηγορία πτυχίων των μελετητών - εργοληπτών που μπορούν να συμμετέχουν, ο χρόνος εκτέλεσης καθώς και η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.), προέγκριση των ανακεφαλαιωτικών πινάκων εργασιών (Α.Π.Ε.) και του καθορισμών τιμών νέων εργασιών και προέγκριση για παράταση του χρόνου εκτέλεσης. Επίσης προβλέπεται ότι στις επιτροπές παραλαβής των έργων συμμετέχει υποχρεωτικά και εκπρόσωπος της οικείας δασικής υπηρεσίας.

Με την τέταρτη παράγραφο αφενός παραχωρείται η χρήση της δημόσιας έκτασης επί της οποίας ευρίσκεται το Χιονοδρομικό Κέντρο Παρνασσού (Χ.Κ.Π.) στην «ΕΤΑΔ ΑΕ», χαρακτηριζόμενη ως Τουριστικό Δημόσιο Κτήμα του ΝΔ 180/1946, αφετέρου παρέχεται, κατά παρέκκλιση της υφιστάμενης αναστολής έκδοσης οικοδομικών αδειών στην ευρύτερη περιοχή του όρους Παρνασσού, δυνατότητα έκδοσης των απαιτούμενων αδειών για την επισκευή και εκσυγχρονισμό των εγκαταστάσεων του Χ.Κ.Π.. Το Χ.Κ.Π. αφενός αποτελεί το μεγαλύτερο εν λειτουργία Χιονοδρομικό Κέντρο της χώρας αφετέρου δε ρητά προβλέπεται στο εγκεκριμένο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τον τουρισμό. Σημειώνεται ότι με την εγκριθείσα από το ΥΠΕΚΑ Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη του Εθνικού Δρυμού Παρνασσού, η οποία εκδόθηκε και εγκρίθηκε σύμφωνα με τις

διατάξεις των άρθρων 18-21 του ν. 1650/1986, οι εγκαταστάσεις του Χ.Κ.Π. ευρίσκονται στην περιμετρική ζώνη του Εθνικού Δρυμού Παρνασσού, ενώ επίσης έχουν εκδοθεί οι προβλεπόμενες από το ν. 2160/1993 διαπιστωτικές πράξεις νομιμότητας υφισταμένων εγκαταστάσεων από τον Ε.Ο.Τ.. Το έργο της επισκευής και εκσυγχρονισμού του Χ.Κ.Π., που αποβλέπει στη βελτίωση της ασφάλειας των εγκαταστάσεων, έχει ενταχθεί στο ΕΣΠΑ 2007-2013 για ύψος επένδυσης ποσού € 17.000.000,00 περίπου.

Άρθρο 54

Ρυθμίσεις θεμάτων που αφορούν την Ειδική Γραμματεία Επιθεώρησης Περιβάλλοντος

Προκειμένου να διευκολυνθεί η διαδικασία μετακίνησης ή απόσπασης υπαλλήλων προς την Ειδική Υπηρεσία Επιθεώρησης και Κατεδάφισης Αυθαιρέτων (ΕΥΕΚΑ), προκειμένου αυτή να στελεχωθεί (διαθέτει προς το παρόν 5 υπαλλήλους με αρμοδιότητα σε όλη την Ελλάδα), και σε πλήρη ευθυγράμμιση της διαδικασίας πλήρωσης των θέσεων της ΕΥΕΚΑ με εκείνη που ισχύει για την ΕΥΕΠ, με την πρώτη παράγραφο του άρθρου αυτού εισάγεται διάταξη ώστε η στελέχωση αυτής να γίνεται κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων (π.χ. γνώμη Υπηρεσιακών Συμβουλίων, κλπ.).

Λόγω του ότι δεν έχει ρυθμισθεί ο τρόπος κατανομής του προσωπικού των Ειδικών Υπηρεσιών της Ειδικής Γραμματείας Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΕΓΕΠΕ) του ΥΠΕΚΑ στους Τομείς Νοτίου και Βορείου Ελλάδας αυτών, εισάγεται με την δεύτερη παράγραφο του παρόντος άρθρου σχετική διάταξη, ώστε να γίνεται η κατανομή με απόφαση του Ειδικού Γραμματέα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος και Ενέργειας του ΥΠΕΚΑ, μετά από εισήγηση του Γενικού Επιθεωρητή της, κατά περίπτωση Ειδικής Υπηρεσίας (Επιθεωρητών Περιβάλλοντος, Κατεδάφισης Αυθαιρέτων, Ενέργειας και Δόμησης).

Οι υφιστάμενες θέσεις προσωπικού, που καλύπτονται στις Υπηρεσίες της ΕΓΕΠΕ είναι όλες με απόσπαση. Δεδομένου ότι δίνεται εκ του νόμου η δυνατότητα κάλυψης των προβλεπόμενων θέσεων και με μετάταξη, με την τρίτη παράγραφο του παρόντος προβλέπεται ότι η ίδια δυνατότητα θα πρέπει να δίνεται και στο ήδη υπηρετούν, με απόσπαση, προσωπικό, εφόσον το επιθυμεί και μάλιστα κατά προτεραιότητα και κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης.

Με την παρ. 3 του άρθρου 22 του ν. 4014/2011 έγινε πρόβλεψη ώστε να απαλειφθούν οι προβλεπόμενες θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού και να μετατραπούν σε θέσεις που πληρούνται από μόνιμους ή με σχέση εργασίας αορίστου χρόνου υπαλλήλους, καθώς είναι πολύ δύσκολο να καλυφθούν. Ωστόσο κατά τη διατύπωση, εκ παραδρομής αναγράφηκε ότι μετατρέπονται οι «προβλεπόμενες... θέσεις επιθεωρητών, ειδικού επιστημονικού προσωπικού» και έτσι δημιουργείται η εντύπωση ότι μετατρέπονται και οι θέσεις των επιθεωρητών. Για το λόγο αυτό με την τέταρτη παράγραφο του παρόντος προτείνεται η διαγραφή της λέξης «επιθεωρητών».

Άρθρο 55

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4014/2011

Με την παρ.8 του άρθρου 31 του ν.4014/2011 καταργήθηκε το άρθρο 26 του ν. 1650/1986. Η διάταξη αυτή, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ανωτέρω νόμου και ιδιαίτερα των παρ. 1 και 4 δημιουργεί εσφαλμένα την εντύπωση ότι δεν υπάρχει

μηχανισμός ελέγχου για τυχόν περιβαλλοντικές παραβάσεις στις περιπτώσεις που δεν σχετίζονται με έργα που αδειοδοτούνται περιβαλλοντικά. Με την προσθήκη της πρώτης παραγράφου του παρόντος διευκρινίζεται ότι τα ΚΕΠΠΕ είναι αρμόδια για τον έλεγχο εφαρμογής της περιβαλλοντικής νομοθεσίας συνολικά.

Με τη δεύτερη παράγραφο του παρόντος καθορίζεται με σαφήνεια η σύνθεση του Περιφερειακού Συμβουλίου Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΠΕΣΠΑ) στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης και επομένως εκλείπει η ανάγκη έκδοσης της κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών ΠΕΚΑ, Εσωτερικών, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Πολιτισμού και Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στην οποία παραπέμπει η παρ.2 του άρθρου 13 του ν. 4014/2011. Με τον τρόπο αυτό επιταχύνεται η υλοποίηση της σχετικής υποχρέωσης και η πλήρης εφαρμογή του Μέρους Α΄ του ν. 4014/2011.

Με την τρίτη παράγραφο του παρόντος αναδιατυπώνεται η παρ.1 του άρθρου 12 του Ν.4014/2011 για λόγους πληρότητας και σαφήνειας. Συγκεκριμένα διευκρινίζεται ότι η κατάργηση της άδειας διαχείρισης αποβλήτων αναφέρεται στο σύνολο των αποβλήτων που καλύπτει το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2008/98 για τα απόβλητα, έτσι όπως μεταφέρεται στο εσωτερικό της έννομης τάξης μας και ότι η κατάργηση της έγκρισης επέμβασης που αφορά σε δάση και δασικές εκτάσεις αναφέρεται στο σύνολο των δραστηριοτήτων και έργων για τα οποία απαιτείτο έγκριση επέμβασης σύμφωνα με τη δασική νομοθεσία.

Άρθρο 56

Τροποποίηση – Συμπλήρωση διατάξεων του ν. 2742/1999

Σκοπός της πρώτης παραγράφου της προτεινόμενης ρύθμισης είναι να εξασφαλίζεται η συμβατότητα των υδροηλεκτρικών έργων που προβλεπόταν από την μελέτη –πυλότο που είχε εκπονήσει το ΥΒΕΤ – ΥΠΑΝ για το εκάστοτε υδατικό διαμέρισμα με τις κατευθύνσεις των Περιφερειακών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ), ανεξαρτήτως του να υπάρχει σχετικά ρητή αναφορά αυτών στα ΠΠΧΣΑΑ, αφού πλέον θεωρούνται ως ήδη προγραμματισμένα κατά το χρόνο έγκρισης των ΠΠΧΣΑΑ.

Με τη δεύτερη παράγραφο το τέλος της παραγράφου 3 του άρθρου 9 του Ν. 2742/1999, όπως προστέθηκε με το άρθρο 17 του Ν. 3851/2010 (ΦΕΚ 85 Α), το οποίο αναφέρεται στις διοικητικές άδειες έργων ΑΠΕ που έχουν ακυρωθεί λόγω αντίθεσής τους με τη χωροταξική ή την πολεοδομική νομοθεσία, επαναδιατυπώνεται και συμπληρώνεται προκειμένου να είναι πληρέστερο και σαφέστερο στο περιεχόμενό του.

Ειδικότερα επί των άρθρων της Ενότητας Δ΄ του προτεινόμενου νόμου:

Άρθρο 57

Τροποποιήσεις υφιστάμενης κανονιστικής νομοθεσίας

Με τα προαναφερόμενα στα προηγούμενα άρθρα επέρχονται τροποποιήσεις της υφιστάμενης νομοθεσίας.

Με σκοπό την άμεση εφαρμογή του παρόντος νόμου, προκειμένου να αρχίσει να παράγει αποτελέσματα η ενσωμάτωση της οδηγίας 2008/98/ΕΚ στο εθνικό μας δίκαιο κρίνεται απαραίτητο να εξακολουθούν να ισχύουν οι παρακάτω ΚΥΑ με τις ανάλογες τροποποιήσεις που επιφέρει ο παρών νόμος, μέχρι την έκδοση των ΚΥΑ, κατ' εξουσιοδότηση του παρόντος νόμου. Κατόπιν τούτων οι ΚΥΑ που εξακολουθούν να ισχύουν και τροποποιούνται οι ρυθμίσεις τους σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον παρόντα νόμο είναι οι ακόλουθες:

α) ΚΥΑ 114218/1997 (Β 1016) «Κατάρτιση πλαισίου προδιαγραφών και γενικών προγραμμάτων διαχείρισης στερεών αποβλήτων».

β) ΚΥΑ 7589/731/2000 (Β 514) «Καθορισμός μέτρων και όρων για την διαχείριση των PCB/PCT»

γ) ΚΥΑ 29407/3508/2002 (Β 1572) «Μέτρα και όροι για την υγειονομική ταφή των αποβλήτων»

δ) ΚΥΑ 37591/2031/2003 (Β 1419) «Μέτρα και όροι για την διαχείριση ιατρικών αποβλήτων από υγειονομικές μονάδες», όπως ισχύει

ε) ΚΥΑ. 50910/2727/2003 (Β 1909) «Μέτρα και όροι για τη Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων. Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης»

στ) ΚΥΑ 18083/1098Ε.103/2003 (Β 606) «Σχέδια διάθεσης /απολύμανσης συσκευών που περιέχουν PCB – Γενικές κατευθύνσεις για τη συλλογή και μετέπειτα διάθεση συσκευών και αποβλήτων με PCB, σύμφωνα με το άρθρο 7 της κοινής υπουργικής απόφασης 7589/731/2000 (Β' 514)»

ζ) ΚΥΑ 22912/1117/2005 (Β 759) «Μέτρα και όροι για την πρόληψη και τον περιορισμό της ρύπανσης του περιβάλλοντος από την αποτέφρωση αποβλήτων»

η) ΚΥΑ ΗΠ 13588/725/2006 (Β 383) «Μέτρα όροι και περιορισμοί για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ ...»

θ) ΚΥΑ ΗΠ 24944/1159/2006 (Β 791) «Έγκριση Γενικών Τεχνικών Προδιαγραφών για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων ...»

ι) ΚΥΑ 8668/2007 (Β 287) «Έγκριση Εθνικού Σχεδιασμού Διαχείρισης Επικινδύνων Αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 5 της υπ' αρ. 13588/725 ΚΥΑ...»

Ειδικότερα καταργούνται οι άδειες μεταφόρτωσης, προσωρινής αποθήκευσης και επεξεργασίας στις ΚΥΑ 50910/2727/2003 και 13588/725/2006. Στην ΚΥΑ 29407/3508/2002 τροποποιούνται τα άρθρα 9 και 10 και αντικαθίσταται ο όρος άδεια διάθεσης με τον όρο άδεια λειτουργίας και ως αρμόδια υπηρεσία για την έκδοση της άδειας λειτουργίας ΧΥΤΑ ορίζεται η Διεύθυνση Περιβάλλοντος και Χωρικού Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας. Στην ΚΥΑ 13588/725/2006 αντικαθίσταται ο ορισμός του επικινδύνου αποβλήτου από τον ορισμό της παραγράφου 2 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου, όπως συμπληρώνεται και με το άρθρο 5 του παρόντος νόμου. Η «άδεια διασυνοριακής μεταφοράς» των επικινδύνων αποβλήτων αντικαθίσταται από την φράση «έγγραφο συγκατάθεση στη διασυνοριακή μεταφορά». Λόγω της κατάργησης των αδειών διάθεσης, αποθήκευσης και αξιοποίησης τροποποιούνται οι αντίστοιχες διατάξεις της ΚΥΑ 13588/725/2006 όπως έχει τροποποιηθεί με την ΚΥΑ 8668/2007 για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που πρέπει να υποβάλλουν οι φορείς διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων.

Με σκοπό τη μείωση της γραφειοκρατίας, την απλοποίηση και επιτάχυνση των διαδικασιών τροποποιούνται οι διατάξεις της ΚΥΑ 13588/725/2006, όπως έχει τροποποιηθεί με την ΚΥΑ 8668/2007 (Β 287) και θεσπίζεται ότι η άδεια συλλογής και μεταφοράς επικινδύνων αποβλήτων σε πλείονες της μίας Περιφέρειες ή εφ' όσον αυτά

προέρχονται από πλείονες της μίας Περιφέρειες, χορηγείται με απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής. Επίσης θεσπίζεται ότι σε περίπτωση εξαγωγών, εισαγωγών, διαμετακόμισης επικινδύνων αποβλήτων, απαιτείται «έγγραφη συγκατάθεση της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, με την οποία εγκρίνεται το περιεχόμενο του προβλεπόμενου στον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 εγγράφου κοινοποίησης».

Στις επόμενες παραγράφους τροποποιούνται και καθορίζονται οι αρμόδιες υπηρεσίες για την εφαρμογή ορισμένων θεμάτων της νομοθεσίας με σκοπό την ορθότερη κατανομή των αρμοδιοτήτων. Ειδικότερα καθορίζονται εκ νέου οι αρμόδιες υπηρεσίες στα ακόλουθα:

α) για την διενέργεια ελέγχων, κατά τη διασυνοριακή μεταφορά αποβλήτων

β) για την εφαρμογή των αναφερομένων στην υπ' αρ. 3009634/1937/2007 (Β 774) κοινής απόφασης υφυπουργών σχετικά με τον ορισμό αρμοδίων Εθνικών αρχών για την εκτέλεση του ν.3447/2006 (Α 52) «Κύρωση της Σύμβασης της Στοκχόλμης για τους έμμορους οργανικούς ρύπους»,

γ) για την αποστολή της τριετούς έκθεσης εφαρμογής της Οδηγίας 2000/76/ΕΚ και της ΚΥΑ 22912/1117/2005 για την αποτέφρωση αποβλήτων.

Επίσης θεσπίζονται οι κυρώσεις σε συμφωνία με το άρθρο 29 του παρόντος νόμου, σε οποιονδήποτε γίνεται υπαίτιος παράβασης των διατάξεων: (α) της ΚΥΑ 13588/725/2006, (β) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 και (β) του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1102/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Οκτωβρίου 2008 για την απαγόρευση των εξαγωγών μεταλλικού υδραργύρου και ορισμένων ενώσεων και μειγμάτων υδραργύρου και για την ασφαλή αποθήκευση του μεταλλικού υδραργύρου.

Τέλος, λόγω σύγχυσης που παρουσιάζεται στην υφιστάμενη νομοθεσία σχετικά με τη διαχείριση ζωικών υποπροϊόντων κρίνεται απαραίτητο να διευκρινιστεί και να θεσπιστεί ότι οι εγκαταστάσεις που παράγουν ή/και επεξεργάζονται ζωικά υποπροϊόντα υπόκεινται στην αδειοδότηση του άρθρου 18 του παρόντος νόμου. Η διαχείριση των ζωικών υποπροϊόντων διέπεται από τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ.1774/2002, όπως έχει αντικατασταθεί με τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο, και αρμόδιες για την εφαρμογή αυτών είναι οι κτηνιατρικές υπηρεσίες των Περιφερειών. Τα μεταποιημένα - αδρανοποιημένα ζωικά υποπροϊόντα θεωρούνται μη επικίνδυνα απόβλητα και η διαχείριση αυτών διέπεται από τον παρόντα νόμο.

Με την συγκεκριμένη προσθήκη στη τρίτη παράγραφο του άρθρου 10 της Κοινής Υπουργικής Απόφασης Η.Π. 50910/2727/2003 (ΦΕΚ Β' 1909), δίνεται η δυνατότητα, ύστερα από έκδοση σχετικής κοινής υπουργικής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, καθώς και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, για τις διαχειριστικές ενότητες όπου δεν υφίσταται εν λειτουργία ΧΥΤΑ προβλεπόμενος από τον Περιφερειακό Σχεδιασμό Διαχείρισης Αποβλήτων (Π.Ε.Σ.Δ.Α), ούτε εν λειτουργία χώρος προσωρινής αποθήκευσης κατά την παράγραφο (η) του άρθρου 2 της υπ' αριθ. 29407/3509/2002 Κοινής Υπουργικής Απόφασης (ΦΕΚ Β' 1572) για τα αστικά απόβλητα, να παρεκκλίνουν από τον ισχύοντα Περιφερειακό Σχεδιασμό Διαχείρισης Αποβλήτων για τον τρόπο διαχείρισης των αστικών στερεών αποβλήτων, λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της εγγύτητας και της φέρουσας ικανότητας των εν λειτουργία εγκαταστάσεων διαχείρισης αστικών στερεών αποβλήτων. Σκοπός της εν λόγω ρύθμισης

είναι η άμεση παύση λειτουργίας των χώρων ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων στις διαχειριστικές ενότητες, όπου λόγω αδράνειας των αρμόδιων φορέων καθώς και έντονης κοινωνικής αντίδρασης, δεν εφαρμόζεται από τους αντίστοιχους φορείς το άρθρο 10 της ΚΥΑ 50910/2003, και οι αρμόδιοι φορείς δεν προβαίνουν μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από την παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου στις ενέργειες που πρέπει, με αποτέλεσμα να εξακολουθούν να λειτουργούν οι χώροι ανεξέλεγκτης διάθεσης απορριμμάτων της διαχειριστικής τους ενότητας.

Επίσης, στο πλαίσιο του καθορισμού χρήσεων γης στον εξωαστικό χώρο και ιδίως σε ευαίσθητες περιοχές και κυρίως του νησιωτικού χώρου, προωθήθηκε η εκπόνηση σημαντικού αριθμού Ειδικών Χωροταξικών Μελετών (EXM), με στόχο τη θεσμοθέτηση τους σε Δ/γμα Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ) προστασίας. Εξ αυτών θεσμοθετήθηκε ένας μεγάλος αριθμός με έκδοση αντίστοιχων Προεδρικών Διαταγμάτων.

Η EXM είναι μία διαδικασία για τον ορθολογικό σχεδιασμό μιας ευαίσθητης και προβληματικής περιοχής με στόχο την ανάπτυξη με παράλληλη προστασία του φυσικού – ανθρωπογενούς περιβάλλοντος καθώς και των φυσικών πόρων στο πλαίσιο της αειφορίας. Στην περιοχή μελέτης εξετάζονται όλα τα δεδομένα του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος και γίνονται προτάσεις που αφορούν την ρύθμιση των όρων δόμησης και των χρήσεων γης, την χωροθέτηση παραγωγικών δραστηριοτήτων, λειτουργιών και έργων τεχνικής υποδομής. Ως μέσο θεσμοθέτησης των EXM χρησιμοποιήθηκε το άρθρο 29 του Ν. 1337/83, περί Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ).

Η ΖΟΕ αποτέλεσε υποκατάστατο εργαλείο Χωροταξικού Σχεδιασμού που αποσκοπούσε «στον άμεσο έλεγχο της δόμησης και των χρήσεων γης στην εκτός σχεδίου περιοχή ώστε να αποφεύγεται η άναρχη ανάπτυξη τους και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος με την δημιουργία πραγματικών καταστάσεων που υπονομεύουν την ορθολογική χωροταξία».

Σε μεγάλο αριθμό αυτών των Προεδρικών Διαταγμάτων Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ) λόγω του χρόνου θεσμοθέτησης των (1988-2002) δεν αναφέρονται χρήσεις κοινωφελούς χαρακτήρα όπως μονάδες ενέργειας, αφαλάτωσης αλλά και αποβλήτων, οι οποίες σήμερα είναι απολύτως απαραίτητες για την βιωσιμότητα και ανάπτυξη των περιοχών αυτών, που κυρίως είναι ευαίσθητες περιοχές όπως τα νησιά. Η παράληψη των μονάδων αυτών έχει σαν αποτέλεσμα τη αδυναμία χωροθέτησης των, τη δυσλειτουργία και την υποβάθμιση των ευαίσθητων αυτών περιοχών, καθώς επίσης και την ανάγκη προώθησης κατά περίπτωση τροποποιητικών ρυθμίσεων.

Για τις ΖΟΕ που παρατίθενται στον κάτωθι πίνακα δίνονται κατευθύνσεις κατά το σχεδιασμό σε εθνικό επίπεδο για τροποποίηση/ αναθεώρηση αυτών, κυρίως μέσω των Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης και συγκεκριμένα:

α) στο άρθρο 22 του Ειδικού Πλαισίου για τις Α.Π.Ε. γίνεται αναφορά σε ειδικές κατευθύνσεις για την τροποποίηση /συμπλήρωση των ΖΟΕ στις νησιωτικές περιοχές της Χώρας και ιδίως στις περιοχές των νησιών του Αιγαίου Πελάγους στις οποίες έχουν θεσμοθετηθεί η πλειονότητα των ΖΟΕ, ώστε να επιτευχθεί η εναρμόνιση τους με τις ρυθμίσεις του Πλαισίου, προκειμένου να είναι δυνατή σε αυτές η χωροθέτηση εγκαταστάσεων ΑΠΕ και

β) στο δε άρθρο 9, παρ.9, του Ειδικού Πλαισίου για τη Βιομηχανία, «Πρόγραμμα Δράσης - μέτρα και δράσεις θεσμικού χαρακτήρα» γίνεται αναφορά για εναρμόνιση των Ζωνών Οικιστικού Ελέγχου και λοιπών σχεδίων χρήσεων γης (στον εξωαστικό χώρο), με τροποποίηση / αναθεώρηση των ΖΟΕ ύστερα από εκπόνηση μελέτης.

Η Δ/ση Χωροταξίας του ΥΠΕΚΑ έχοντας υπόψη τις κατευθύνσεις των Ειδικών Πλαισίων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης αλλά και την πληθώρα αιτημάτων των

τοπικών παραγόντων προχώρηση ήδη σε σημειακές τροποποιήσεις ΖΟΕ χωρίς ωστόσο να επιτευχθεί το αναμενόμενο αποτέλεσμα λόγω της χρονοβόρου διαδικασίας τροποποίησης (γνωμοδοτήσεις Δήμου –Κ.Σ.Χ.Ο.Π.- υπογραφές διαδικασίας –Συμβούλιο της Επικρατείας – Πρόεδρο της Δημοκρατίας), με αποτέλεσμα να καθυστερεί η υλοποίηση των συγκεκριμένων έργων.

Προκειμένου να υπάρξει μια πιο ολοκληρωμένη αντιμετώπιση του θέματος και μετά την εμπειρία που προέκυψε από συνεργασία με την ΔΕΗ, την Δ/υση Περιβ/κού Σχεδιασμού, την Γεν. Γραμ. Ενέργειας και την Ειδική Γραμματεία Υδάτων, προτείνεται η συγκεκριμένη διάταξη για μονάδες ενέργειας, αφαλάτωσης αλλά και διαχείρισης αποβλήτων και αστικών λυμάτων.

Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ) Χωροταξίας 1987-2003

A/A	Περιοχή	Έτος	ΦΕΚ
1	ΖΟΕ Λαγανά Ζακύνθου	1987	Δ 37
2	ΖΟΕ Αφάντου Ρόδου (περιοχή Κολυμπίων κοινότητας Αφάντου)	1988	Δ 715
3	ΖΟΕ Πισοδερίου Φλώρινας	1988	Δ 800
4	ΖΟΕ Κω (Ψαλίδι)	1989	Δ 427
5	ΖΟΕ Ψαχνών Ευβοίας (Δήμου Ψαχνών κοινότητας Καστέλλας και Νέας Αρτάκης Ν. Ευβοίας)	1989	Δ 642
6	ΖΟΕ Δύστου Ευβοίας	1990	Δ 60
7	ΖΟΕ Θήρας (κοινότητας Θήρας, Οίας, Βόθωνα, Βουρβούλου, Εμπορείου, Έξω Γωνίας, Επισκοπής κλπ.)	1990	Δ 139
8	ΖΟΕ Κανατάδικων Ευβοίας (Μικρό – Μεγάλο Λιβάρι Ιστιαίας)	1990	Δ 205
9	ΖΟΕ Επισκοπής Γεωργιούπολης Ν. Ρεθύμνης –Ν. Χανίων	1990	Δ 211
10	ΖΟΕ Ζακύνθου	1990	Δ 347
11	ΖΟΕ Ταυρωπού	1991	Δ 315
12	ΖΟΕ Πυθαγόρειου Σάμου	1991	Δ 798
13	ΖΟΕ Παραλιακής περιοχής (δήμων και κοινοτήτων) Ν. Ηλείας	1993	Δ 1161
14	ΖΟΕ Παραλιακής περιοχής (δήμων και κοινοτήτων) Ν. Ηλείας και τροποποίηση	1994	Δ 86
15	ΖΟΕ Κοινότητας Λάρδου της νήσου Ρόδου Ν. Δωδεκανήσου	1994	Δ 281
16	ΖΟΕ Σάμου (Δήμων και κοινοτήτων της νήσου Σάμου)	1995	Δ 100
17	ΖΟΕ Γαυρίου νήσου Άνδρου (κοινότητα Γαυρίου εκτός εγκεκριμένου ρυμοτομικού σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών)	1997	Δ 179
18	ΖΟΕ Αλυκή νήσου Κω (των κοινοτήτων Ασφενδίου και Πυλίου)	1997	Δ 1024
19	ΖΟΕ Γύρα-Δημοσάρι Λευκάδας (κοινοτήτων Πλατυστόμων,	1997	Δ

	Βαυκερής, Νυδρίου και Δήμου Λευκάδας)		1096
20	ΖΟΕ Λίμνη Ν. Πλαστήρα, Ν. Καρδίτσας	1998	Δ 885
21	ΖΟΕ Πάτμου (Δήμου Πάτμου)	2001	Δ 621
22	ΖΟΕ νήσου Πάτμου και τροποποίηση	2001	Δ 991
23	ΖΟΕ Αγίου Όρους (περιοχή των Δήμων Σταγείρων-Ακάνθου) Ν. Χαλκιδικής	2002	Δ 326
24	ΖΟΕ Παράκτιας Ζώνης Ν. Έβρου	2002	Δ 492
25	ΖΟΕ νήσου Τήνου (Δήμου Τήνου, Δήμου Εξωμβούργου, κοινότητας Πανόρμου νήσου Τήνου και των νησίδων Πλανήτης και Δρακονήσι Ν. Κυκλάδων)	2003	Δ 160
26	ΖΟΕ νήσου Χίου (Δήμων Αμανής και Ομηρούπολης τέως κοινοτήτων Βολισσού και Σιδηρούντος	2003	Δ 52
27	ΖΟΕ Δήμων Μαστιχοχωρίων και Ιωνία, Ν. Χίου	2003	Δ 130
28	Καθορισμός χρήσεων γης και όρων και περιορισμών δόμησης σε περιοχή του Όρους Καλλίδρομου, Ν. Φθιώτιδας	2002	Δ 696
29	Ειδικοί όροι και περιορισμοί δόμησης στην εκτός σχεδίου περιοχή του Δήμου Σίφνου, νήσου Σίφνου και νήσου Κιτριανής Ν. Κυκλάδων	2002	Δ 668
30	ΖΟΕ νήσου Τήνου (Δήμου Τήνου και των κοινοτήτων Τριαντάρου, Δύο Χωριών, Στενής, νήσου Ν. Κυκλάδων)	1988	Δ 163
31	ΖΟΕ Αττικής (σε ολόκληρη την εκτός ορίων οικισμών)	1983	Δ284
32	ΕΧΜ Μήλου (Γενικών κατευθύνσεων χωροταξικής μελέτης νήσου Μήλου και του αντίστοιχου χωροταξικού)	1981	Β 654

Άρθρο 58

Μεταβατικές διατάξεις

Στο άρθρο αυτό περιλαμβάνονται οι ημερομηνίες στις οποίες η χώρα είναι υποχρεωμένη να υποβάλλει προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή την τριετή έκθεση για την εφαρμογή της οδηγίας 2008/98/ΕΚ και του παρόντος νόμου και να εκπονήσει προγράμματα πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων.

Άρθρο 59

Κατάργηση υφιστάμενης νομοθεσίας

Λόγω του νέου ολοκληρωμένου πλαισίου που θεσπίζεται μέσω του παρόντος νόμου για τη διαχείριση αποβλήτων θεωρείται απαραίτητη η κατάργηση των ακόλουθων:

1. της παράγραφου 1 του άρθρου 12 του ν. 1650/1986 (Α 160).
2. της Υ.Δ. Ε1β/221/1965 απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών κα Υγιεινής «Περί διαθέσεως λυμάτων και βιομηχανικών αποβλήτων» και οι μεταγενέστερες υγειονομικές διατάξεις τροποποίησής της, καθόσον αφορά τα απόβλητα που

περιλαμβάνονται στον Ευρωπαϊκό Κατάλογο Αποβλήτων (ΕΚΑ), που καταρτίστηκε με την απόφαση 2000/532/ΕΚ (ΕΕ L 204/37/21.7.1998), όπως έχει τροποποιηθεί με τις αποφάσεις 2001/118/ΕΚ (ΕΕ L 47/1/16.2.2001), 2001/119/ΕΚ (ΕΕ L47/32/16.2.2001) και 2001/573/ΕΚ (ΕΕ L 203/18/28.7.2001) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, (B 138).

3. της ΥΑ Ε1β/301/1964) περί συλλογής, αποκομιδής και διαθέσεως απορριμμάτων, (B 63).
4. της ΚΥΑ 49541/1424/1986 «Στερεά Απόβλητα σε συμμόρφωση με την οδηγία 75/442/ΕΟΚ», (B 444).
5. της άδεια διαχείρισης μη επικινδύνων αποβλήτων κατά την έννοια του άρθρου 8 της ΚΥΑ 50910/2727/22.12.2003 (B 1909) καθώς και της άδειας διαχείρισης επικινδύνων αποβλήτων κατά την έννοια του άρθρου 7 της ΚΥΑ 13588/725/28.3.2006 (B 383).
6. της άδειας προσωρινής αποθήκευσης ιατρικών αποβλήτων κατά την έννοια του άρθρου 10 της ΚΥΑ 37591/2031/2003 (B 1419).
7. κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης, η οποία είναι αντίθετη προς τις ρυθμίσεις του παρόντος.

Άρθρο 60 **Παραρτήματα**

Με το παρόν άρθρο προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος νόμου τα παραρτήματα Α και Β που αντιστοιχούν στην Ενότητα Α' και τα παραρτήματα Ι, ΙΙ, ΙΙΙ και ΙV που αντιστοιχούν στην Ενότητα Β' του νόμου. Τα ανωτέρω παραρτήματα τροποποιούνται με κοινή απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού σύμφωνα με τα εκάστοτε ισχύοντα στο κοινοτικό δίκαιο. Προσαρτάται, επίσης, στο παρόν το παράρτημα 1 και το παράρτημα 2 που αναφέρονται, αντιστοίχως, στην παράγραφο 6 α) του άρθρου 51 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 53 της Ενότητας Γ' του παρόντος.

Άρθρο 61 **Έναρξη ισχύος**

Με το παρόν ορίζεται ότι η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως υπό την επιφύλαξη των άρθρων 49 παράγραφος 3 και 52 παράγραφος 6.

Αθήνα, .../...../2011

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

**ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ**

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΡΕΠΠΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

**ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ**

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ

**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ &
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΓΙΑΝΝΙΤΣΗΣ

**ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ**

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΡΥΣΟΧΟΙΔΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ Χ. ΒΟΡΙΔΗΣ

ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΛΟΒΕΡΔΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΠΑΥΛΟΣ ΓΕΡΟΥΛΑΝΟΣ